



## Bijlage 2: Verkeersgegevens wegverkeer

## Verkeersgegevens omgeving Woonakker, 22 april 2021

Tabel 1: Telgegevens

Straat	Tussen	Data	Jaar	Intensiteit (mvt.)	Bron
				Weekdaggemiddelde	
Oosterhoutseweg	Heistraat en Tilburgse Baan	7 t/m 22 jan.	2020	10.184	Telling gem. Breda
Heiackerdreef	Oosterhoutseweg en Platte Akker	8 t/m 21 feb.	2019	968	Telling gem. Breda
Hoeveneind	Mortelweg en Stidstraat	8 t/m 22 jan.	2019	1.630	Telling gem. Breda

## Aannames

Heistraat zuidelijk deel is doorlopend, ontsluit enkel een paar woningen.

Heistraat ten noorden van Heiackerdreef: alleen bestemmingsverkeer toegestaan + wegprofiel is zeer smal. Aanname: intensiteit is 200 mvt/weekdag. Hierbij van uitgaande dat dit in 2031 ook het geval zal zijn. Dit is uiteraard afhankelijk van het uiteindelijk ontwerp van Woonakker.

Mortelweg: heeft geen functie voor doorgaand verkeer, hier rijdt alleen bestemmingsverkeer van de aanliggende woningen: aanname 500 mvt/weekdag.

Bolderstraat: vanaf Hoeveneind doodlopend (alleen bestemmingsverkeer) aanname: 200 mvt/weekdag: Vanaf Oosterhoutseweg: fietspad + een bedrijf: aanname 100 mvt/weekdag

Bij de prognose is uitgegaan van de geplande woningbouw Teteringen, inclusief Woonakker. Woonakker ontsluit op Oosterhoutseweg bij krp. met Heiackerdreef.

Tabel 2: Gegevens 2021 en 2031

Afgerond op honderdtallen.

Straat	Tussen	Intensiteit 2021	Intensiteit 2031
		Weekdaggemiddelde	Weekdaggemiddelde
Oosterhoutseweg	Bolderstraat en Heiackerdreef	10.200	12.300
Oosterhoutseweg	Heiackerdreef en Steenbergen	10.200	13.900
Heiackerdreef	Oosterhoutseweg en Platte Akker	1.000	1.200
Hoeveneind	Steenbergen en Stidstraat	1.600	1.900
Mortelweg	Adriaan Oomenstraat en Hoeveneind	500	500
Heistraat	Heiackerdreef en Mortelweg	100	100
Heistraat	Heiackerdreef en Bolderstraat	200	200
Bolderstraat	Oosterhoutseweg en Heistraat	100	100
Bolderstraat	Hoeveneind en Heistraat	200	200

**Tabel 3: Verdeling van het verkeer over de gemiddelde weekdag en over de verschillende typen motorvoertuigen.**

Straat	Dagperiode (07:00 h-19:00 h)				Avondperiode (19:00 h-23:00 h)				Nachtperiode (23:00 h – 07:00 h)			
	% van etmaal	% LV	% MZ	% ZW	% van etmaal	% LV	% MZ	% ZW	% van etmaal	% LV	% MZ	% ZW
Oosterhoutseweg	80.7	94.0	4.6	1.4	13.0	96.2	2.7	1.1	6.3	93.4	5.1	1.5
Heiackerdreef, Mortelweg	81.9	96.5	2.6	0.9	13.5	98.3	0.8	0.9	4.5	99.0	0.3	0.7
Hoeveneind, Bolderstraat, Heistraat	84.8	94.5	3.1	2.5	10.4	97.8	1.3	0.8	4.8	95.3	2.7	2.0

**Tabel 4: Wettelijke maximumsnelheid**

Straat	Tussen	Snelheid 2021	Snelheid 2031
		(km/h)	(km/h)
Oosterhoutseweg	Bolderstraat en Heiackerdreef	50/60 <sup>1</sup>	50/60
Oosterhoutseweg	Heiackerdreef en Steenbergen	50	50
Heiackerdreef	Oosterhoutseweg en Platte Akker	30	30
Hoeveneind	Steenbergen en Stidstraat	30/60 <sup>2</sup>	30/60
Mortelweg	Adriaan Oomenstraat en Hoeveneind	30	30
Heistraat	Heiackerdreef en Mortelweg	60	60
Heistraat	Heiackerdreef en Bolderstraat	60	60
Bolderstraat	Oosterhoutseweg en Heistraat	60 <sup>3</sup>	60
Bolderstraat	Hoeveneind en Heistraat	60	60

**Tabel 5: Overige opvallende wegkenmerken (drempels, rotondes, VRI e.d.)**

Straat	Tussen	Overige wegkenmerken	Overige wegkenmerken
		2021	2031
Oosterhoutseweg	Bolderstraat en Heiackerdreef	VRI	VRI
Oosterhoutseweg	Heiackerdreef en Steenbergen	VRI	VRI
Heiackerdreef	Oosterhoutseweg en Platte Akker	VRI	VRI
Hoeveneind	Steenbergen en Stidstraat	Drempel	Drempel
Mortelweg	Adriaan Oomenstraat en Hoeveneind	Drempel	Drempel
Heistraat	Heiackerdreef en Mortelweg	Doodlopend	Doodlopend

<sup>1</sup> Bebouwde kom bordt staat t.h.v. Arnold Janssenlaan. Ten noorden hiervan 60 km/h, ten zuiden hiervan 50 km/h.

<sup>2</sup> T.h.v. huisnummer 23 staat het bebouwde kom bord. Ten noorden hiervan 60 km/h, ten zuiden hiervan 30 km/h.

<sup>3</sup> Vanaf Oosterhoutseweg gezien wordt de Bolderstraat na ongeveer 80 meter een fietspad.

Heistraat	Heiackerdreef en Bolderstraat	Alleen bestemmingsverkeer toegestaan	Alleen bestemmingsverkeer toegestaan
Bolderstraat	Oosterhoutseweg en Hoeneind	Doodlopend	Doodlopend

### Bijlage 3: Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaaï

#### Tritium Advies Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaaï

Rapport: Lijst van model eigenschappen  
Model: wegverkeer gridhoogte 1,5 meter

Model eigenschap	
Omschrijving	wegverkeer gridhoogte 1,5 meter
Verantwoordelijke	sh
Rekenmethode	#2 Wegverkeerslawaaï RMW-2012
Aangemaakt door	sh op 10-6-2021
Laatst ingezien door	sh op 18-6-2021
Model aangemaakt met	Geomilieu V2020.2
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	5
Rekenhoogte contouren	1,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	0,50
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijken	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaa

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Rapport: Lijst van model eigenschappen  
Model: wegverkeer gridhoogte 4,5 meter

Model eigenschap	
Omschrijving	wegverkeer gridhoogte 4,5 meter
Verantwoordelijke	sh
Rekenmethode	#2 Wegverkeerslawaa RMW-2012
Aangemaakt door	sh op 10-6-2021
Laatst ingezien door	sh op 18-6-2021
Model aangemaakt met	Geomilieu V2020.2
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	5
Rekenhoogte contouren	4,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	0,50
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijken	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaa

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Rapport: Lijst van model eigenschappen  
Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter

Model eigenschap	
Omschrijving	wegverkeer gridhoogte 7,5 meter
Verantwoordelijke	sh
Rekenmethode	#2 Wegverkeerslawaa RMW-2012
Aangemaakt door	sh op 10-6-2021
Laatst ingezien door	sh op 18-6-2021
Model aangemaakt met	Geomilieu V2020.2
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	5
Rekenhoogte contouren	7,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	0,50
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijken	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaai

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Model: wegverkeer gridhoogte 1,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Type	Hbron	Helling	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(MV(D))	V(ZV(D))	Totaal aantal
w01a	Mortelweg	Verdeling	0,75	0	W9a	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	250,00
w01b	Mortelweg	Verdeling	0,75	0	W9a	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	250,00
w02a	Hoeveneind 30 km/uur	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	30	30	30	950,00
w02b	Hoeveneind 30 km/uur	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	30	30	30	950,00
w02c	Hoeveneind 60 km/uur	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	950,00
w02d	Hoeveneind 60 km/uur	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	950,00
w03a	Bolderstraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	100,00
w03b	Bolderstraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	100,00
w03c	Bolderstraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	100,00
w04a	Heistraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	100,00
w04b	Heistraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	100,00
w04c	Heistraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	50,00
w04d	Heistraat	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	60	60	60	50,00
w05a	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4a	SMA-NL5	50	50	50	13900,00
w05b	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W9a	Elementenverharding in keperverband	50	50	50	13900,00
w05c	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4a	SMA-NL5	50	50	50	13900,00
w05d	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4b	SMA-NL8	50	50	50	13900,00
w05e	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4b	SMA-NL8	50	50	50	12300,00
w05f	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4a	SMA-NL5	50	50	50	12300,00
w05g	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W4a	SMA-NL5	60	60	60	12300,00
w05h	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	30	30	30	2020,00
w05i	Oosterhoutseweg	Verdeling	0,75	0	W0	Referentiewegdek	30	30	30	2020,00
w06	Heiac	Verdeling	0,75	0	W4b	SMA-NL8	30	30	30	1200,00

Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaai

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Model: wegverkeer gridhoogte 1,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	Cpl	Cpl_W
w01a Morte	6,83	3,38	0,56	96,50	98,30	99,00	2,60	0,80	0,30	0,90	0,90	0,70	False	1,5
w01b Morte	6,83	3,38	0,56	96,50	98,30	99,00	2,60	0,80	0,30	0,90	0,90	0,70	False	1,5
w02a Hoeve	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w02b Hoeve	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w02c Hoeve	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w02d Hoeve	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w03a Bolde	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w03b Bolde	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w03c Bolde	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w04a Hei	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w04b Hei	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w04c Hei	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w04d Hei	7,07	2,60	0,60	94,50	97,80	95,30	3,10	1,30	2,70	2,50	0,90	2,00	False	1,5
w05a Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05b Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05c Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05d Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05e Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05f Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05g Oost	6,72	3,25	0,79	94,00	96,20	93,40	4,60	2,70	5,10	1,40	1,10	1,50	False	1,5
w05h Oost	6,83	3,38	0,56	96,50	98,30	99,00	2,60	0,80	0,30	0,90	0,90	0,70	False	1,5
w05i Oost	6,83	3,38	0,56	96,50	98,30	99,00	2,60	0,80	0,30	0,90	0,90	0,70	False	1,5
w06 Heiac	6,83	3,38	0,56	96,50	98,30	99,00	2,60	0,80	0,30	0,90	0,90	0,70	False	1,5

Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Grids, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaveld	DeltaX	DeltaY
grid	grid plangebied	7,50	5,00	10	10

Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
b01	weg	0,00
b02	weg	0,00
b03	weg	0,00
b04	weg / fietspad	0,00
b05	weg / fietspad	0,00
b06	terreinverharding	0,00
b07	weg	0,00
b08	weg / fietspad	0,00
b09	fietspad	0,00
b10	weg	0,00
b11	weg	0,00
b12	terreinverharding	0,00
b13	terreinverharding	0,00
b14	fietspad	0,00
b15	weg	0,00
b16	weg	0,00
b17	weg	0,00
b18	terreinverharding	0,00
b19	terreinverharding	0,00
b20	terreinverharding / weg	0,00
b21	weg	0,00
b22	weg / terreinverharding	0,00
b23	water	0,00
b24	groen	1,00
b25	groen	1,00







Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaai

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Hdef.	Maaiveld	Cp	Refl. 500
gb289	gebouw gb289	11,00	Absoluut	5,50	0 dB	0,80
gb290	gebouw gb290	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb291	gebouw gb291	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb292	gebouw gb292	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb293	gebouw gb293	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb294	gebouw gb294	12,50	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb295	gebouw gb295	12,50	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb296	gebouw gb296	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb297	gebouw gb297	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb298	gebouw gb298	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb299	gebouw gb299	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb300	gebouw gb300	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb301	gebouw gb301	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb302	gebouw gb302	8,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb303	gebouw gb303	13,50	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb304	gebouw gb304	13,50	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb305	gebouw gb305	12,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb306	gebouw gb306	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb307	gebouw gb307	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb308	gebouw gb308	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb309	gebouw gb309	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb310	gebouw gb310	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb311	gebouw gb311	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb312	gebouw gb312	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb313	gebouw gb313	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb314	gebouw gb314	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb315	gebouw gb315	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb316	gebouw gb316	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb317	gebouw gb317	14,00	Absoluut	5,00	0 dB	0,80
gb318	gebouw gb318	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb319	gebouw gb319	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb320	gebouw gb320	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb321	gebouw gb321	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb322	gebouw gb322	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb323	gebouw gb323	9,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb324	gebouw gb324	6,00	Relatief	5,00	0 dB	0,80
gb325	gebouw gb325	12,00	Absoluut	4,50	0 dB	0,80
gb326	gebouw gb326	11,00	Absoluut	4,50	0 dB	0,80
gb327	gebouw gb327	12,00	Absoluut	4,50	0 dB	0,80
gb328	gebouw gb328	9,80	Absoluut	4,50	0 dB	0,80
gb329	gebouw gb329	13,00	Absoluut	4,50	0 dB	0,80

Tritium Advies  
Invoergegevens akoestisch model wegverkeerslawaai

2104/207/SH-01  
bijlage 3

Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter  
Groep: (hoofdgroep)  
Lijst van Kruisingen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Corr.
k1	kruising Oosterhoutseweg / Heiackerdreef	1
k2	kruising Oosterhoutseweg / Steenbergen	1

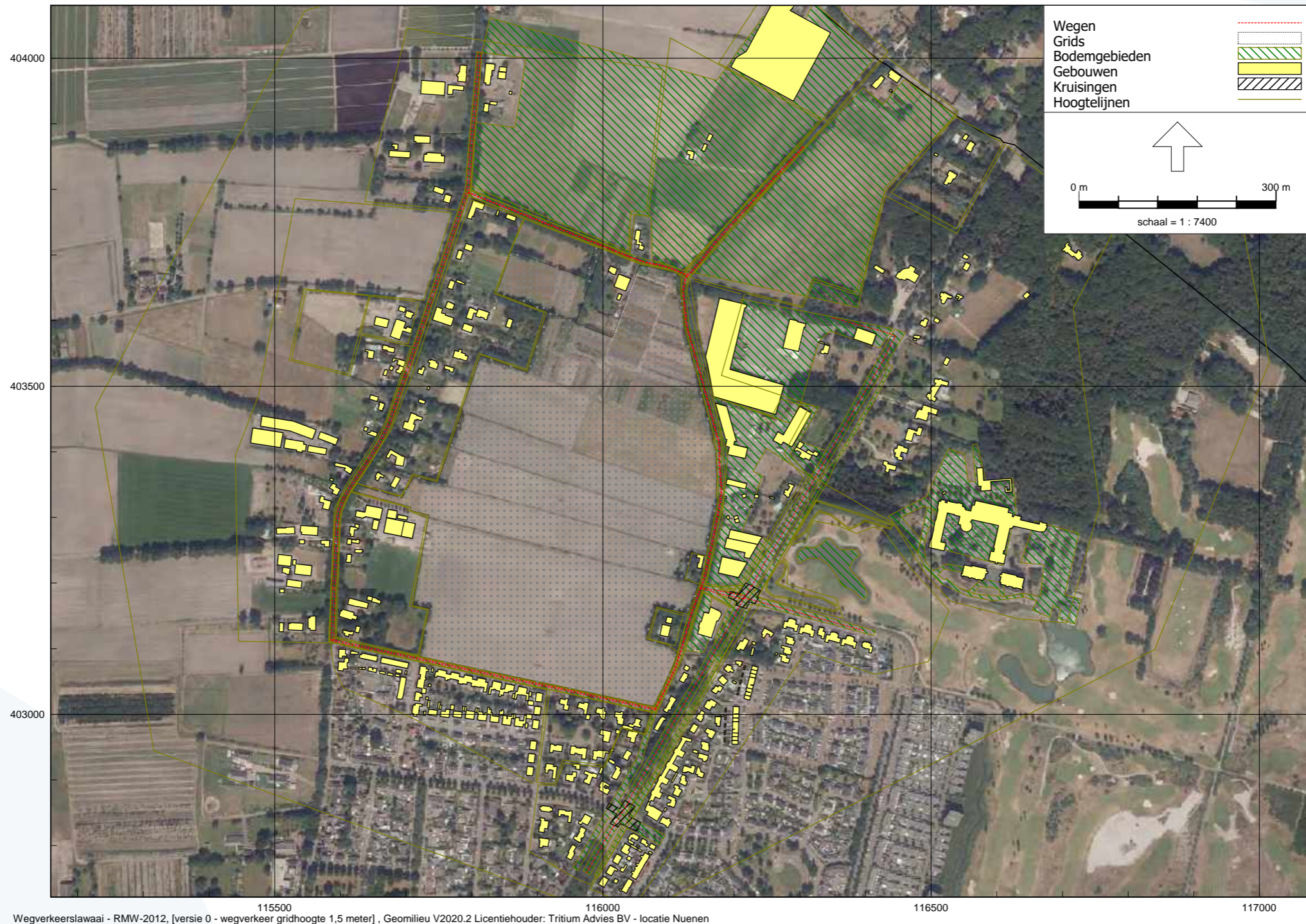
Rapport: Groepsreducties  
Model: wegverkeer gridhoogte 7,5 meter

documentkenmerk: 2104/207/SH-01, versie 0

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
Bolderstraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Heiackerdreef	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Heistraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Hoeneind	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Hoeneind 30 km/uur	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00
Hoeneind 60 km/uur	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00
Mortelweg	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Oosterhoutseweg	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Oosterhoutseweg 30 km/uur	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00
Oosterhoutseweg 50/60 km/uur	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00

#### Bijlage 4: Grafische weergave akoestisch model wegverkeerslawaai



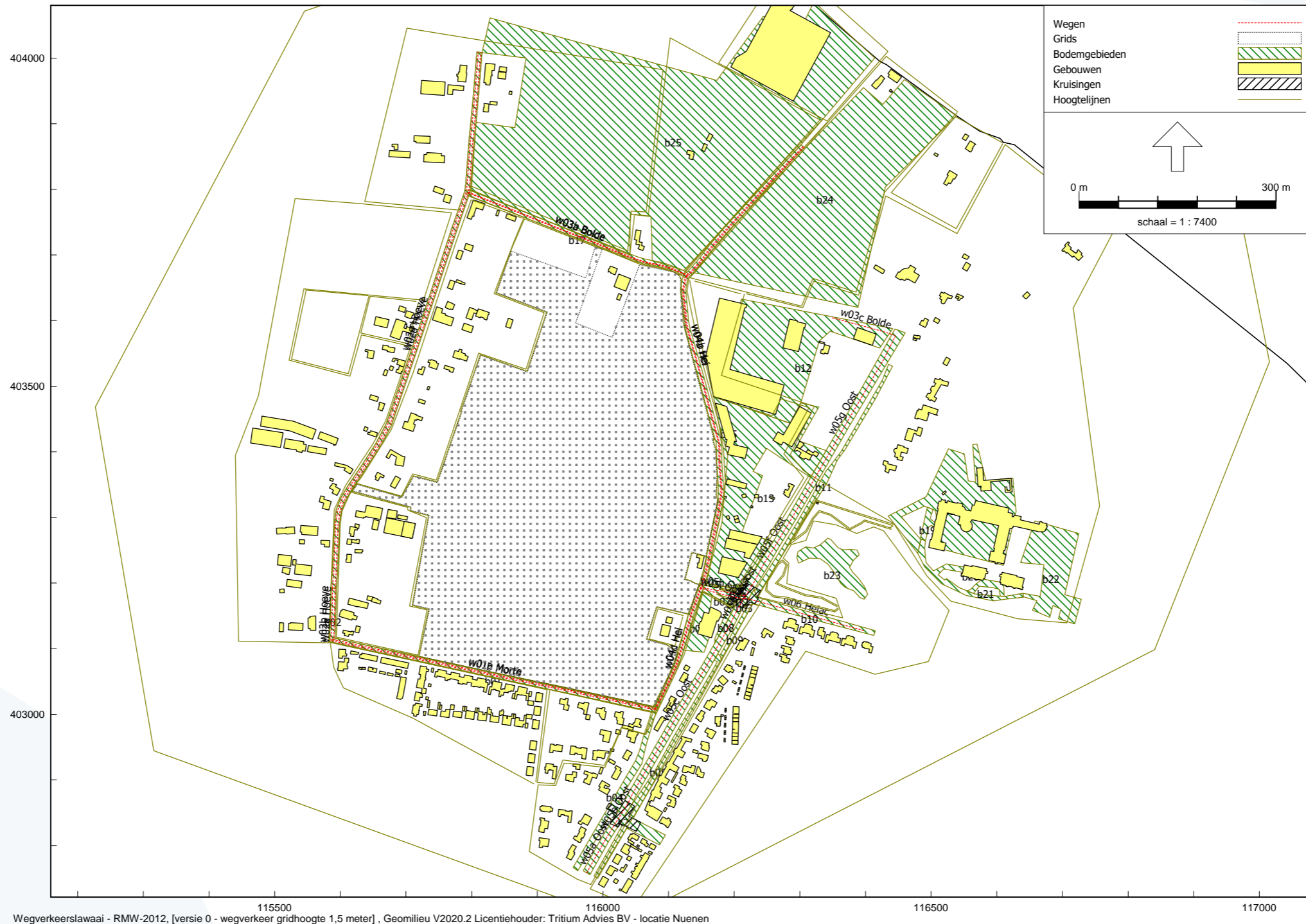


Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 1,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

Tritium Advies  
 Grafische weergave akoestisch model wegverkeerslawai

2104/207/SH-01  
 bijlage 4

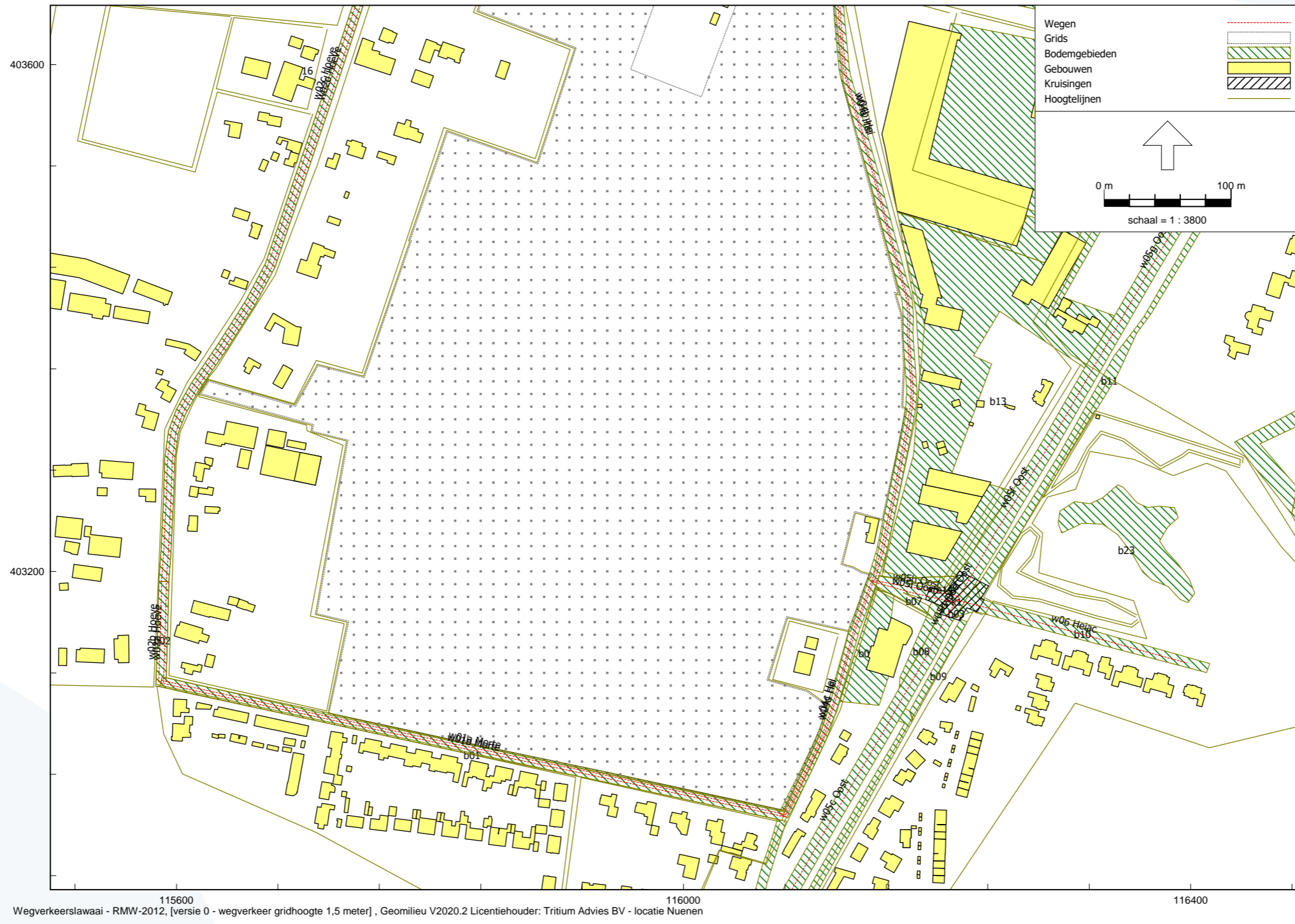




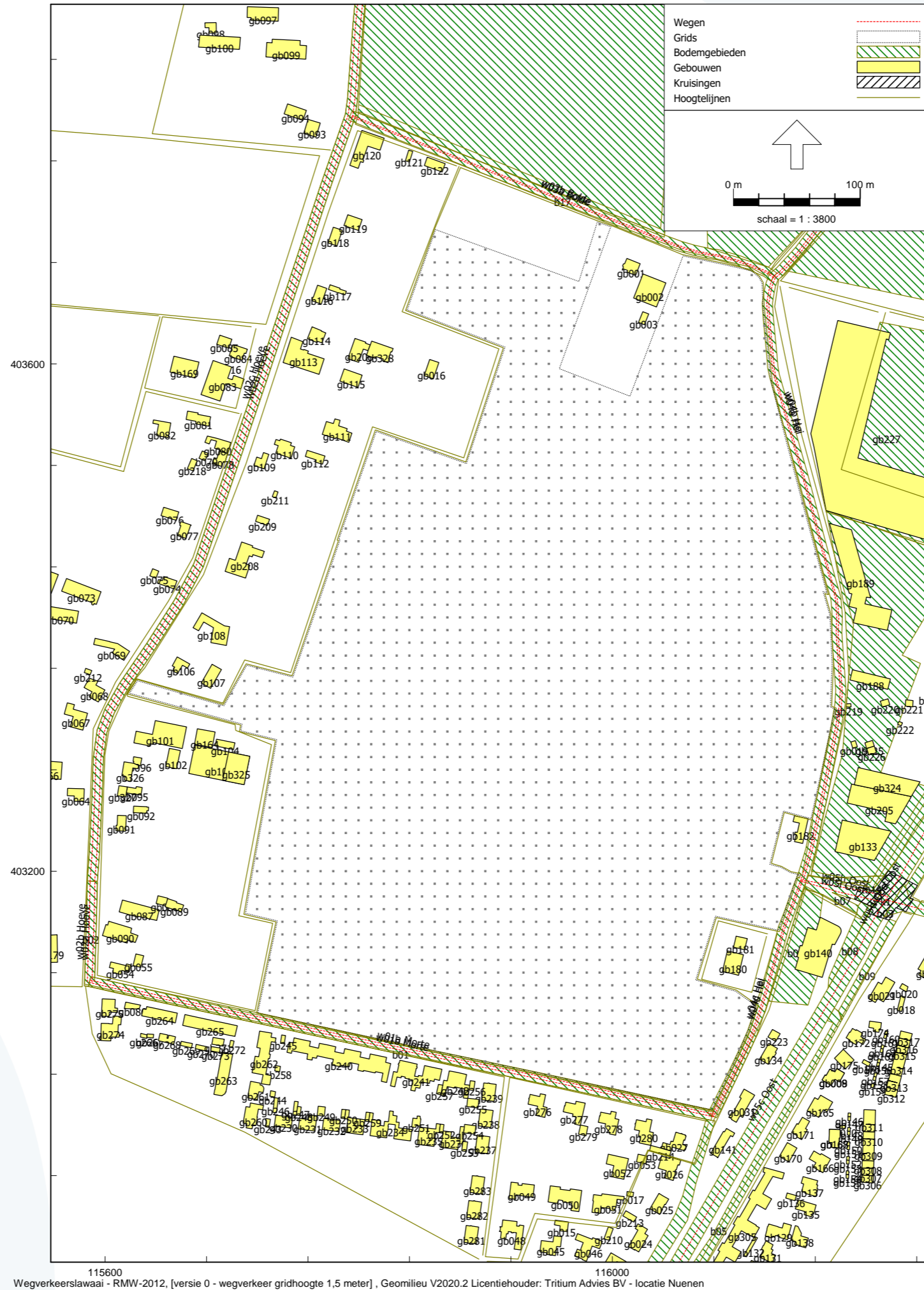
Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 1,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

Tritium Advies  
 Grafische weergave akoestisch model wegverkeerslawai

2104/207/SH-01  
 bijlage 4

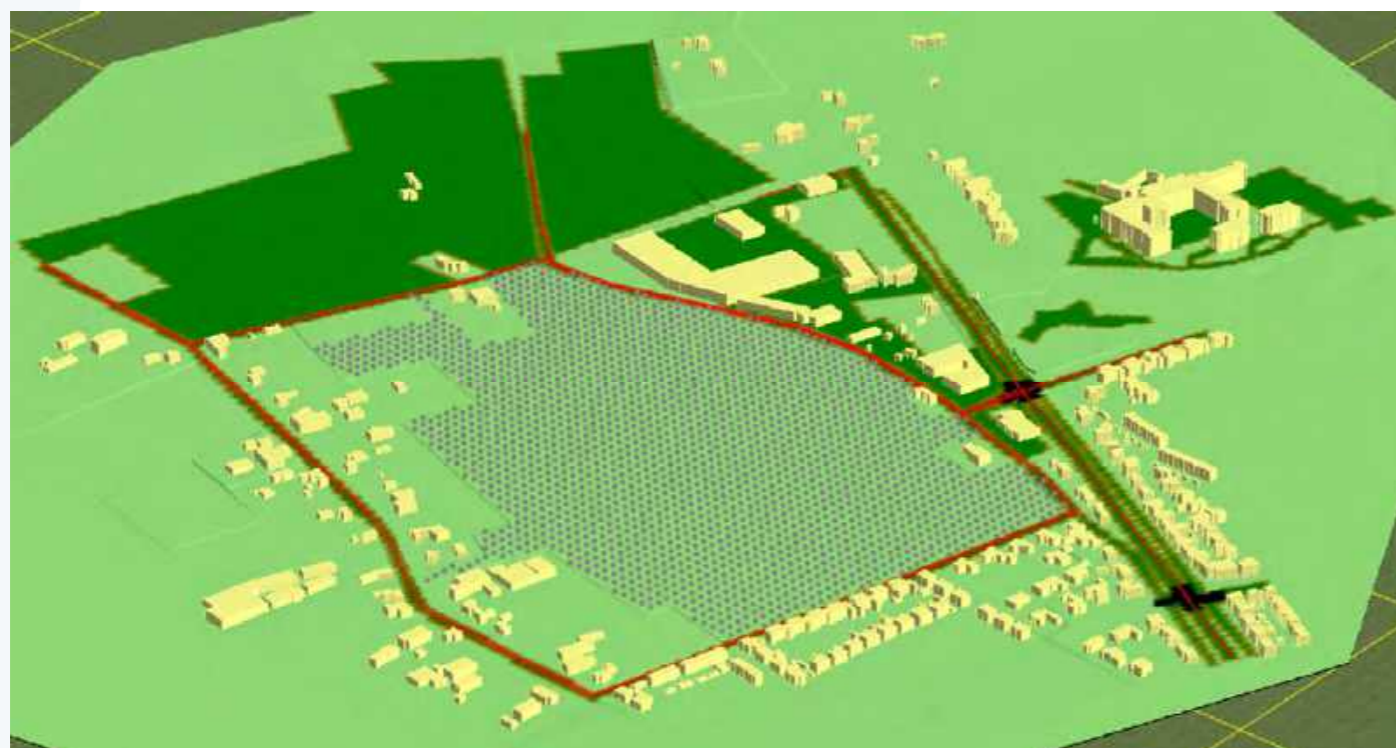
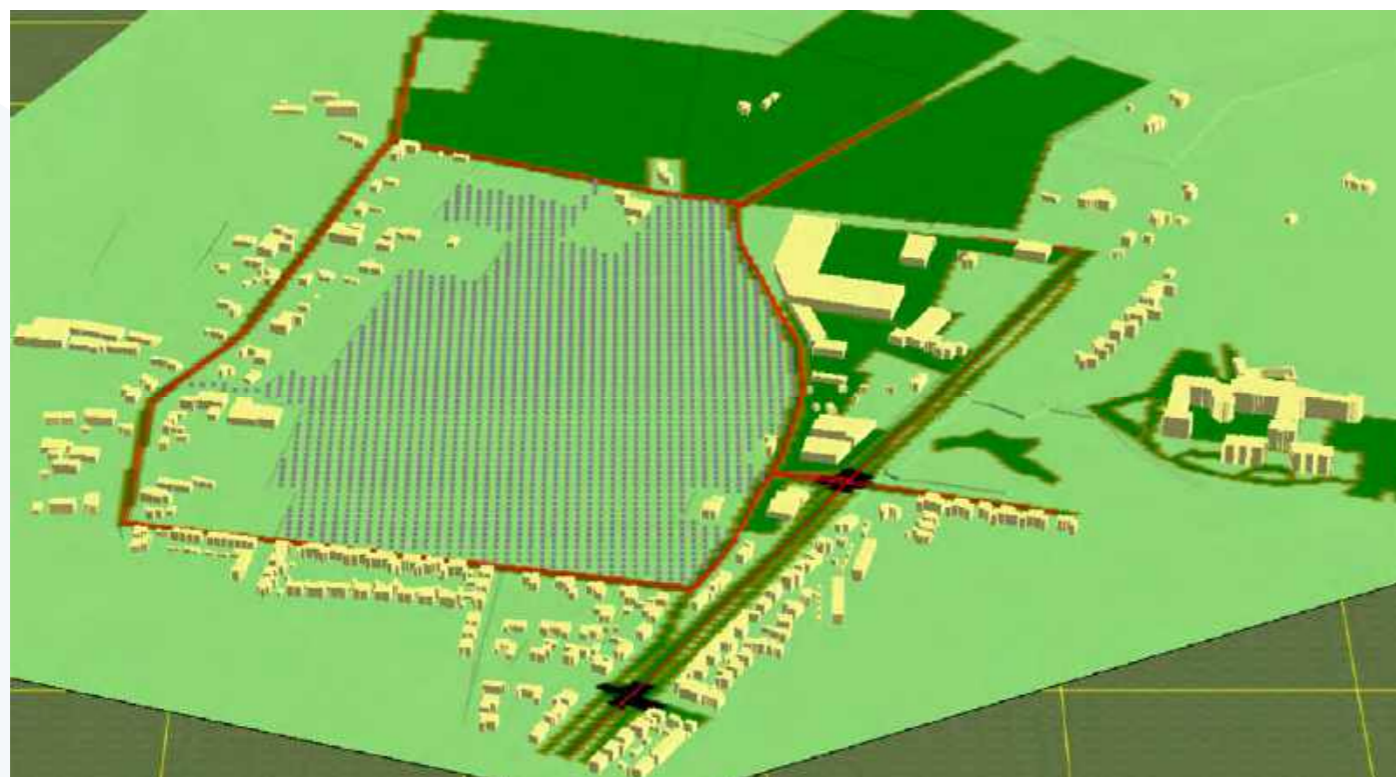


Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 1,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

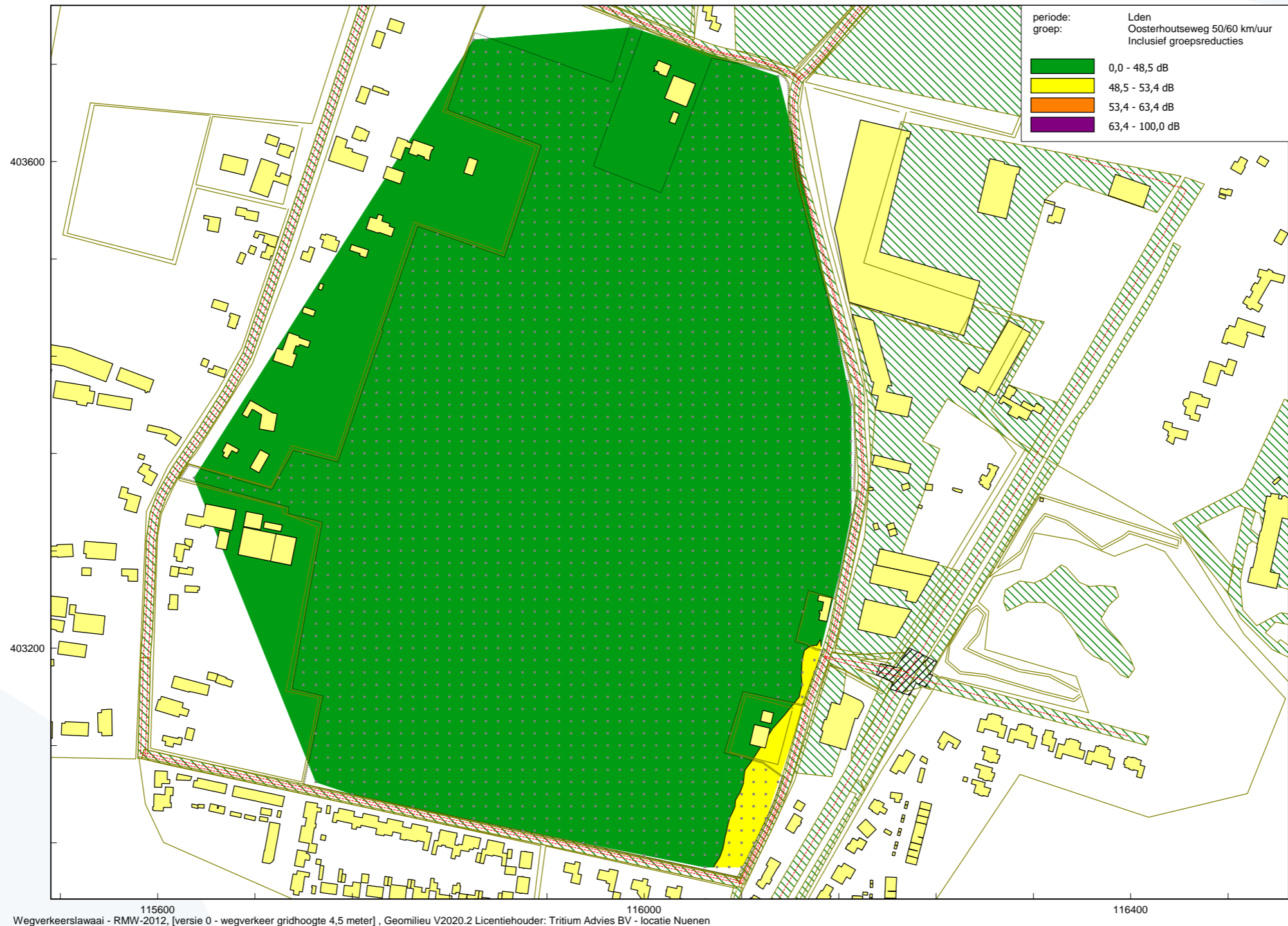




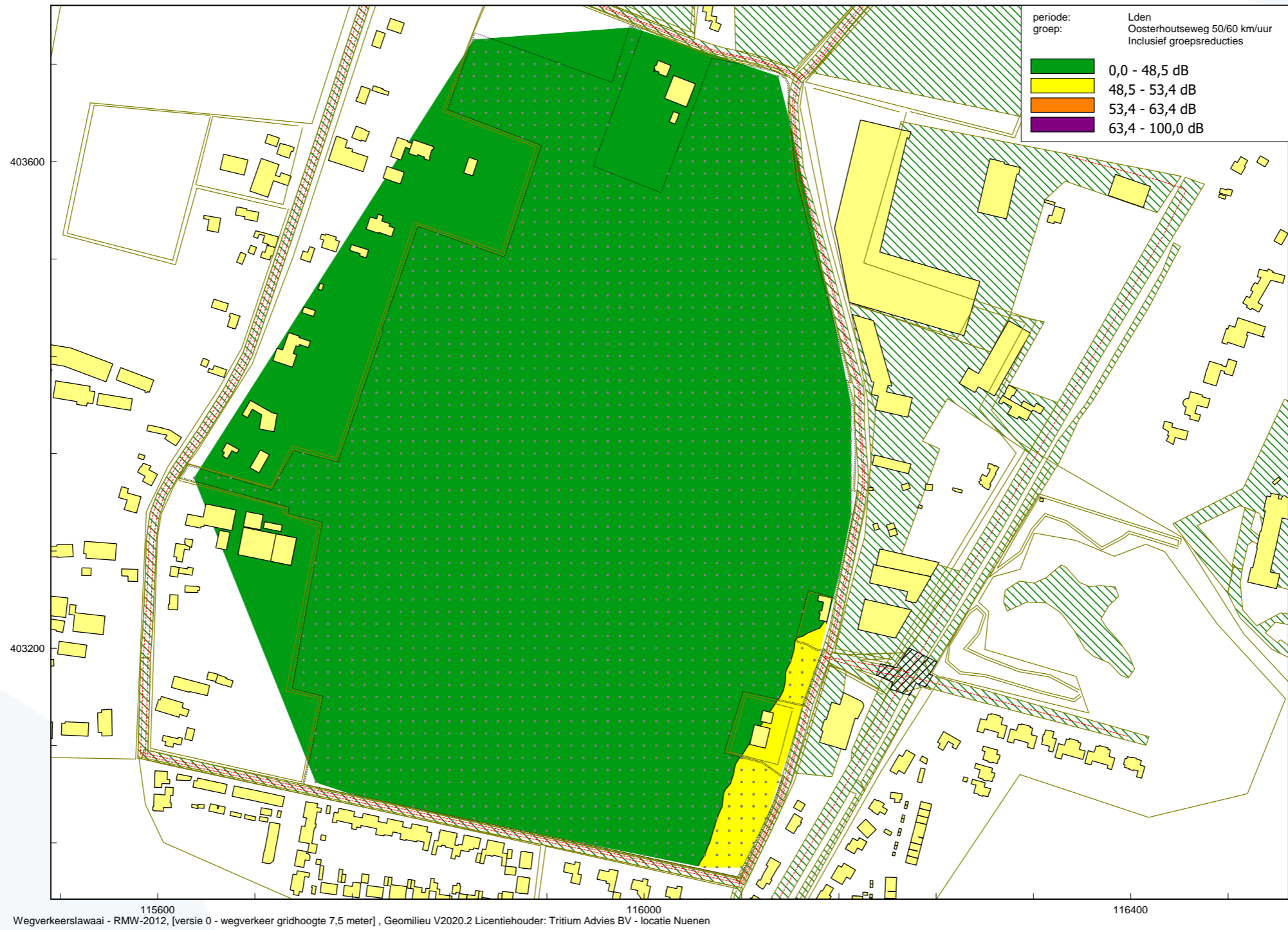
Bijlage 5: Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer







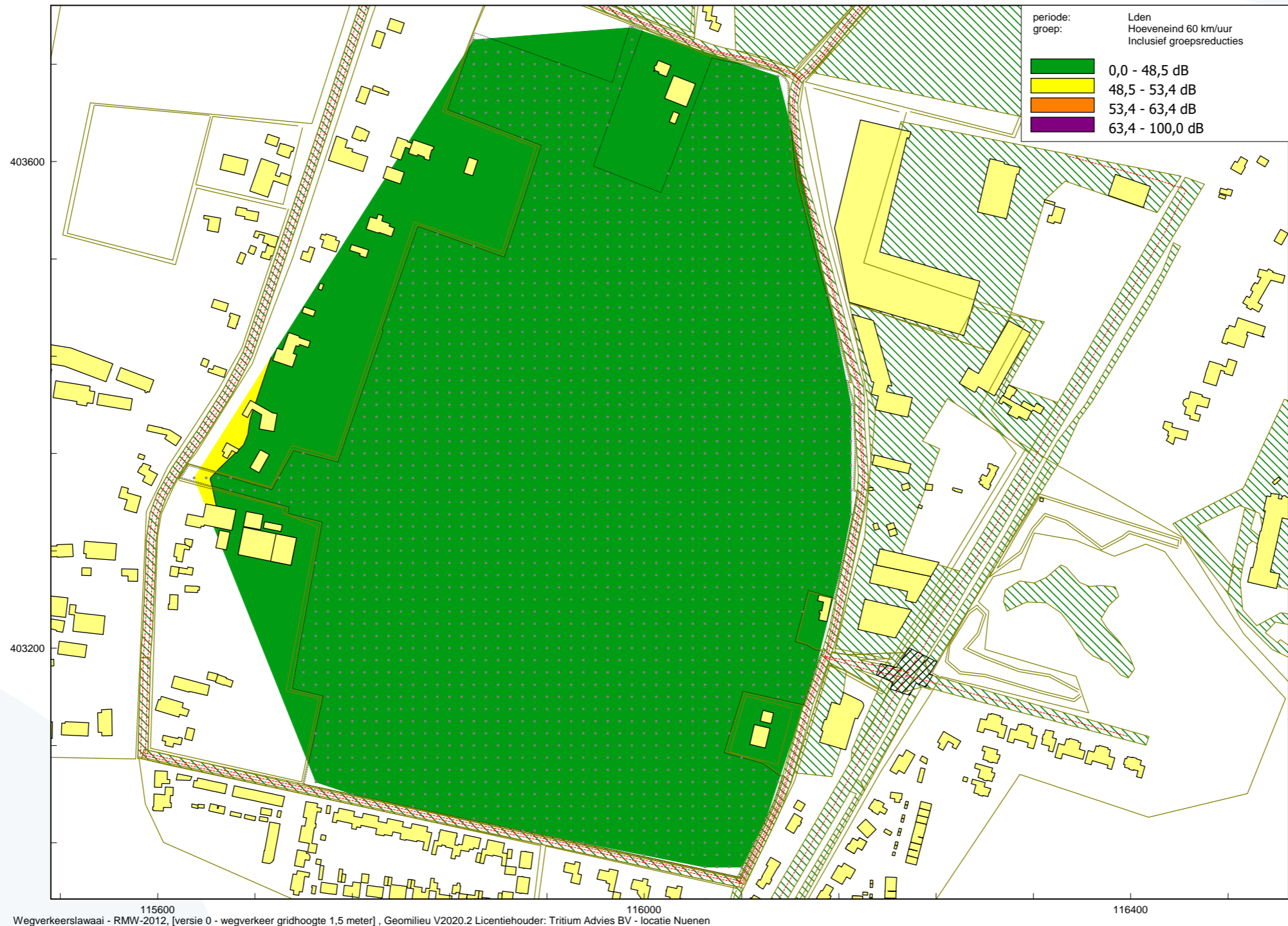


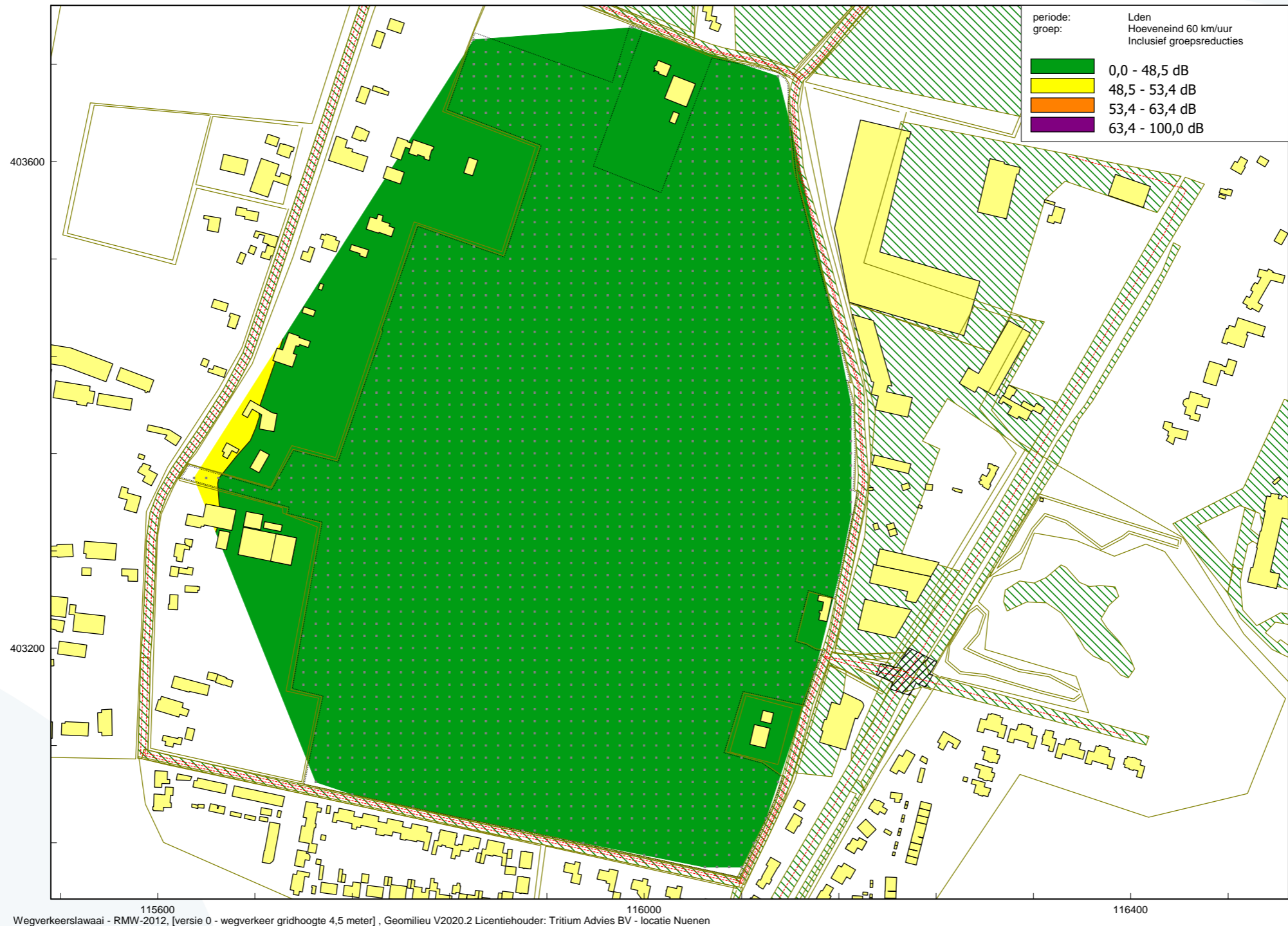


Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 7,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Osterhoutseweg (50/60 km/uur) incl. aftrek  
gridhoogte 7,5 meter

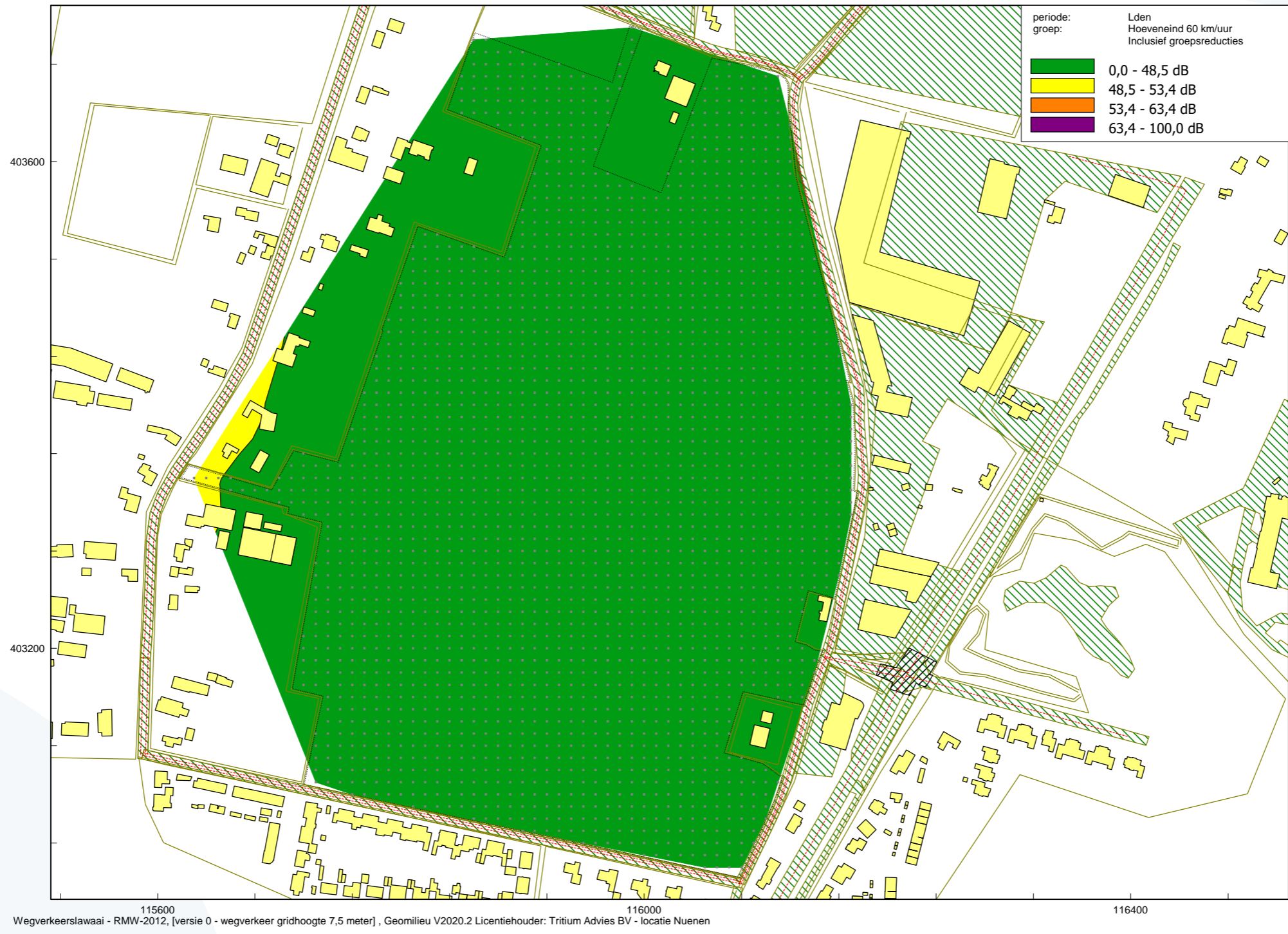
2104/207/SH-01  
bijlage 5

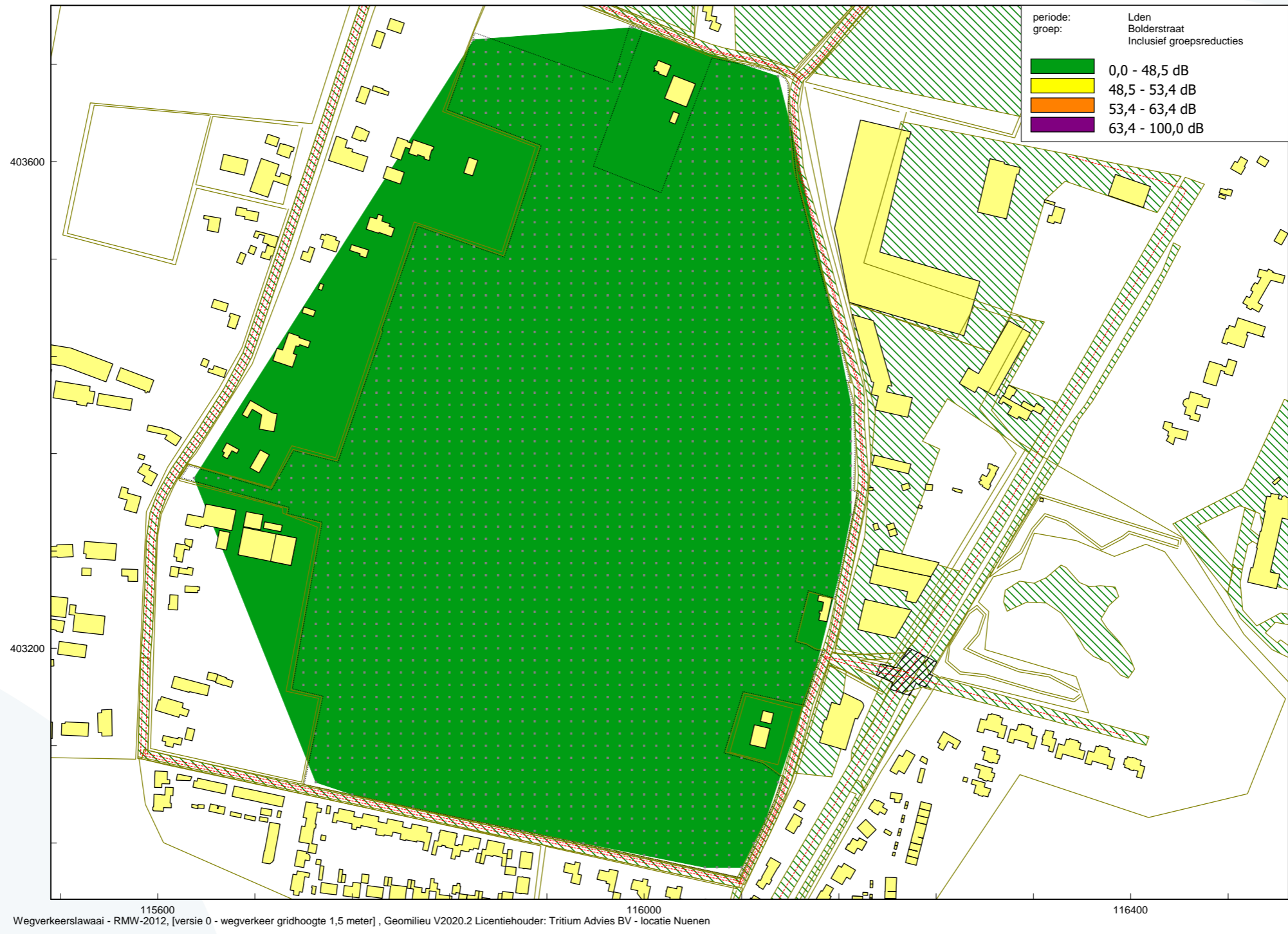




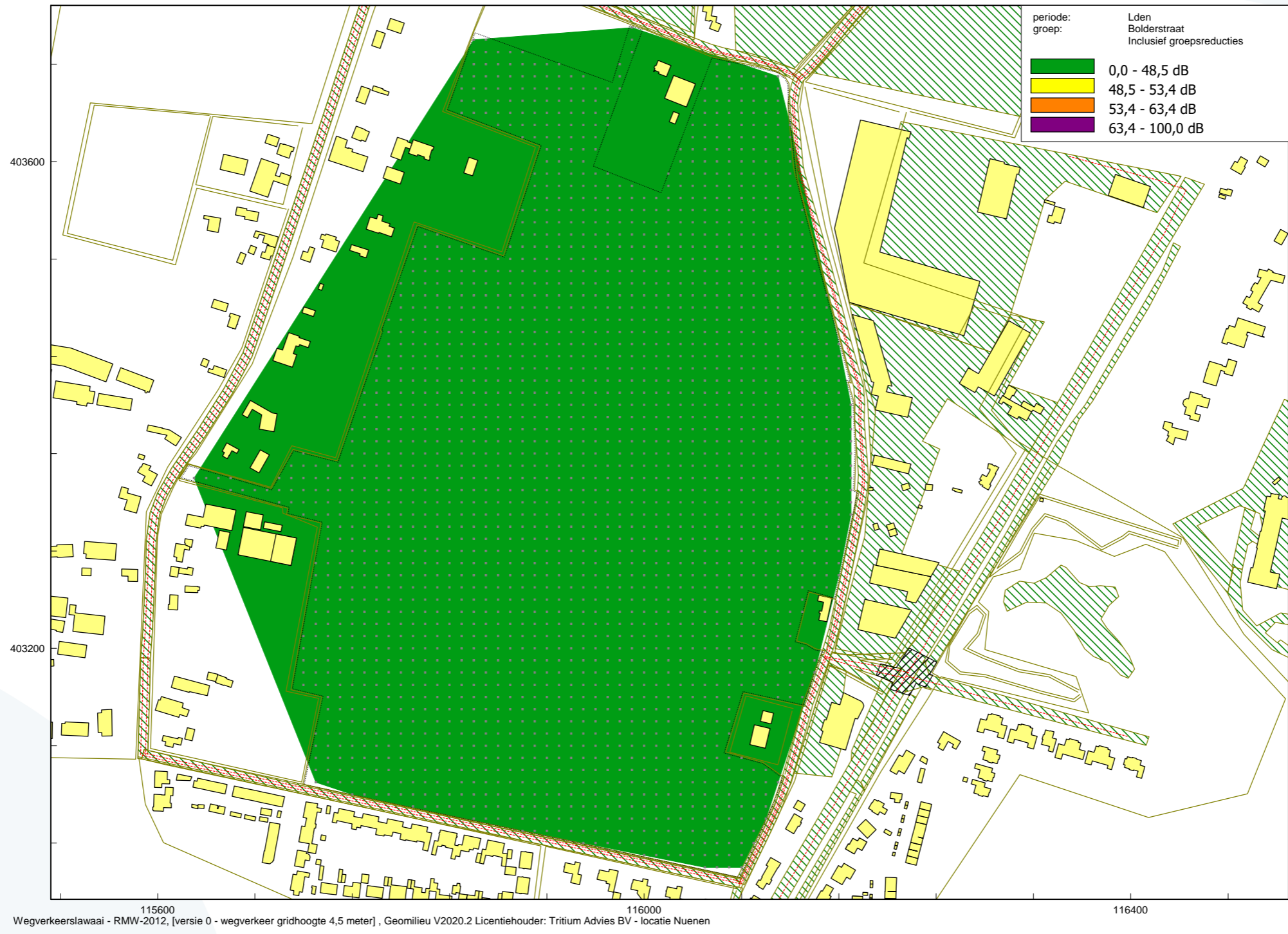
Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 4,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

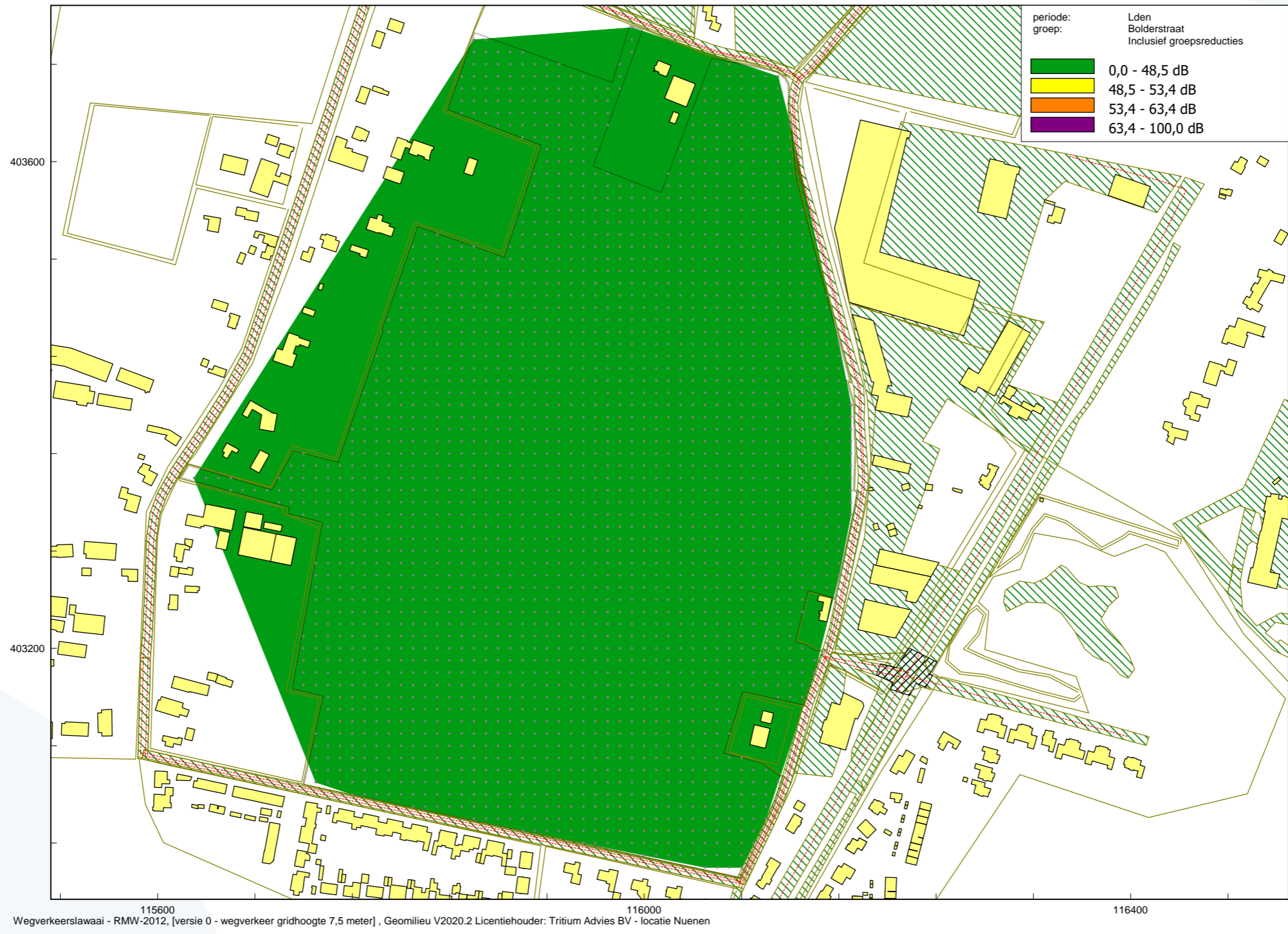


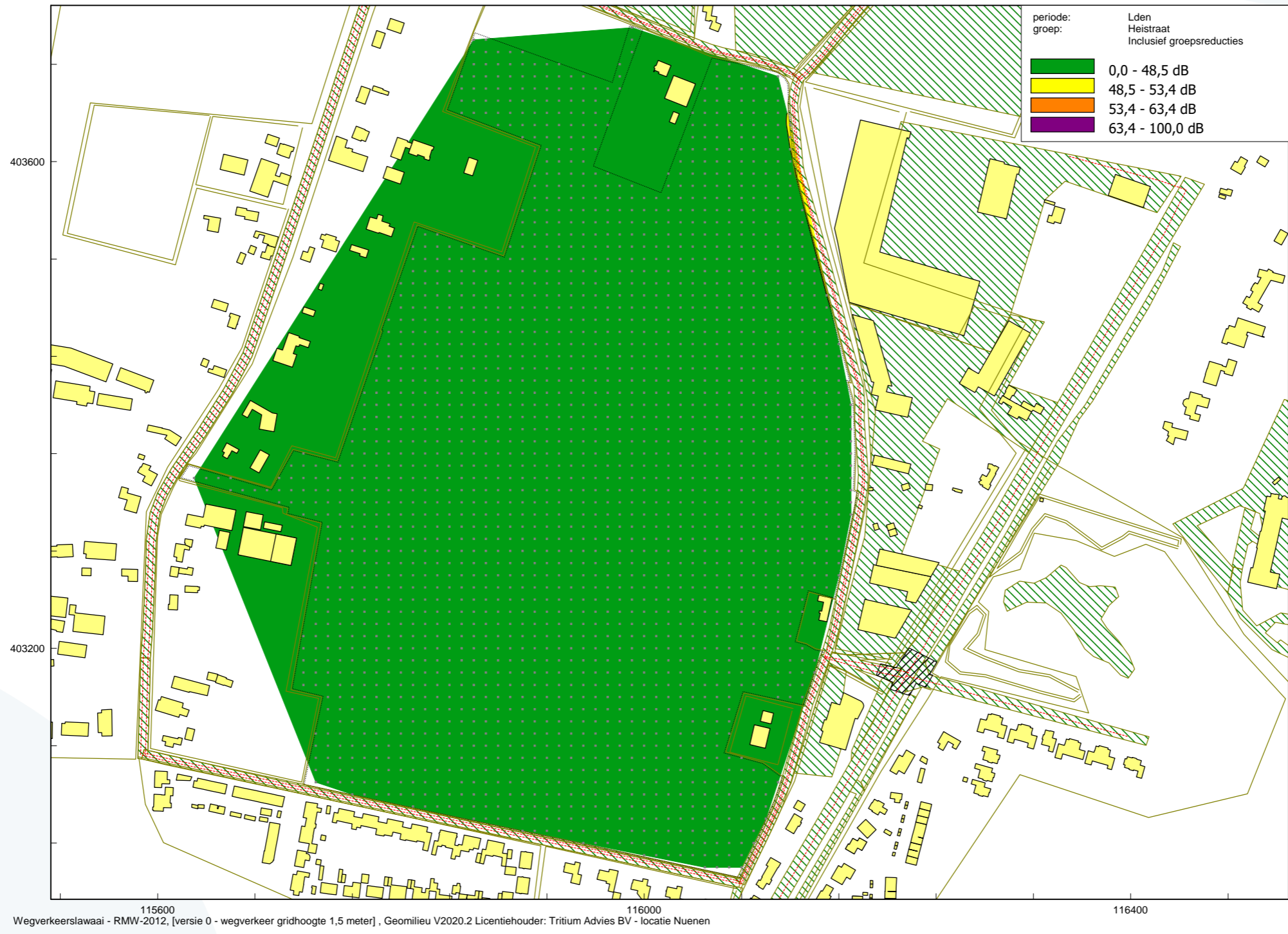




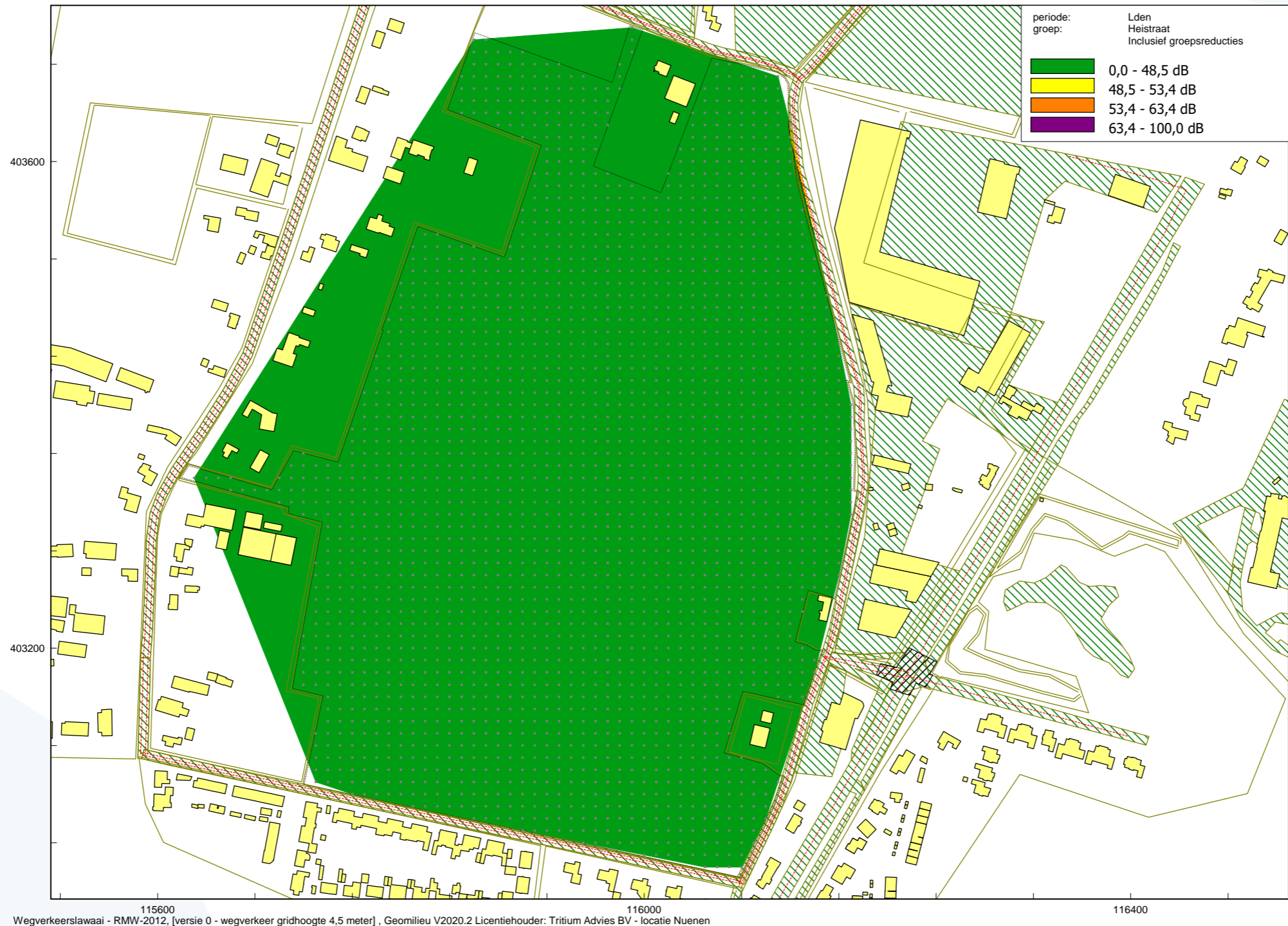




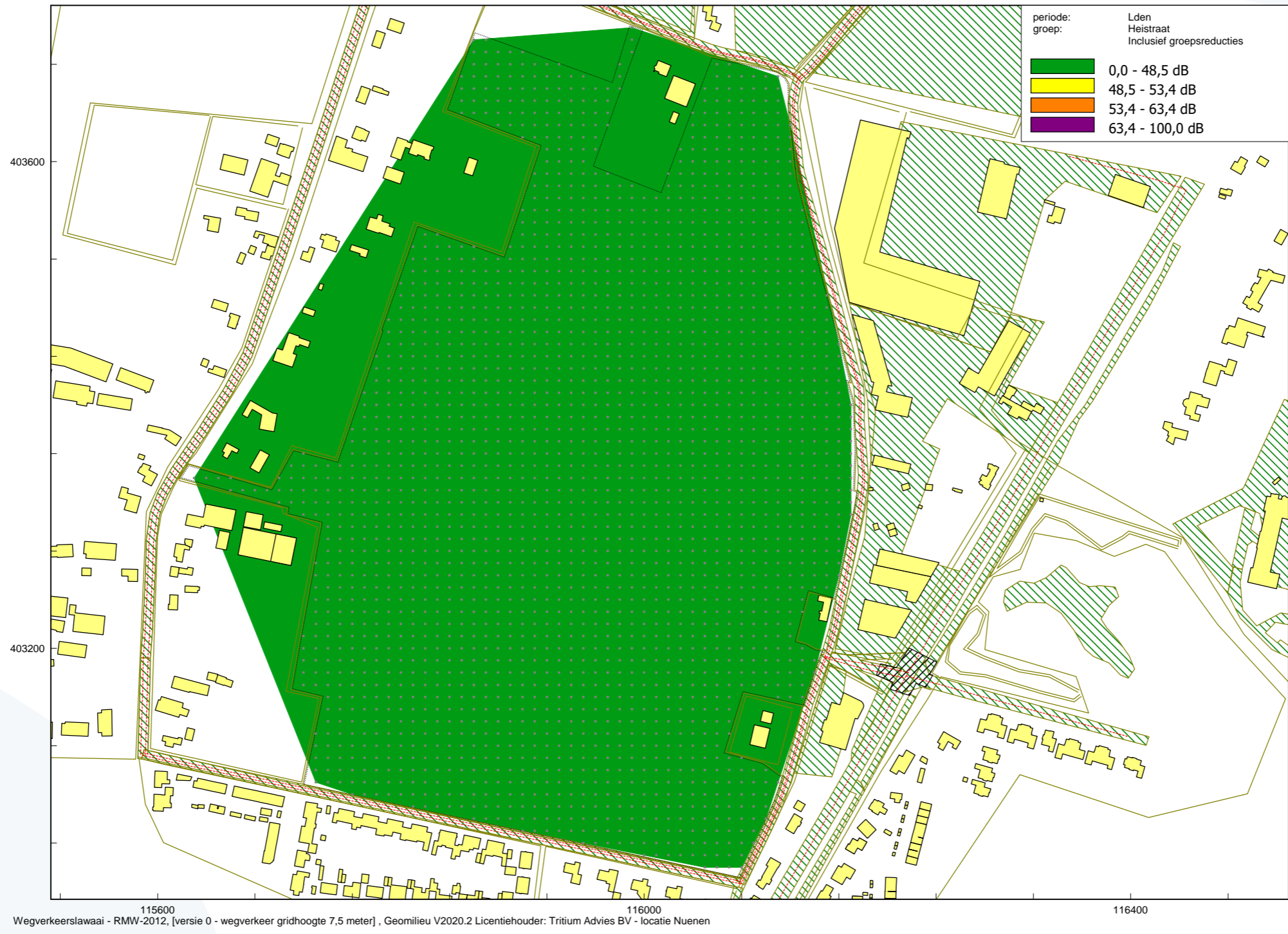


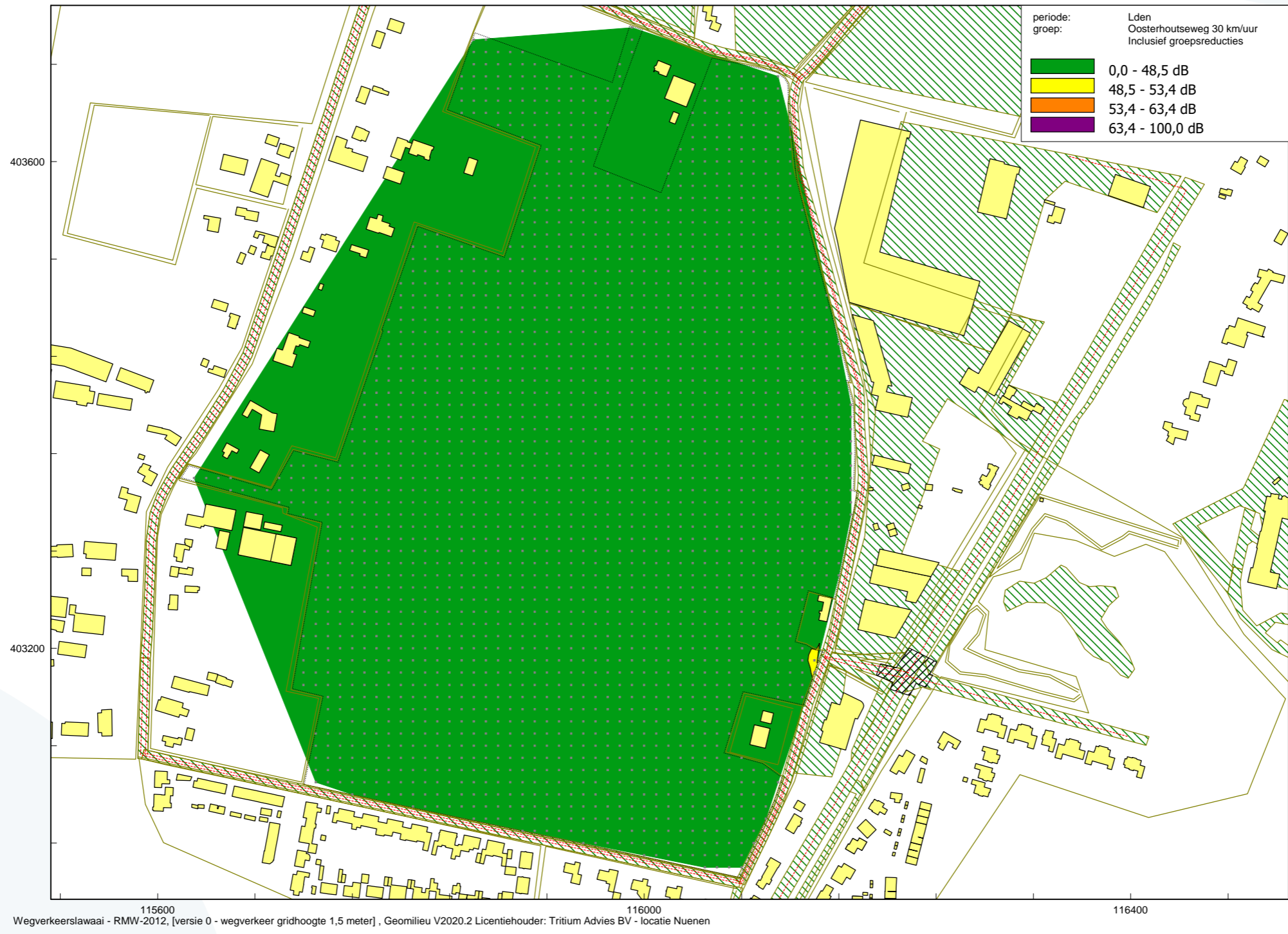




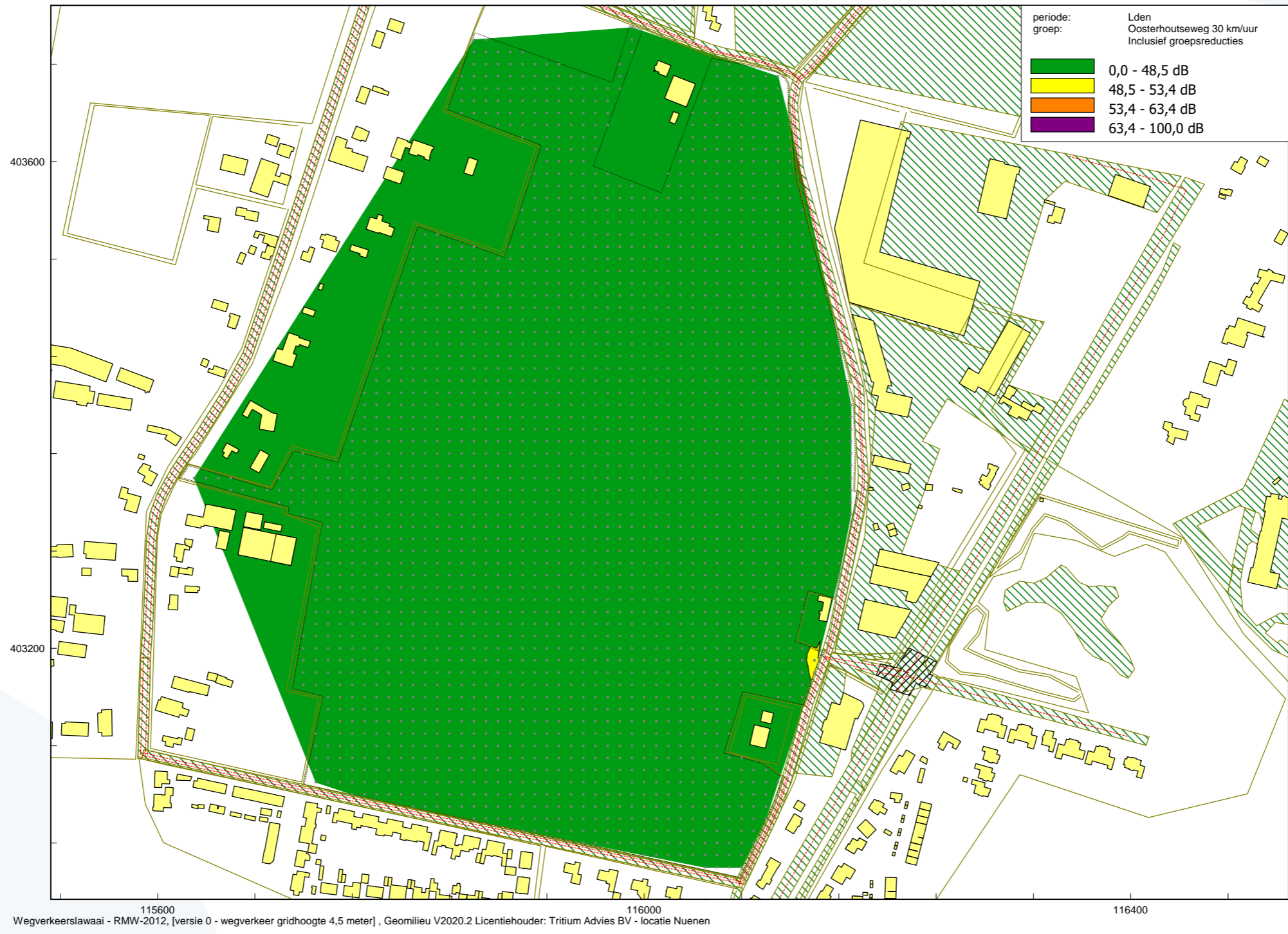


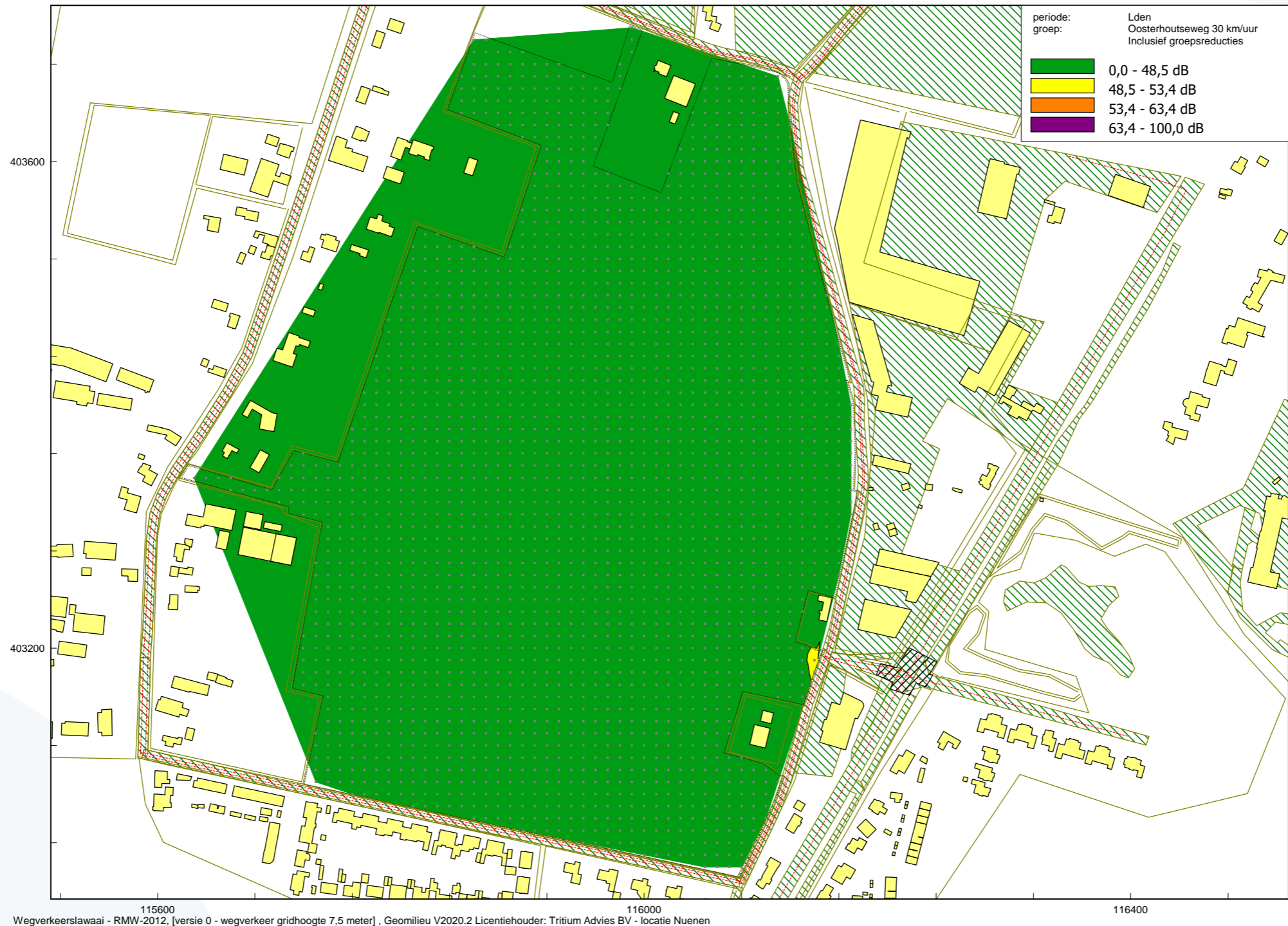
115600 116000 116400  
 Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 4,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen











Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 7,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Osterhoutseweg (30 km/uur) incl. aftrek  
gridhoogte 7,5 meter

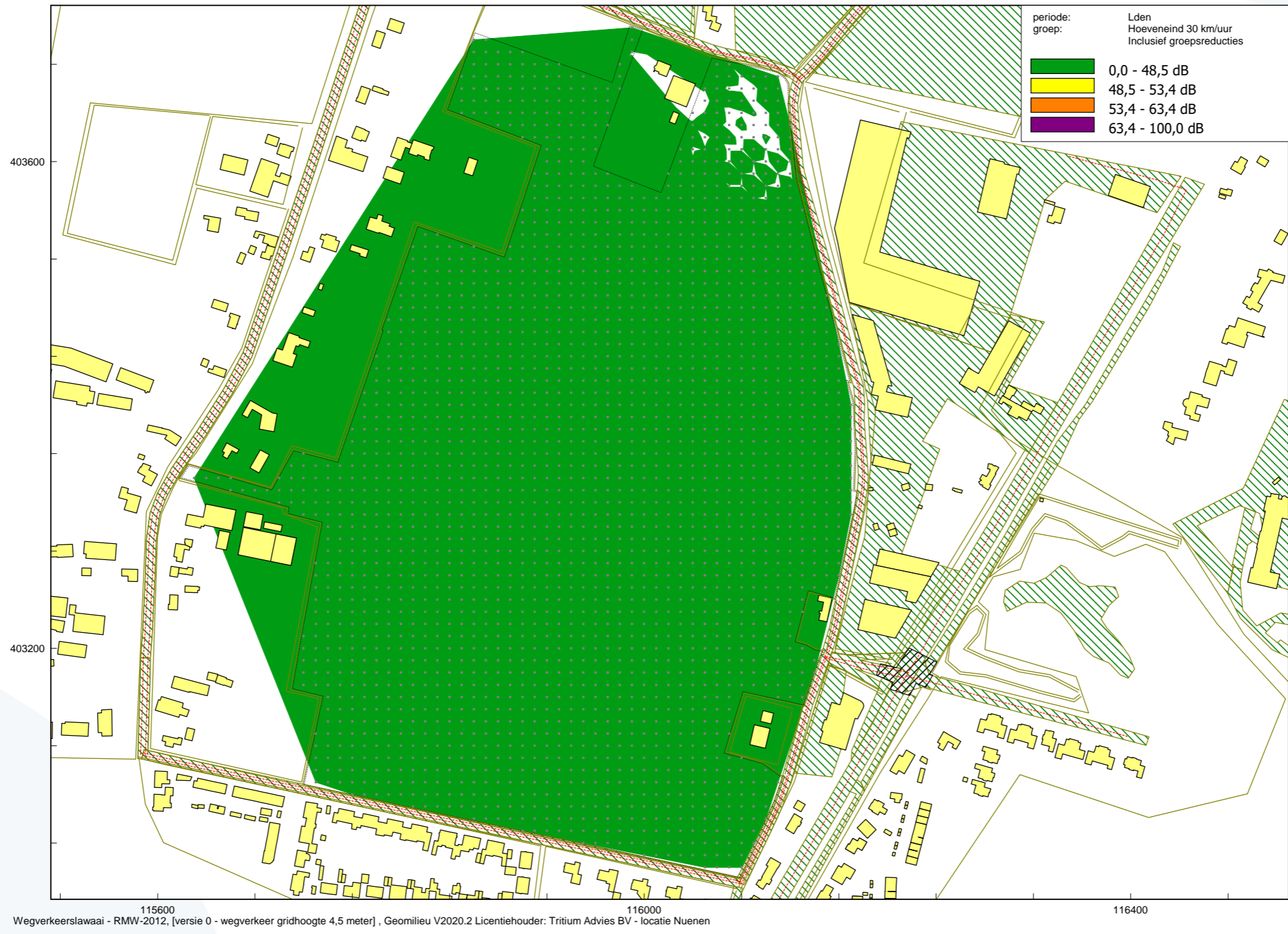
2104/207/SH-01  
bijlage 5





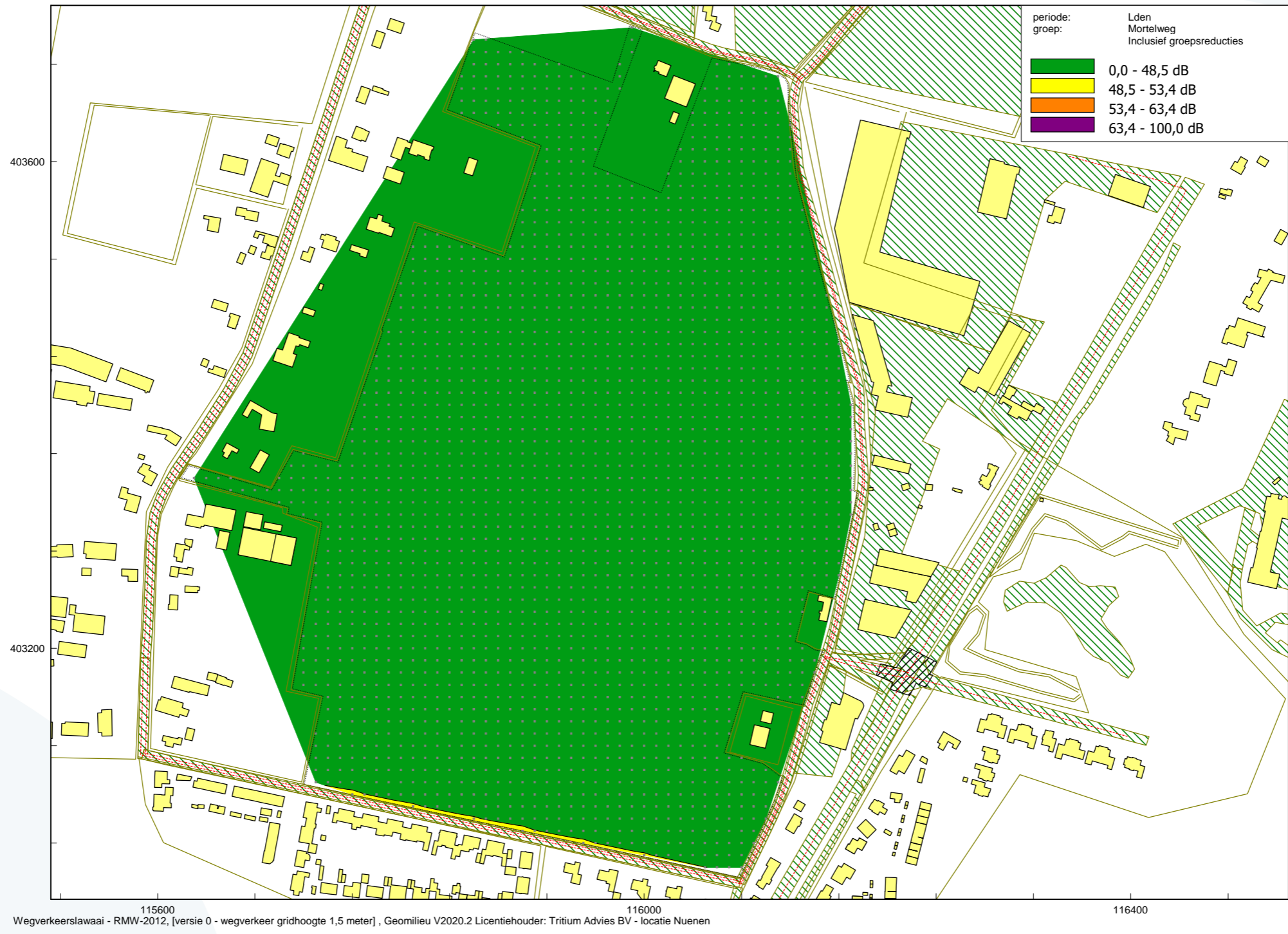
Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Hoëveineind (30 km/uur) incl. aftrek  
gridhoogte 1,5 meter

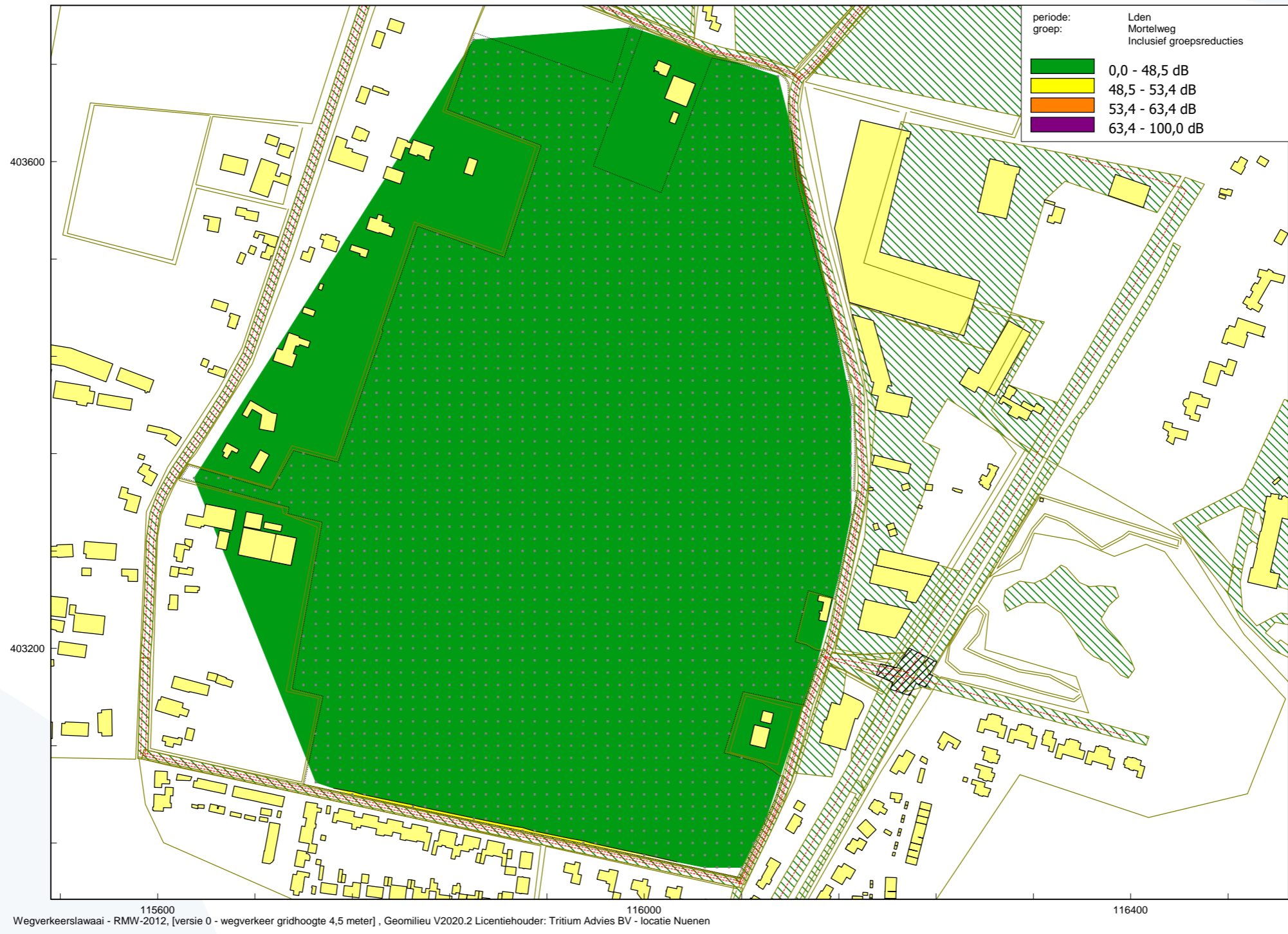
2104/207/SH-01  
bijlage 5

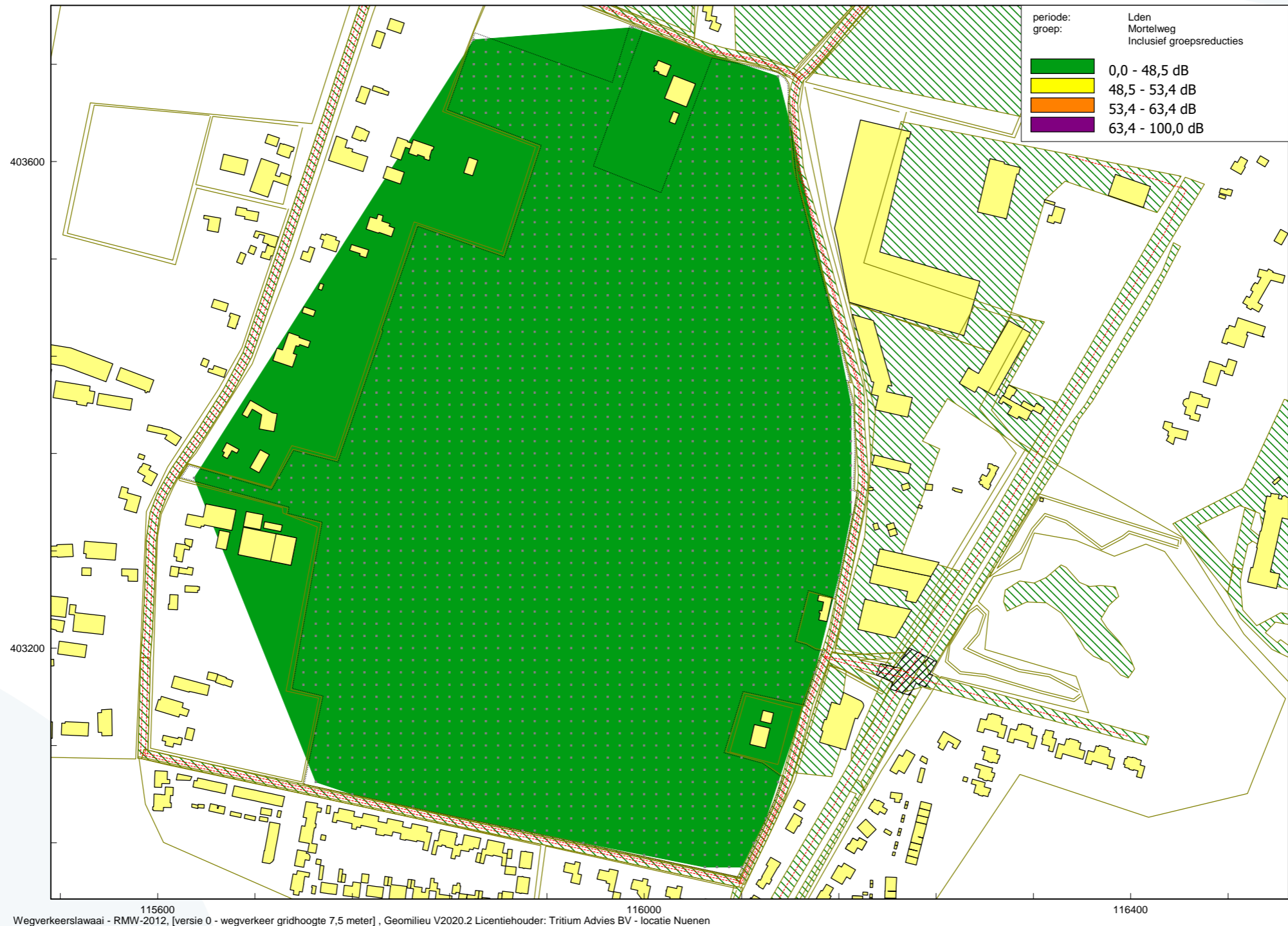






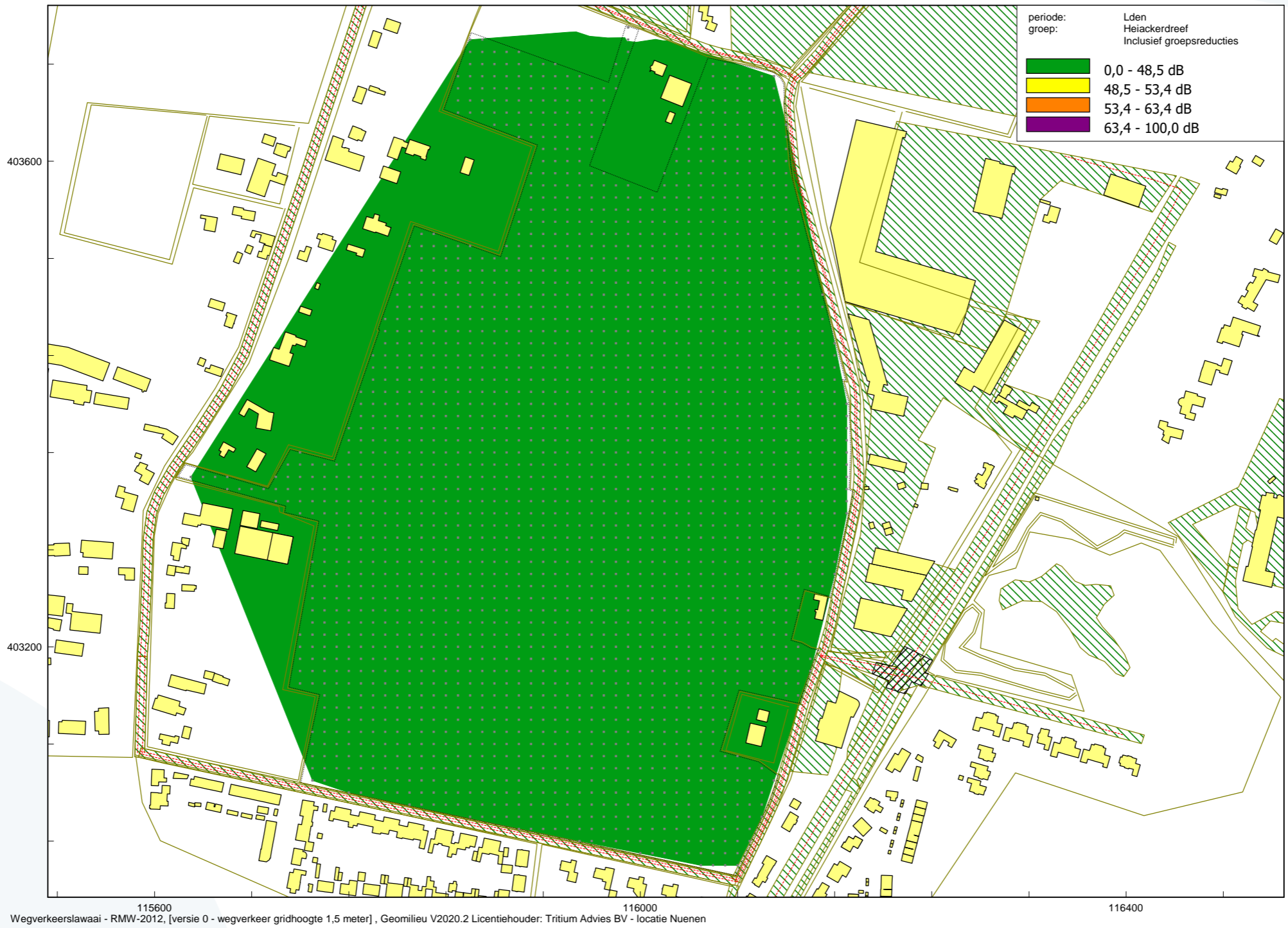






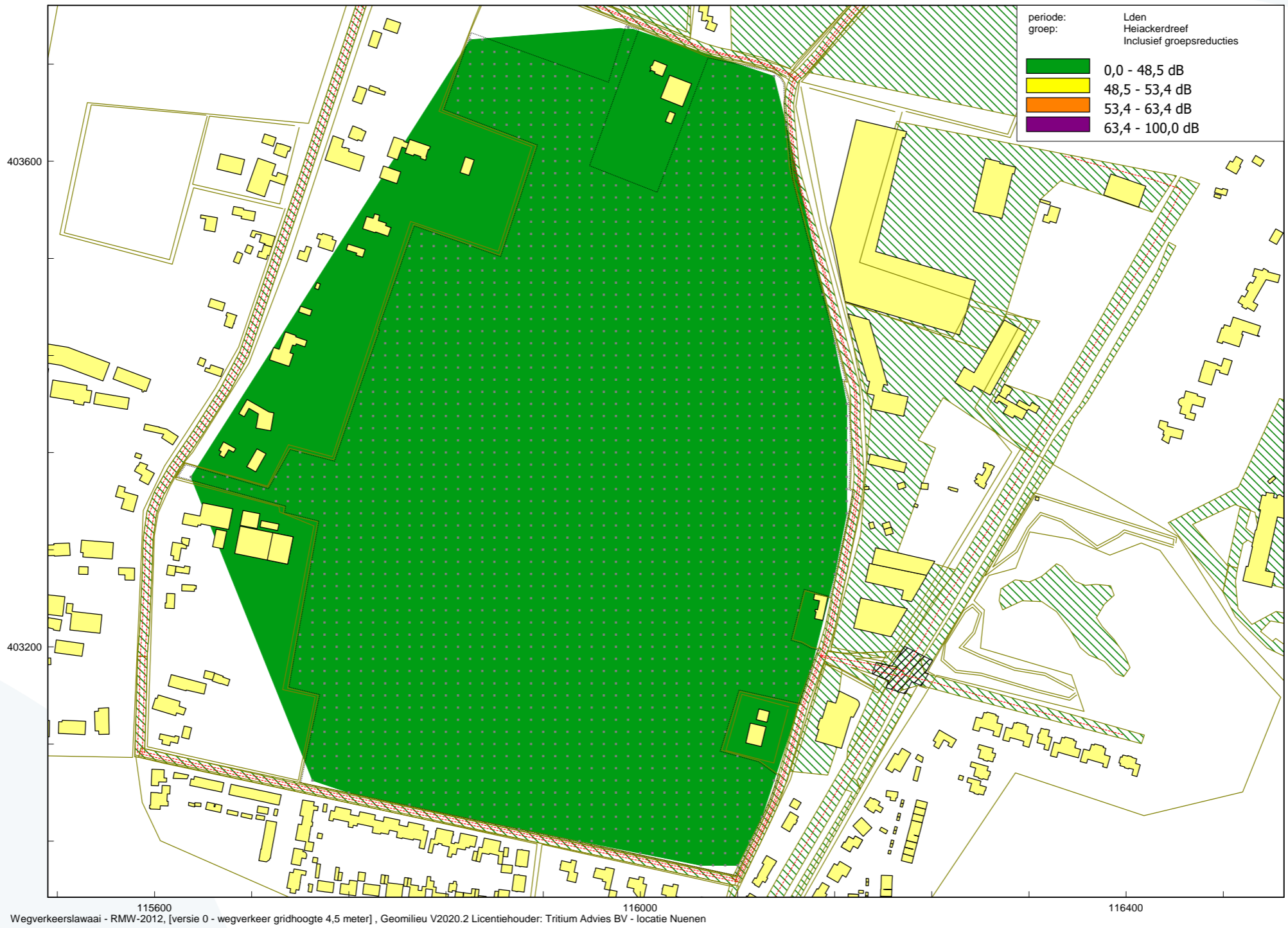
115600 116000 116400  
Wegverkeerslawai - RMW-2012, [versie 0 - wegverkeer gridhoogte 7,5 meter] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen





Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Heiackerdreef incl. aftrek  
gridhoogte 1,5 meter

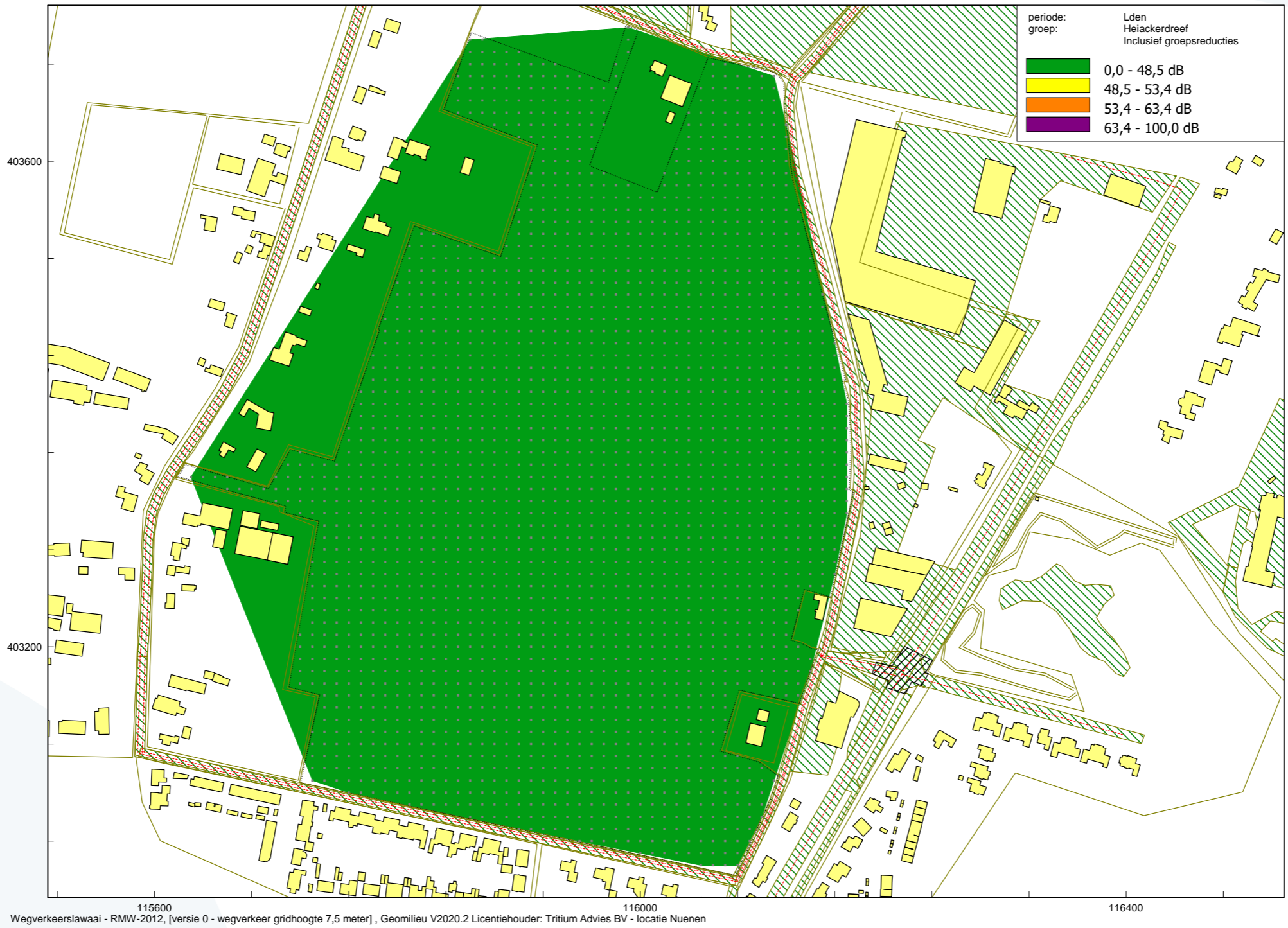
2104/207/SH-01  
bijlage 5



Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Heiackerdreef incl. aftrek  
gridhoogte 4,5 meter

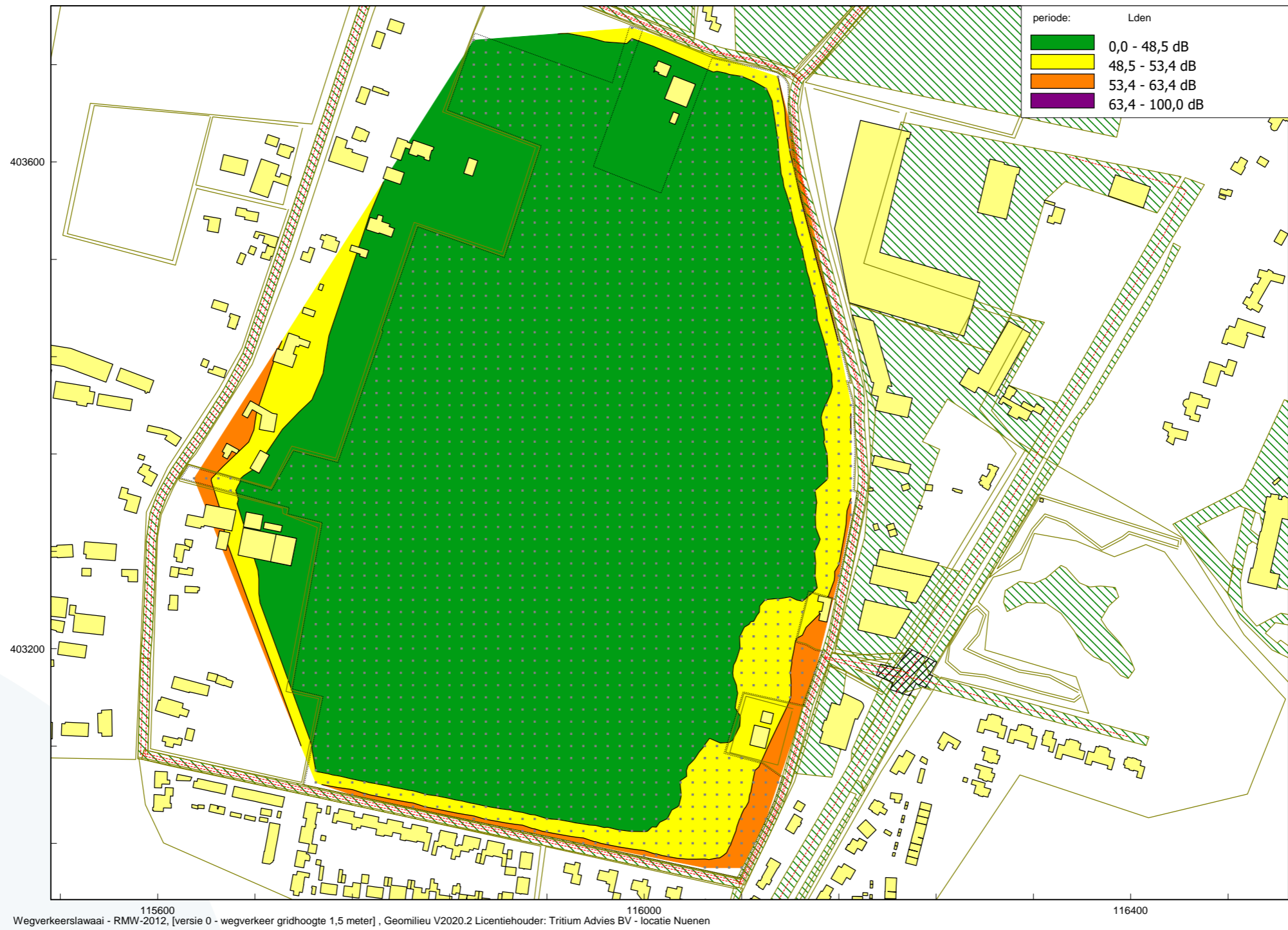
2104/207/SH-01  
bijlage 5





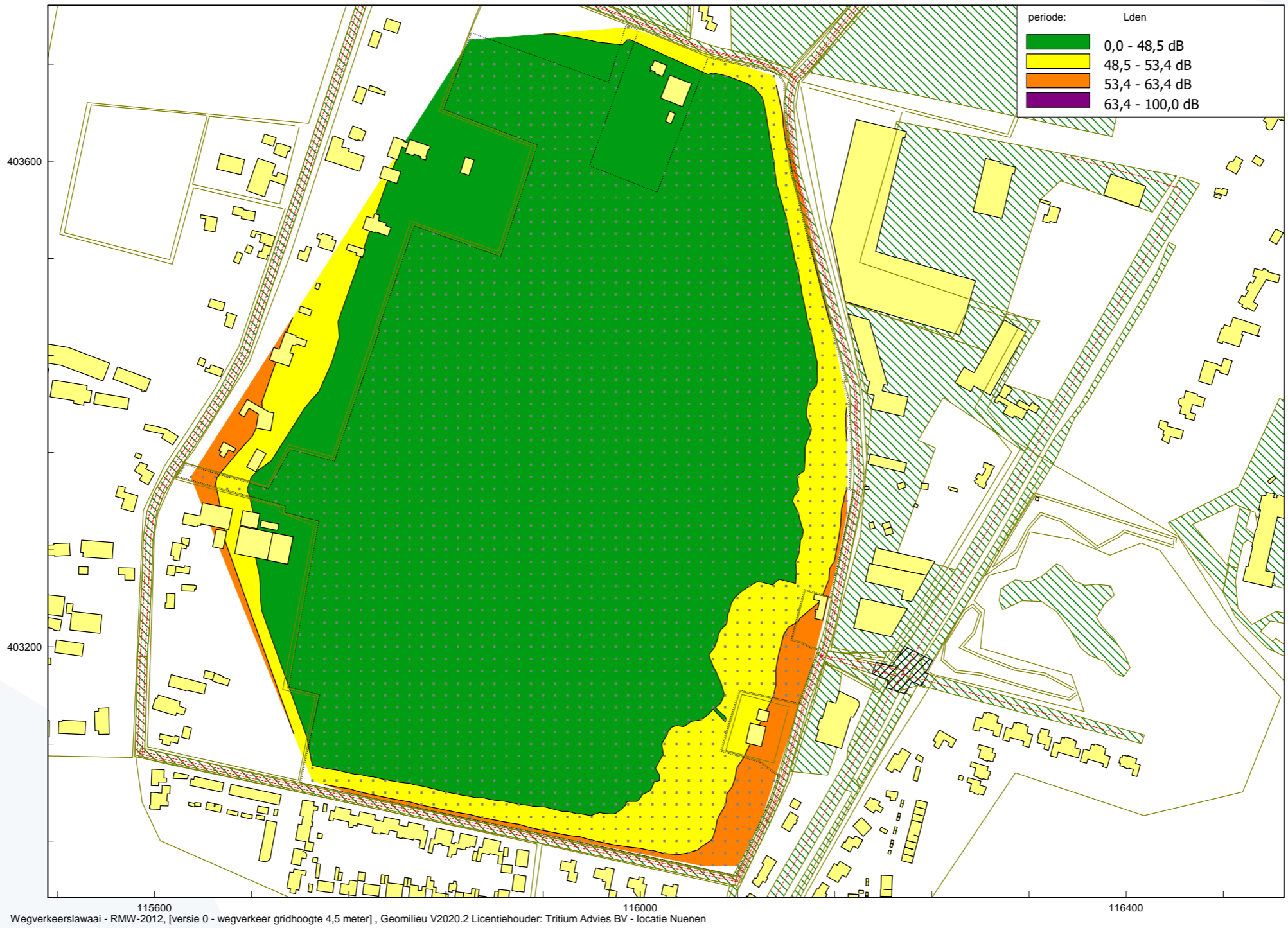
Tritium Advies  
Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer Heiackerdreef incl. aftrek  
gridhoogte 7,5 meter

2104/207/SH-01  
bijlage 5



Tritium Advies  
 Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer gecumuleerd excl. aftrek  
 gridhoogte 1,5 meter

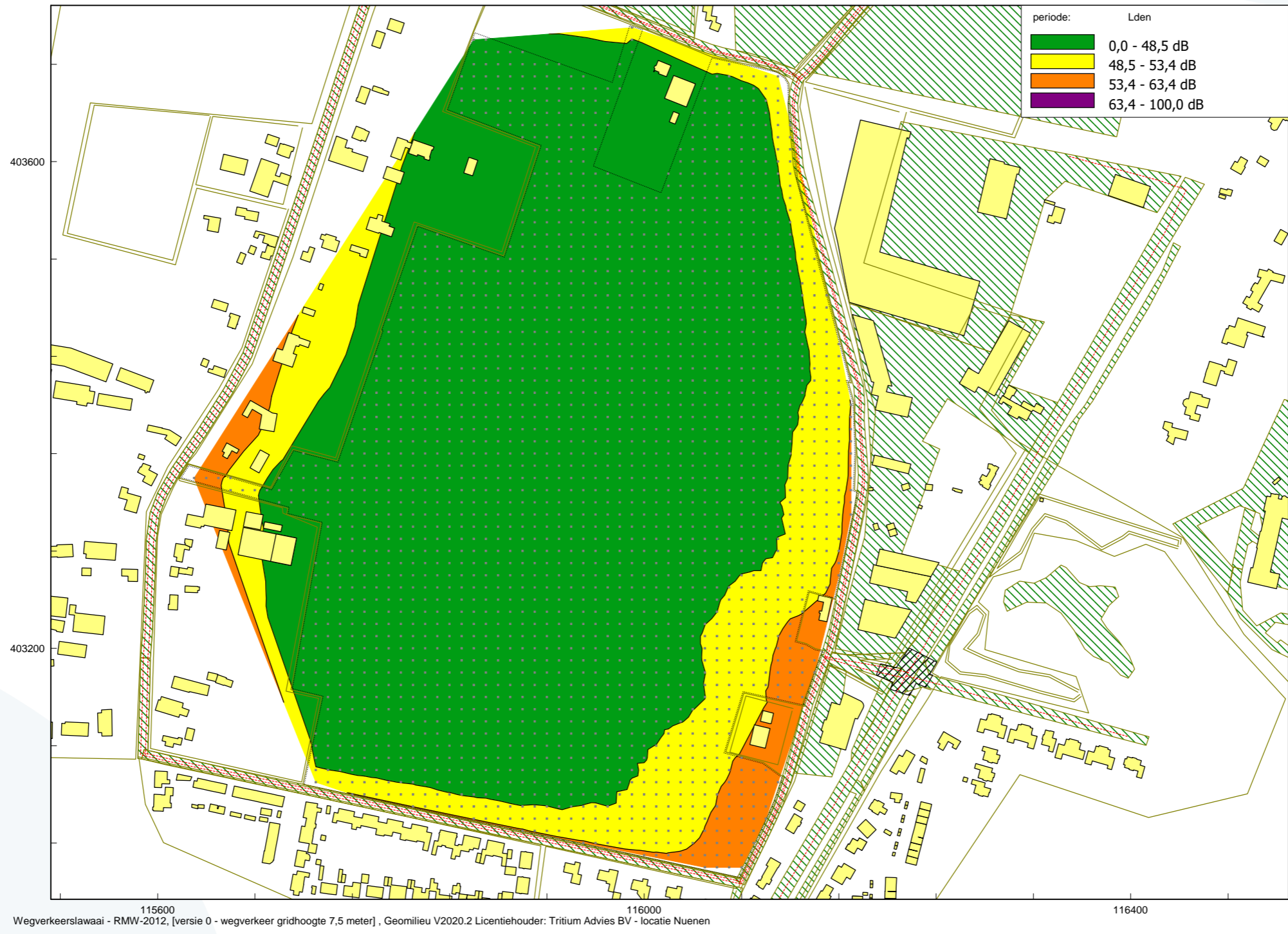
2104/207/SH-01  
 bijlage 5



Tritium Advies  
 Rekenresultaten geluidbelasting wegverkeer gecumuleerd excl. aftrek  
 gridhoogte 4,5 meter

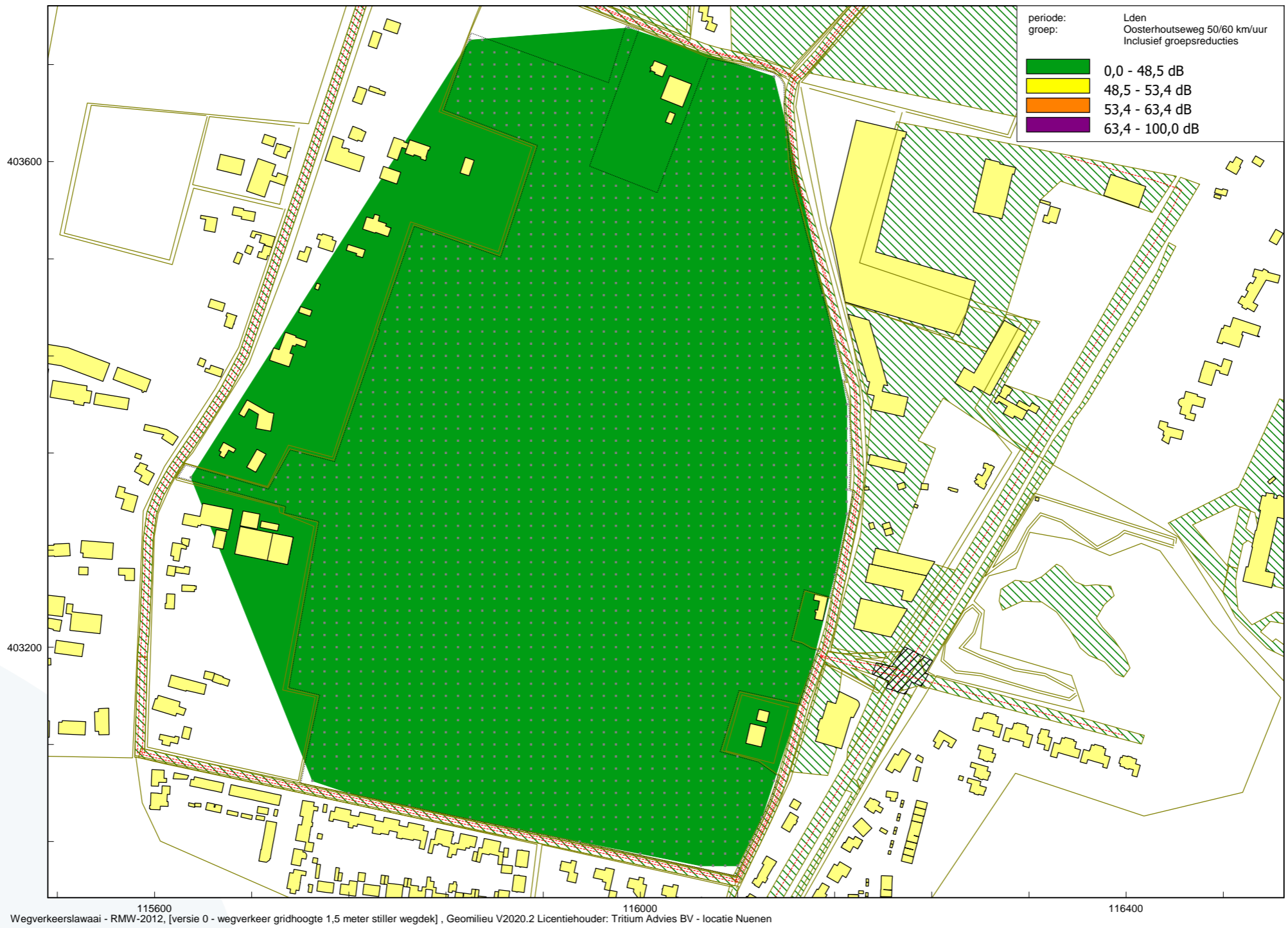
2104/207/SH-01  
 bijlage 5





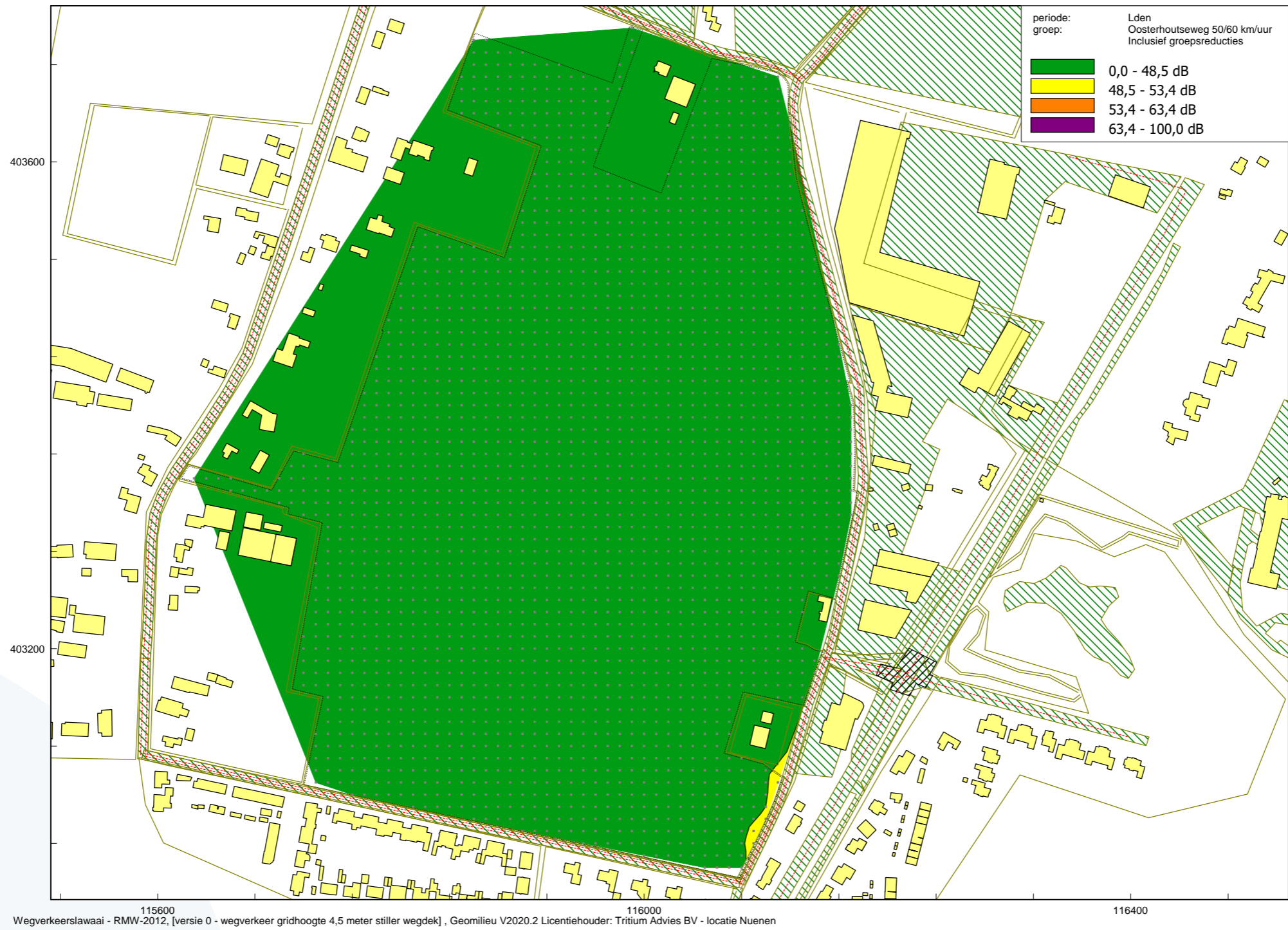


**Bijlage 6: Aanvullend onderzoek: stiller wegdek**



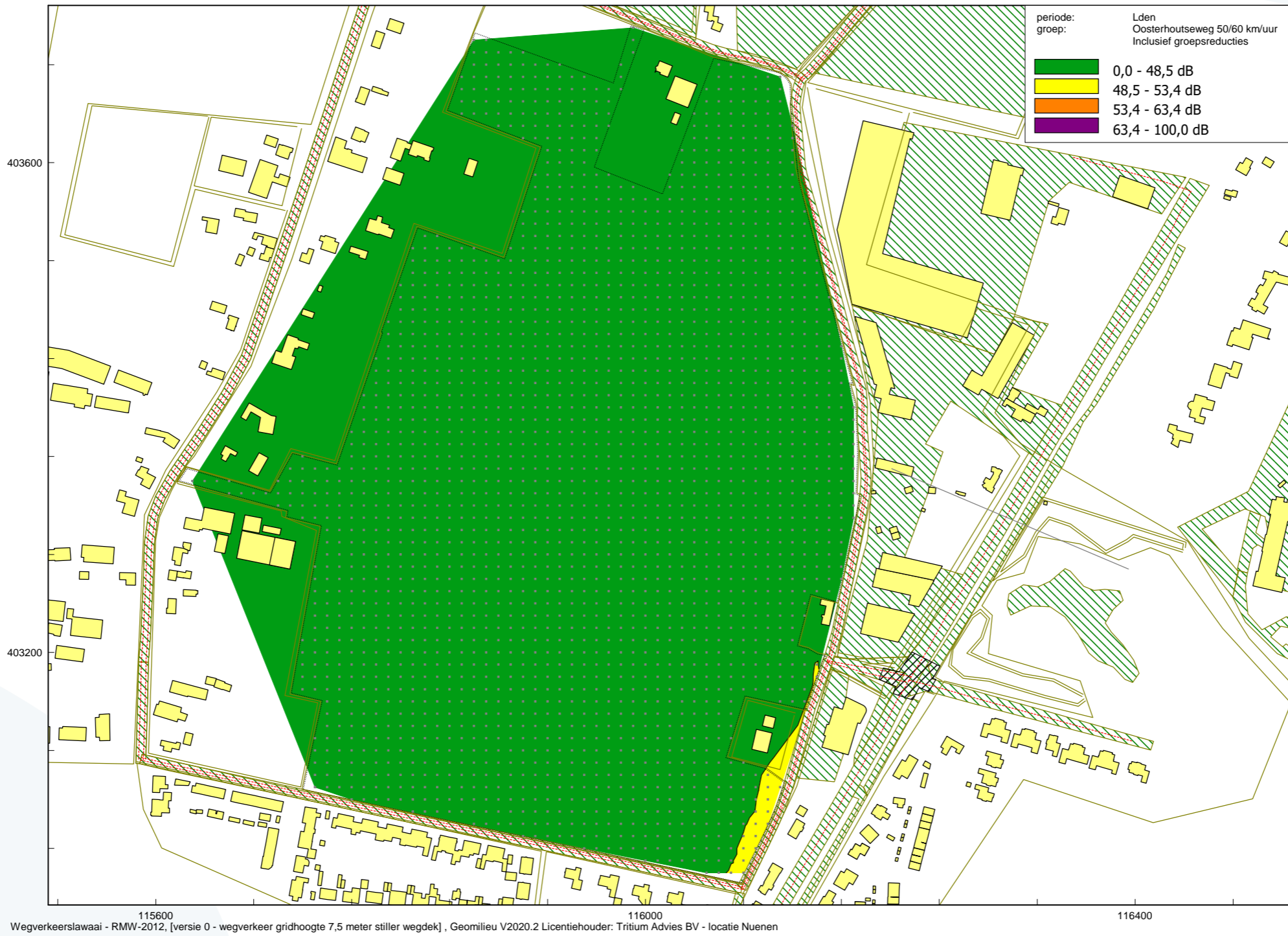
Tritium Advies  
 Aanvullend onderzoek: stiller wegdek Oosterhoutseweg (50/60 km/uur) incl. aftrek  
 gridhoogte 1,5 meter

2104/207/SH-01  
 bijlage 6



Tritium Advies  
 Aanvullend onderzoek: stiller wegdek Osterhoutseweg (50/60 km/uur) incl. aftrek  
 gridhoogte 4,5 meter

2104/207/SH-01  
 bijlage 6



Tritium Advies  
Aanvullend onderzoek: stiller wegdek Oosterhoutseweg (50/60 km/uur) incl. aftrek  
gridhoogte 7,5 meter

2104/207/SH-01  
bijlage 6



## Bijlage 7: Aanvullend onderzoek: geluidbelasting op omliggende bebouwing

### Tritium Advies Aanvullend onderzoek: geluidbelasting op omliggende bebouwing

2104/207/SH-01  
bijlage 7

Model: geluidbelasting op omliggende bebouwing 2032  
 Groep: (hoofdgroep)  
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
t01	toetspunt t01	5,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
t02	toetspunt t02	5,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
t03	toetspunt t03	5,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
t04	toetspunt t04	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t05	toetspunt t05	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t06	toetspunt t06	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t07	toetspunt t07	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t08	toetspunt t08	5,50	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t09	toetspunt t09	5,50	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t10	toetspunt t10	5,50	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t11	toetspunt t11	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t12	toetspunt t12	5,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t13	toetspunt t13	6,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja



Tritium Advies  
Aanvullend onderzoek: geluidbelasting op omliggende bebouwing

Rapport: Vergelijkingstabel  
 Map: C:\Users\sh\Desktop\V2020.2 2104207SH-01\  
 Model Voorgrond: geluidbelasting op omliggende bebouwing 2032  
 Model Achtergrond: geluidbelasting op omliggende bebouwing 2021  
 Groep: Waarde=(hoofdgroep) / Referentie=(hoofdgroep)  
 Periode: Waarde=Lden / Referentie=Lden  
 Toetswaarden: Waarde=Berekende waarden / Referentie=Berekende waarden

Naam	Omschrijving	Hoogte	Waarde	Referentie	Vershil
t01_A	toetspunt t01	1,50	61,6	60,3	1,3
t01_B	toetspunt t01	4,50	63,1	61,7	1,4
t02_A	toetspunt t02	1,50	60,6	59,3	1,3
t02_B	toetspunt t02	4,50	62,2	60,8	1,3
t03_A	toetspunt t03	1,50	57,3	55,9	1,3
t03_B	toetspunt t03	4,50	58,7	57,3	1,3
t04_A	toetspunt t04	1,50	57,3	56,1	1,2
t04_B	toetspunt t04	4,50	59,1	57,8	1,3
t04_C	toetspunt t04	7,50	59,6	58,4	1,3
t05_A	toetspunt t05	1,50	54,6	53,6	1,1
t05_B	toetspunt t05	4,50	56,4	55,3	1,1
t05_C	toetspunt t05	7,50	56,9	55,8	1,1
t06_A	toetspunt t06	1,50	55,1	54,2	0,9
t06_B	toetspunt t06	4,50	56,6	55,6	1,0
t06_C	toetspunt t06	7,50	57,4	56,4	1,0
t07_A	toetspunt t07	1,50	55,8	55,4	0,4
t07_B	toetspunt t07	4,50	56,7	56,2	0,5
t07_C	toetspunt t07	7,50	56,9	56,4	0,6
t08_A	toetspunt t08	1,50	64,4	63,0	1,3
t08_B	toetspunt t08	4,50	64,8	63,5	1,3
t08_C	toetspunt t08	7,50	64,7	63,3	1,3
t09_A	toetspunt t09	1,50	65,0	63,7	1,3
t09_B	toetspunt t09	4,50	65,4	64,0	1,3
t09_C	toetspunt t09	7,50	65,2	63,9	1,3
t10_A	toetspunt t10	1,50	64,9	63,6	1,3
t10_B	toetspunt t10	4,50	65,3	64,0	1,3
t10_C	toetspunt t10	7,50	65,2	63,8	1,4
t11_A	toetspunt t11	1,50	62,4	61,5	0,9
t11_B	toetspunt t11	4,50	63,3	62,5	0,9
t11_C	toetspunt t11	7,50	63,4	62,5	0,9
t12_A	toetspunt t12	1,50	62,0	61,2	0,8
t12_B	toetspunt t12	4,50	63,2	62,4	0,8
t12_C	toetspunt t12	7,50	63,3	62,5	0,8
t13_A	toetspunt t13	1,50	66,7	65,8	0,8
t13_B	toetspunt t13	4,50	66,8	66,0	0,8
t13_C	toetspunt t13	7,50	66,5	65,7	0,8

## BIJLAGE 13 - BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

### RHO ADVISEURS - MEMO

DATUM 25 november 2021  
KENMERK 20201836  
VAN Twan Giesen

PROJECT Woonakker Teteringen  
OPDRACHTGEVER Gemeente Breda

#### MILIEUZONERING

#### 1. INLEIDING

De gemeente Breda heeft zeven locaties aangewezen die kunnen bijdragen aan de versnellingsopgave om extra woningen te realiseren in de lopende collegeperiode. Woonakker in Teteringen is één -en bovendien de laatste- van die zeven locaties. De beoogde ontwikkeling bestaat uit een nieuw woongebied (figuur 1) met een groen en dorps karakter met een omvang van circa 600 woningen. Op dit moment wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de kansen, bedreigingen en de randvoorwaarden voor de beoogde ontwikkeling in beeld te brengen.



Figuur 1 Ligging plangebied

### RHO ADVISEURS

In het kader van milieuzonering wordt in deze memo nagegaan welke functies er planologisch mogelijk zijn en/of feitelijk aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Hierbij beschrijven en visualiseren wij op basis van de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' of er sprake kan zijn van hinder en met welke contouren rekening gehouden moet worden in stedenbouwkundige zin. De resultaten maken wij inzichtelijk in deze toelichtende memo.

#### 2. TOETSINGSKADER

##### VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om in de bestemmingsregeling de belangenafweging tussen bedrijvigheid en woningen in voldoende mate mee te nemen, wordt in dit plan gebruikgemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009). In deze publicatie is een lijst opgenomen waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar mate van milieubelasting. Voor elke bedrijfsactiviteit is de maximale richtafstand ten opzichte van milieugevoelige functies aangegeven op grond waarvan de categorie-indeling heeft plaatsgevonden.

De VNG-publicatie beveelt per standaard bedrijfstype een afstand aan tot woningen. De afstand hangt onder meer af van de aard van de omgeving: een rustige woonwijk verdient een hoger beschermingsniveau dan een gebied waar al enige hinder kan optreden ten gevolge van bedrijven of infrastructuur (gemengd gebied). Indicatieve richtafstanden (voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar) voor woningen in de twee te onderscheiden "omgevingen" bij verschillende bedrijfstypes (ingedeeld in milieucategorieën) zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Richtafstanden in meters tot omgevingstype (bron: VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering")

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevings-type rustige woonwijk	Richtafstand tot omgevings-type gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6.1	1.500 m	1.000 m

De in tabel 1 weergegeven afstanden betreffen de afstanden tussen de perceelgrens van de activiteiten (niet de bebouwingsgrens) en de gevel van de (geluid)gevoelige bestemming. De afstanden zijn volgens de VNG-brochure algemene richtafstanden en geen harde afstandseisen. Gemotiveerd afwijken van deze afstanden is mogelijk, zo volgt ook uit jurisprudentie.



# RHO ADVISEURS

## Wet geurhinder en veehouderij

Voor veehouderijbedrijven gelden met betrekking tot het aspect geur vaste afstanden uit de Wet geurhinder en veehouderij. In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten.

Tabel 2 Vaste afstanden (Wet geurhinder en veehouderij)

	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
afstand	100 meter	50 meter

Naast de vaste afstanden gelden vanuit Wet geurhinder en veehouderij geurnormen voor dieren met een geuremissiefactor.

## 3. ONDERZOEK

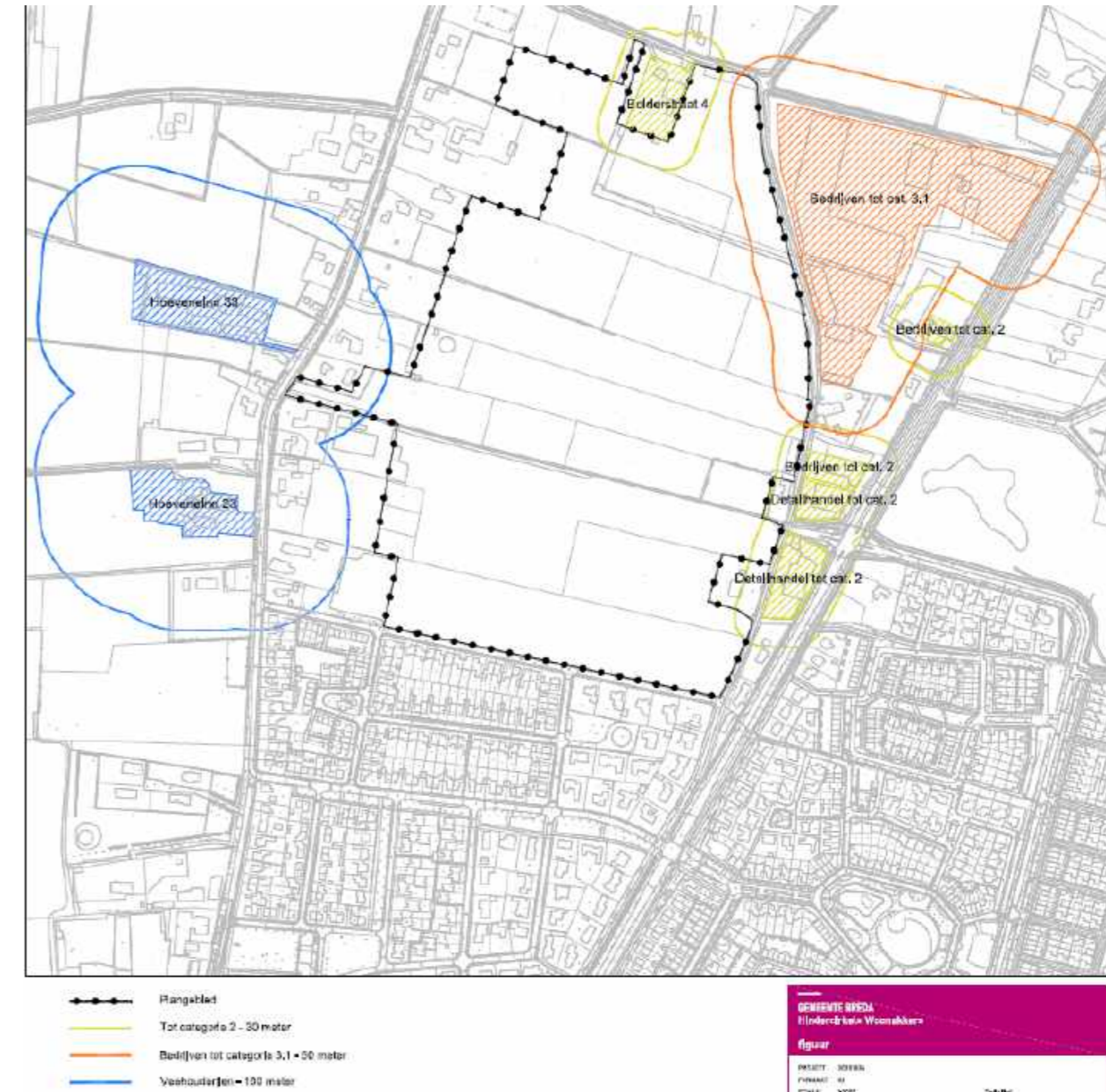
Met oog op een goede ruimtelijke ordening is in eerste instantie uitgegaan van het omgevingstype 'rustige woonwijk' en de maximale planologische mogelijkheden conform de volgende bestemmingsplannen:

- Teteringen (onherroepelijk vastgesteld op 3 september 2014);
- Bouverijen-Woonakker (onherroepelijk vastgesteld op 25 november 2009);
- Buitengebied Teteringen (onherroepelijk vastgesteld op 31 mei 2006);
- Buitengebied Teteringen 1983 (onherroepelijk vastgesteld op 24 juni 1988);

Ten oosten van het plangebied is een bedrijventerrein gelegen. Hier is bedrijvigheid tot en met maximaal milieucategorie 3.1 toegestaan. De maximale richtafstand bij deze milieucategorie is 50 meter. Daarnaast zijn binnen een deel van dit bedrijventerrein bedrijven tot en met maximaal milieucategorie 2 toegestaan.

Aan de zuidoostzijde van het plangebied zijn enkele locaties gelegen met een bestemming detailhandel. Ter plaatse is detailhandel mogelijk (uitgezonderd supermarkt(en)). Hier kunnen bedrijven zich vestigen tot maximaal 2. Ten noorden van het plangebied is een akkerbouw/tuinbouwbedrijf gevestigd. Dit type bedrijven is op basis van de VNG-brochure ingedeeld in milieucategorie 2. In figuur 2 zijn de relevante hindercontouren weergegeven op basis van de maximale invulling van de diverse geldende bestemmingsplannen. Daarnaast zijn de hindercontouren (vaste afstanden) van enkele veehouderijbedrijven aan de westzijde van het plangebied weergegeven. Voor de veehouderijbedrijven is uitgegaan van een vaste afstand van 100 meter (ligging geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom).

# RHO ADVISEURS



Figuur 2 Hindercontouren op basis van de maximale invulling van omliggende bestemmingsplannen



## RHO ADVISEURS

In tabel 3 is tot slot gekeken naar de feitelijk aanwezige functies in het gebied. Hierbij zijn de feitelijke milieucategorie met bijbehorende richtafstanden weergegeven en de afstanden tot de rand van het plangebied.

Tabel 3 Milieucategorie en richtafstanden van de feitelijk aanwezige functies

adres	omschrijving	milieu-categorie	richtafstand (m) rustige woonwijk				afstand tot plangebied (m)
			geur	stof	geluid	gevaar	
Oosterhoutseweg 131B	handel in auto- en motorfietsonderdelen en accessoires	2	0	0	30	10	11
Oosterhoutseweg 137	distributiecentra, pak- en koelhuizen	3.1	30	10	50	50	60
Oosterhoutseweg 129A	bouwmart/tuincentra	2	0	0	30	0	10
Oosterhoutseweg 129B	Detailhandel voor zover n.e.g.	1	0	0	10	0	11
Heistraat ong.	GSM en UMTS- steunzenders (indien bouwvergunning plichtig)	1	0	0	0	10	15
Bolderstraat 4	tuinbouw (bedrijfsgebouwen)	2	10	10	30	10	5
Heistraat 2 en 2A	schoenenwinkel	1	0	0	10	0	12

## 4. CONCLUSIE

Wanneer wordt uitgegaan van de maximale invulling van de geldende bestemmingsplannen wordt niet aan de richtafstanden voldaan tot de rand van het plangebied. Datzelfde geldt als wordt uitgegaan van de feitelijke aanwezige functies.

Geadviseerd wordt om bij de stedenbouwkundige opzet rekening houden met de hindercontouren die horen bij de maximale invulling van de omliggende bestemmingsplannen (figuur 1). Op deze manier is geborgd dat omliggende bedrijven niet in hun huidige bedrijfsvoering worden beperkt en dat ter plaatse van het plangebied sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ook worden op deze manier de planologische mogelijkheden van de omliggende bedrijven niet geschaad en is hiermee de kans op planschade beperkt. Wanneer niet aan deze maximale contouren kan worden voldaan zal met maatwerk gekeken moeten worden of ten opzichte van een aantal locaties uitgegaan kan worden van een kleinere afstand. Hierbij kan de eerstelijns woonbebouwing die is gelegen tegenover het oostelijke bedrijventerrein mogelijk worden beschouwd als gemengd gebied.

Met betrekking tot het aspect geur wordt opgemerkt dat aan de vaste afstanden wordt voldaan ten opzichte van de omliggende veehouderijbedrijven. Ter plaatse van het bedrijf aan het Hoeveneind 33 worden ook dieren gehouden met een geurremissiefactor. Voor dit bedrijf gelden naast de vaste afstanden ook geurnormen. Aangezien in de bestaande situatie reeds woningen dichtbij zijn gelegen wordt verwacht dat aan de geurnormen kan worden voldaan. Geadviseerd wordt wel om voor dit bedrijf een nadere verkenning voor het aspect geur uit te voeren op basis van beschikbare vergunningsgegevens

## RHO ADVISEURS

en geuronderzoeken. Daarnaast dient voor de onderbouwing van het aspect geur de op basis van beschikbare informatie de achtergrondbelasting geur in beeld te worden gebracht.

## BIJLAGE 14 - GEITENHOUDERIJ

### RHO ADVISEURS - MEMO

<b>DATUM</b>	24 maart 2021	<b>PROJECT</b>	Woonakker Teteringen
<b>KENMERK</b>	20201836	<b>OPDRACHTGEVER</b>	Gemeente Breda
<b>VAN</b>	Twan Giesen Matthijs van der Meulen	<b>BIJLAGE(N)</b>	-

#### GEZONDHEIDSEFFECTEN GEITENHOUDERIJ

##### 1. INLEIDING

De gemeente Breda heeft zeven locaties aangewezen die kunnen bijdragen aan de versnellingsopgave om extra woningen te realiseren in de lopende collegeperiode. Woonakker in Teteringen is één -en bovendien de laatste- van die zeven locaties. De beoogde ontwikkeling bestaat uit een nieuw woongebied met een groen en dorps karakter met een omvang van circa 600 woningen. Op dit moment wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de kansen, bedreigingen en de randvoorwaarden voor beoogde ontwikkeling in beeld te brengen. Eén van de relevante factoren is aanwezigheid van een geitenhouderij in de omgeving van het plangebied (Blauwhoefsedreef 3). Uit diverse studies blijkt dat in de omgeving van geitenhouderijen sprake kan zijn om verhoogde gezondheidsrisico's. Tot een afstand van 2 km kunnen negatieve gezondheidseffecten optreden. Het plangebied Woonakker ligt binnen deze afstand. In deze notitie wordt ingegaan op de mogelijke gevolgen voor de haalbaarheid van de beoogde ontwikkeling. Eerst geven we een overzicht van de relevante resultaten en inzichten uit de beschikbare studies. Vervolgens gaan we in op de specifieke bedrijfssituatie van de geitenhouderij aan de Blauwhoefsedreef 3 (met daarnaast op hoofdlijnen aandacht voor de andere veehouderijen in de omgeving) en komen de vervolgstappen aan de orde.

##### 2. ONDERZOEKEN

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de studies die beschikbaar zijn naar de gezondheidseffecten in de omgeving van geitenhouderijen.

###### Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (hoofdrapport VGO) en VGO 2 (aanvullende studie)

In de periode 2009-2013 is het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn op 7 juli 2016 gepubliceerd (hoofdrapport VGO). Onder andere is onderzocht of er in de jaren 2009-2013 een verband bestond tussen de woonafstand tot geitenhouderijen en het risico op longontsteking. Gemiddeld over deze onderzoeksjaren laten de aanvullende analyses een 29% verhoogde kans op longontsteking zien voor mensen die rondom een individuele geitenhouderij wonen, tot een afstand van 1,5 – 2 km (dit is vergeleken met bewoners zonder een geitenhouderij binnen deze afstand van de woning). De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. Uitgesloten is dat Q-koorts de oorzaak is.

Op 16 juni 2017 is een tweede VGO-rapport gepubliceerd (aanvullende studies). In dit rapport zijn de onderzoeksresultaten

### RHO ADVISEURS

statistisch uitvoeriger geanalyseerd en zijn de conclusies steviger onderbouwd. Per 100.000 patiënten werd door de huisarts bij 1,65% longontsteking geconstateerd. Uit het onderzoek volgt dat het risico op longontsteking rond een geitenhouderij bijna drie keer groter is dan het risico op longontsteking tot een afstand van ca. 1 km rond een pluimveehouderij. Het aantal extra gevallen van longontsteking in het onderzoeksgebied dat kan worden toegeschreven aan de aanwezigheid van geitenhouderijen is gemiddeld over de jaren 2009-2013 ongeveer 89 patiënten per 100.000 mensen per jaar. Het cumulatieve effect is in de aanvullende analyses (VGO 2), net zoals in het hoofdrapport VGO, niet bepaald. Wel wordt gesteld dat voor elke extra geitenhouderij het risico verder toeneemt. Het is aannemelijk dat dit ook geldt voor uitbreidingen in aantallen dieren van bestaande geitenhouderijen. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. Het gevolg is dat het nemen van effectieve bedrijfsgerichte maatregelen nog niet mogelijk is.

###### Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III (deelonderzoek 1)

Op 1 september 2018 is het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III (Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen gepubliceerd. Hierin is de actualisering van gegevens verwerkt uit huisartspraktijken tussen 2014-2016). Aan de onderzoeksinstanties is opgedragen om de analyses uit de eerdere VGO onderzoeken te herhalen voor een recentere periode. Doel van deze actualisering is om na te gaan of de associatie tussen het wonen in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen en het voorkomen van longontsteking nog steeds kan worden aangetoond voor de jaren 2014 t/m 2016.

In de jaren 2014-2016 wordt dezelfde verhoging van het aantal longontstekingen geconstateerd bij omwonenden van geitenhouderijen als in de jaren ervoor. Een vergelijking tussen het VGO studiegebied en controlegebieden in het land, met minder/geen geitenhouderijen in de omgeving laat zien dat er in het studiegebied statistisch significant vaker longontsteking wordt gediagnosticeerd door huisartsen. Het aantal gevallen van longontsteking is in het studiegebied jaarlijks gemiddeld circa 50% hoger. In het onderzoek is een duidelijke associatie gevonden tussen de afstand van een geitenhouderij tot het woonadres. Deze associatie is in alle toegepaste analysemethoden aangetoond en daarmee is deze gevonden associatie robuust en niet sterk afhankelijk van de gedane aannames in de verschillende analysemethoden. De associatie is vooral sterk naarmate de afstand tussen woning en geitenhouderij kleiner is; bij één van analysemethoden is deze tot (minstens) 2000 meter afstand statistisch significant, bij twee andere tot 500 meter afstand. De resultaten van de associatie tussen longontsteking en geitenhouderijen worden nauwelijks beïnvloed door de aanwezigheid van andere typen veehouderijen in de omgeving. De associatie met longontsteking wordt in nagenoeg even grote mate gevonden voor beide grootste risicogroepen, te weten ouderen en kinderen. Het herhaalde resultaat maakt de associatie tussen longontsteking en de nabijheid van geitenhouderijen consistent en vraagt daarom om nader onderzoek dat dieper ingaat op de mogelijke causaliteit. Meer zicht op causaliteit is van belang voor de volksgezondheid in het gebied. Het gaat immers om circa 130 vermijdbare gevallen van longontsteking per 100.000 omwonenden per jaar.

Uit de VGO-onderzoeken komt naar voren dat bewoners van veedichte gebieden (meer dan 15 bedrijven binnen een straal van 1 km) vaker een verminderde longfunctie hebben. Het effect is sterker naarmate het aantal bedrijven binnen 1 km toeneemt. Verder blijkt ook dat bewoners in het hele VGO-gebied een afname van de longfunctie hebben bij verhoogde ammoniakconcentraties in de lucht op dagen voorafgaand aan de longfunctiemeting. Een mogelijke oorzaak van de vermindering van de longfunctie is niet de blootstelling aan ammoniak zelf, maar is mogelijk het gevolg van omzetting in secundair fijn stof.

###### Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III (deelonderzoek 2)

Hierin is onderzocht of longontsteking ook (net als in Brabant) vaker voorkomt rondom geitenhouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht. Uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat de associatie tussen wonen in de nabijheid van een geitenhouderij en longontsteking in Gelderland, Overijssel en Utrecht in het algemeen niet afwijkt van de eerder gevonden

## RHO ADVISEURS

associatie in Noord-Brabant en Limburg. Het is daarom aannemelijk dat deze associaties ook worden gevonden in andere Nederlandse provincies met geitenhouderijen. Dit onderzoek levert geen informatie over de oorzaak die dit verband verklaart. Andere deelonderzoeken binnen het VGO-III-onderzoeksprogramma naar ziekteverwekkers bij patiënten met een longontsteking, bij geitenhouders, en op geitenbedrijven zullen meer inzicht moeten opleveren in de oorzaak (of oorzaken) van de verhoogde incidentie van longontsteking bij omwonenden van geitenhouderijen. De betekenis van de associaties met de schapehouderij in Gelderland, Overijssel en Utrecht, en eerdere associaties met pluimveehouderij in Noord-Brabant en Limburg is nog onvoldoende duidelijk en vraagt nadere studie.

### Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III (deelonderzoek 3)

Dit onderzoek bestaat uit 3 delen:

- Retrospectief en prospectief onderzoek bij patiënten met longontsteking;
- Onderzoek onder geitenhouders;
- Onderzoek op geitenbedrijven naar de agentia die voorkomen bij dieren maar ook in (ruw)voer, strooiel, water, mest enz. en de samen kunnen hangen met longontsteking.

Dit onderzoek is nog niet afgerond en als gevolg van Covid-19 flink vertraagd. Naar verwachting is het gehele onderzoek pas eind 2024 afgerond.

### Overige onderzoeken en relevante aspecten

*GGD-richtlijn medische milieukunde, veehouderij en gezondheid (RIVM-rapport 2020-0092)*

De GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst-richtlijn beschrijft de huidige kennis over veehouderij en gezondheid (gebaseerd op de VGO-onderzoeken) en de advieslijn van de GGD.

De GGD hanteert in de advisering twee belangrijke uitgangspunten: voorzorg en emissiereductie. De GGD adviseert uit voorzorg geen nieuwe gevoelige bestemming<sup>1</sup> binnen 2 kilometer van een geitenhouderij te realiseren en daarnaast goede informatie te geven over de gezondheidsrisico's en over de motivering van een besluit, zowel richting ondernemers als omwonenden. De GGD adviseert een gebiedsgerichte aanpak met aandacht voor:

- Een nieuwe gevoelige bestemming met meer dan vijftien veehouderijbedrijven binnen een straal van 1 kilometer. De dichtheid van bedrijven is gerelateerd aan een toename van gezondheidsklachten bij omwonenden. De GGD adviseert daarom het voorzorgsprincipe toe te passen en terughoudend te zijn met het plaatsen van nieuwe gevoelige bestemmingen in veedichte gebieden met meer dan vijftien bedrijven binnen een straal van 1 kilometer (bedrijven met dieraantallen volgens VGO-criteria).
- andere aspecten die belangrijk zijn voor gezondheid zoals beleving van omwonenden en landschappelijke inpassing van veehouderijbedrijven;
- het begrip 'goede ruimtelijke ordening'; motiveer hoe ontwikkelingen bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (zie de handreiking van InfoMil).

### *Q-koorts*

Geiten kunnen Q-koorts overdragen op andere dieren en op mensen. Op dit moment is het onwaarschijnlijk dat een omwonende Q-koorts vanuit een melkgeitenbedrijf oploopt. Alle melkgeiten op bedrijven met meer dan 50 dieren worden verplicht gevaccineerd tegen Q-koorts en er mogen geen ongevaccineerde dieren worden aangevoerd. Om de aanwezigheid van de

<sup>1</sup> Gevoelige bestemmingen zijn bijvoorbeeld woningen, scholen, en ziekenhuizen, bron: GGD-richtlijn medische milieukunde, veehouderij en gezondheid

## RHO ADVISEURS

Q-koorts bacterie op een bedrijf te monitoren wordt de tankmelk gecontroleerd. Om de kans op deze incidentele besmettingen gerelateerd aan kleine groepen dieren te verkleinen (< 50 geiten) is ook een vaccinatieplicht ingesteld voor bedrijven met een publieksfunctie.

### *Stop op nieuwvestiging en geitenmoratorium*

Naar aanleiding van het VGO 2 heeft de provincie Noord-Brabant op 7 juli 2017 een moratorium afgekondigd, op basis waarvan geen nieuwe geitenhouderijen mogen worden gevestigd én de gebouwen van bestaande geitenhouderijen niet meer mogen worden uitgebreid. Op basis van het VGO 3 onderzoek is het moratorium van kracht gebleven. Het moratorium is een voorzorgmaatregel en verwerkt in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Het doel van het moratorium is te voorkomen dat rond geitenhouderijen de gezondheidslast toeneemt en (nieuwe) knelpunten ontstaan.

### Omgekeerde werking

Eén van de leidende principes van een goede ruimtelijke ordening is dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor (toekomstige) bewoners geborgd moet zijn. Deze doorwerking van de milieuregelgeving in de ruimtelijke ordening wordt de 'omgekeerde werking' genoemd. De verbodsregels voor de geitenhouderij hebben geen rechtstreekse invloed op het mogelijk maken van gevoelige bestemmingen, zoals woningen, scholen en kinderdagverblijven. Indirect wel, namelijk via de omgekeerde werking. In lijn met de VGO-onderzoeken, het geitenmoratorium en vanwege verhoogde gezondheidsrisico's moet worden afgewogen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' bij het voornemen tot het oprichten van gevoelige bestemmingen binnen een straal van 2 km rondom geitenhouderijen. Het moratorium zet geen stop op ruimtelijke ontwikkelingen, maar vergt wel een extra beoordeling op de gezondheidsrisico's bij ruimtelijke ontwikkelingen.

## 3. BEOORDELING VEEHOUDERIJEN

### **Geitenhouderijen**

Binnen 2 kilometer van het plangebied zijn twee veehouderijen gevestigd waar geiten worden gehouden. De VGO-onderzoeken zijn uitgevoerd voor geitenhouderijen waar 50 of meer geiten worden gehouden, vanaf dit aantal wordt gesproken over het bedrijfsmatig houden van geiten. In deze beoordeling is hierbij aangesloten. Binnen 2 kilometer van het plangebied worden uitsluitend ter plaatse van de Blauwhoefsedreef 3 meer dan 50 geiten gehouden. Volgens web-BVB zijn ter plaatse van de veehouderij aan het Hoeveneind 96 slechts 15 geiten vergund. Gezien de zeer beperkte omvang richt de beoordeling in deze notitie zich hoofdzakelijk op de geitenhouderij aan de Blauwhoefsedreef 3. Figuur 2 geeft de ligging van deze geitenhouderij ten opzichte van het plangebied weer.





Figuur 2 Ligging geitenhouderij Blauwhoefsedreef 3 te Teteringen ten opzichte het plangebied (groene gebied)

De geitenhouderij ligt op een afstand van circa 585 meter (gemeten van de grens van het bouwvlak van de geitenhouderij tot de meest westelijke kavels van het plangebied, zie figuur 2). De vergunde veebezetting is opgenomen in tabel 1. In totaal gaat het om 1.675 geiten.

Tabel 1 Vergunde veebezetting 17-09-2021

stal	diercategorie, huisvestingssysteem	aantal dieren	NH <sub>3</sub> (kg/dier-plaats/jr)	totaal NH <sub>3</sub> (kg/jr)	geur (OU <sub>e</sub> dier/sec)	totaalgeur (OU <sub>e</sub> /sec)	fijn stof (gram PM <sub>10</sub> /dier/jr)	totaal fijn stof (gram PM <sub>10</sub> /jr)
C en E	geiten, ouder dan 1 jaar, overige huisvestingssytemen (C1.100)	1.225	18,8	2.328	18,8	23.030	148	23.275
E en F	Opfokgeiten, van 61 dagen tot en met één jaar, overige huisvestingssytemen (C2.100)	225	0,8	180	11,3	2.542,5	10	2.250
D	Opfokgeiten en afmestlammeren, van 0 tot en met 60 dagen, overige huisvestingssytemen (C3.100)	225	0,2	45	5,7	1.282,5	10	2.250
<b>totaal</b>		1.675		2.553		26.855		27.775

Bij de beoordeling van de potentiële gezondheidseffecten spelen onder andere de optredende concentraties fijn stof een rol. De bijdrage van geitenhouderijen aan de concentraties fijn stof zijn over het algemeen relatief laag, zeker in vergelijking tot bijvoorbeeld pluimveehouderijen. Er zijn vuistregels beschikbaar om te beoordelen of een veehouderij 'in betekende mate' bijdraagt aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen (Handreiking fijn stof en veehouderijen). Ter illustratie: bij een fijn stof emissie van 581.000 gram per jaar draagt een veehouderij op 100 meter afstand mogelijk 'in betekende mate' bij aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Voor de veehouderij aan de Blauwhoefsedreef 3 is sprake van een emissie van 27.775 gram per jaar en de afstand tot het plangebied bedraagt minimaal 580 meter. De bijdrage van de veehouderij aan de concentraties fijn stof binnen het plangebied zal verwaarloosbaar zijn. Datzelfde geldt waarschijnlijk voor de endotoxine waarde. Gezien de bedrijfssituatie en de minimale afstand zal deze binnen het plangebied onder de advieswaarde van 30 EU/m<sup>3</sup> liggen.

Hoewel sprake is van een zeker geuremissie (26.855 OU<sub>E</sub>/s) zal gezien de minimale afstand tot het plangebied ook de geurbelasting binnen het plangebied beperkt zijn. Dat blijkt ook uit de informatie uit het planMER dat is opgesteld in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Noordoost. Onduidelijk is of daarin is uitgegaan van de actuele bedrijfssituatie en de daarmee samenhangende emissies. Dit zal in de volgende fase nader moeten worden geconcretiseerd.

### Overige veehouderijen in de omgeving

Bij de afweging van de gezondheidssituatie speelt ook de veedichtheid in de omgeving een rol. De GGD adviseert een gebiedsgerichte aanpak wanneer sprake is van meer dan vijftien veehouderijbedrijven binnen een straal van 1 kilometer (bedrijven met dieraantallen volgens VGO-criteria). De dichtheid van bedrijven is gerelateerd aan een toename van gezondheidsklachten bij omwonenden. De GGD adviseert daarom het voorzorgsprincipe toe te passen en terughoudend te zijn met het plaatsen van nieuwe gevoelige bestemmingen in veedichte gebieden met meer dan vijftien bedrijven binnen een straal van 1 kilometer. Uit de informatie die beschikbaar is via web-BVB blijkt dat er binnen een afstand van 1 km van het plangebied in totaal 14 veehouderijen aanwezig zijn. Een aantal van deze bedrijven heeft een zeer kleine omvang en kan daarom buiten beschouwing worden gelaten. In vergelijking met andere gebieden in de provincie is de veedichtheid in de directe omgeving van het plangebied relatief laag. Dat wordt bevestigd door de informatie uit het planMER dat is opgesteld in het kader van



# RHO ADVISEURS

het bestemmingsplan Buitengebied Noordoost. Wel blijkt uit dat planMER (2019) dat langs de westelijke grens van het plangebied Woonakkers sprake is van een verhoogde geurbelasting. Deze geurbelasting wordt niet veroorzaakt door de geitenhouderij, maar door de bedrijven aan het Hoeveneind. Ten westen van het plangebied is onder andere een varkenshouderij met een relevante geurbelasting gevestigd. Bij de verdere uitwerking van de plannen zal de geurhindersituatie binnen het gebied Woonakkers meer gedetailleerd in beeld moeten worden gebracht (zowel voorgrondbelasting als achtergrondbelasting).

## 4. AFWEGING EN VERVOLG

Uit onderzoek blijkt dat de kans op longontsteking voor omwonenden binnen een afstand van 2 km van geitenhouderijen aanzienlijk hoger ligt dan daarbuiten. Gezien de ligging het plangebied Woonakker binnen 2 kilometer van de geitenhouderij aan de Blauwhoefsedreef 3 is een zorgvuldige afweging van de gezondheidssituatie noodzakelijk. Uit de eerste analyse blijkt dat er ter hoogte van het plangebied Woonakker sprake is van een relatief gunstige omstandigheden:

- gezien de vergunde dieraantallen en de daarmee samenhangende emissies zal de invloed op de milieubelasting (fijn stof, endotoxine en geur) binnen het plangebied beperkt zijn. Dit zal in de volgende fase op basis van meer gedetailleerd onderzoek nader moeten worden gekwantificeerd. Vanwege de geitenmoratorium kan het woon- en leefklimaat in de nabije toekomst niet verslechteren. De bestaande geitenhouderijen mogen immers niet uitbreiden;
- in de omgeving van het plangebied zijn weliswaar meer veehouderijen aanwezig, maar de veedichtheid is relatief laag. Ook hebben de bedrijven in de directe omgeving van het plangebied over het algemeen lage emissies. Een lagere veedichtheid leidt in principe tot lagere gezondheidsrisico's. Direct ten westen van het plangebied is wel een varkenshouderij gevestigd die mogelijk leidt tot een relevante geurbelasting binnen delen van het plangebied (Hoeveneind 33).

Het is desondanks lastig om in dit stadium harde conclusies te trekken over de haalbaarheid van de woningbouwontwikkeling en de eventueel in acht te nemen randvoorwaarden of te treffen maatregelen. Uit de beschikbare onderzoeken blijkt dat er nog veel onzekerheden zijn waar het gaat om de gezondheidsrisico's voor omwonenden en de factoren die daarbij een rol spelen. Het is nog onduidelijk waardoor het verband tussen geitenhouderijen en een verhoogde kans op longontsteking verklaard kan worden. Het blijft onduidelijk of de extra longontstekingen rondom geitenbedrijven worden veroorzaakt door specifieke ziekteverwekkers die van dieren afkomstig zijn (zoönoseverwekkers), micro-organismen uit de mest, of dat mensen gevoeliger voor longontsteking worden door de blootstelling aan stoffen die geitenhouderijen uitstoten, zoals fijnstof en endotoxinen. Door de lage stofemissie is de blootstelling aan stof en endotoxine volgens het VGO-onderzoek minder waarschijnlijk de oorzaak voor het verhoogde risico op longontsteking rondom geitenbedrijven. Door die onzekerheden is het ook lastig om concrete risicobeperkende bronmaatregelen te benoemen. Hoewel de effecten niet kunnen worden gekwantificeerd, zijn er op het niveau van het plangebied maatregelen denkbaar door de woningdichtheden binnen het noordelijke deel laag te houden en daar te voorzien in een robuuste landschappelijke inpassing. Vanwege de onzekerheden met betrekking tot de gezondheidsrisico's in de omgeving van geitenhouderijen is het verstandig om de GGD in een vroegtijdig stadium om advies te vragen over de haalbaarheid van de beoogde woningbouwontwikkeling en de eventueel daarbij in acht te nemen randvoorwaarden. Mede op basis van dat advies kunnen de vervolgstappen worden bepaald.

## BIJLAGE 15 - STIKSTOF

# RHO ADVISEURS - MEMO

**DATUM** 25 maart 2021  
**KENMERK** 20201836  
**VAN** B.J. Versteeg / T. Giesen

**PROJECT** Woonakkers Teteringen  
**OPDRACHTGEVER** Gemeente Breda

## STIKSTOF

### 1. INLEIDING

De gemeente Breda heeft zeven locaties aangewezen die kunnen bijdragen aan de versnellingsopgave om extra woningen te realiseren in de lopende collegeperiode. Woonakker in Teteringen is één -en bovendien de laatste- van die zeven locaties. De beoogde ontwikkeling bestaat uit een nieuw woongebied met een groen en dorps karakter met een omvang van circa 600 woningen. Op dit moment wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de kansen, bedreigingen en de randvoorwaarden voor beoogde ontwikkeling in beeld te brengen.

De realisatie van de woningen en daarmee gepaard gaande verkeersgeneratie zouden kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. In dit memo zijn de uitgangspunten, resultaten en conclusies van de eerste verkennende stikstofberekening beschreven. Ook wordt ingegaan op de nader te nemen vervolgstappen. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-netwerk zien.



Figuur 1 Ligging plangebied t.o.v. omliggende Natura 2000-gebieden

## RHO ADVISEURS

Het meest nabijgelegen gebied met verzuringsgevoelige habitats betreft het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos. De minimale afstand van dit Natura 2000-gebied tot het plangebied bedraagt circa 6 kilometer. De andere Natura 2000-gebieden met verzuringsgevoelige habitats liggen op (nog) grotere afstand. Met het rekenmodel Aerius (versie 2020\_20210209\_2f032ce1a2) is een berekening uitgevoerd om de mogelijke gevolgen van de ontwikkeling voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen, daarbij is in eerste instantie uitsluitend ingegaan op de gebruiksfase (na oplevering van de nieuwe woningen). In deze notitie wordt achtereenvolgens ingegaan op de gehanteerde uitgangspunten, de resultaten, de conclusie en de vervolgstategie. De invoer- en uitvoergegevens vanuit Aerius zijn opgenomen in de bijlage van deze notitie.

### 2. TOETSINGSKADER

#### Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming:

- Verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving.
- Vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen.
- Legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende redenen van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermisting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

#### Spoedwet aanpak stikstof

Begin 2020 is de spoedwet aanpak stikstof in werking getreden. Deze spoedwet biedt mogelijkheden voor het invoeren van een drempelwaarde voor bepaalde categorieën projecten. Ook wordt de mogelijkheid geboden om een stikstofregistratiesysteem in te stellen waarin depositieruimte wordt opgenomen die ontstaat door het treffen van bronmaatregelen. Deze ruimte kan vervolgens weer aan nieuwe activiteiten worden toebedeeld. Vanaf 24 maart 2020 kan een natuurvergunning worden aangevraagd op basis van het stikstofregistratiesysteem. Dit geldt in eerste instantie voor de woningbouw en zeven MIRT projecten.

## RHO ADVISEURS

### Beleidsregel natuurbescherming provincie Noord-Brabant

Sinds 15 september 2020 is de beleidsregel natuurbescherming van de provincie Noord-Brabant gewijzigd. Hiermee is het mogelijk gemaakt om een vergunning Wet natuurbescherming te verkrijgen met toepassing van externe saldering. Om gebruik te kunnen maken van externe saldering moet de beoogde transactie eerst worden gemeld bij de provincie. Zo krijgt de provincie zicht op het aantal aanvragen dat zij kunnen verwachten. Wanneer uit de melding blijkt dat de transactie niet voldoet aan de beleidsregel van de provincie, en dus op voorhand ongeschikt is voor externe saldering, kan de provincie hier de melder van op de hoogte brengen.

In de provinciale beleidsregel van Noord-Brabant is onder andere opgenomen dat er een directe samenhang tussen de intrekking van de toestemming voor de saldogevende activiteit en de verlening van de natuurvergunning voor de saldo-ontvangende activiteit. Dit kan worden aangetoond door een overeenkomst tussen beide partijen, waarin onder andere de hoeveelheid stikstof wordt vastgelegd. Daarnaast wordt vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de intrekking van de toestemming, zodat het saldogevende bedrijf geen gebruik meer kan maken van de emissie. Pas na deze intrekking kan de provincie vergunning verlenen.

Om een dalende lijn van stikstofdepositie in te zetten is in de beleidsregel opgenomen dat:

- Maximaal 70% van de overeengekomen stikstofemissie mag worden ingezet voor de uitbreiding van de saldo-ontvangende partij;
- Emissie van bedrijven die deelnemen aan de subsidieregeling sanering varkenshouderijen of de stoppersregeling Besluit huisvesting niet mag worden ingezet voor externe saldering;
- Maximaal de emissie zoals toegestaan conform het Besluit emissiearme huisvesting mag worden gebruikt ten behoeve van extern salderen;
- De niet gerealiseerde capaciteit van het saldogevende bedrijf door de provincie ingetrokken wordt.

Daarnaast dient er sprake te zijn van een daadwerkelijke feitelijke afname van de stikstofemissie. Dit betekent dat de gebouwen waar de stikstofemissie in is vergund op het moment van sluiten van de overeenkomst nog aanwezig moeten zijn.

### 3. BEREKENINGSUITGANGSPUNTEN

Ten behoeve van het onderzoek is een verschilberekening uitgevoerd waarbij de referentiesituatie is vergeleken met de beoogde situatie na realisatie van het beoogde plan (gebruiksfasen).

#### Referentiesituatie

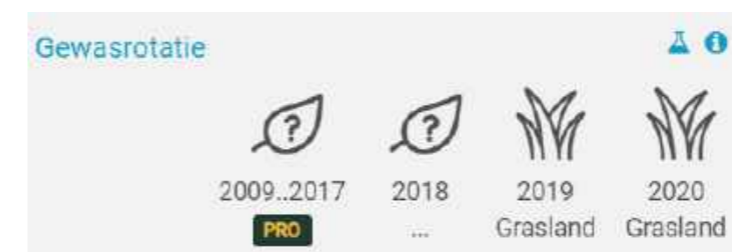
Om de referentiesituatie te bepalen is gekeken naar de feitelijke en legale activiteiten die nu (ten tijde van besluitvorming) nog legaal aanwezig (kunnen) zijn (toegestemd zijn) en feitelijk mogelijk zijn. Hierbij is gekeken naar het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied Teteringen 1983" (onherroepelijk is vastgesteld op 24 juni 1988) en voor het noordelijke deel van het plangebied naar het vigerende bestemmingsplan 'Bouwerijen-Woonakker' (onherroepelijk vastgesteld op 25 november 2009), waarbij de huidige feitelijke situatie in beeld is gebracht op basis van gegevens uit boerenbunder.nl. Het plangebied bestaat uit diverse percelen die, op basis van het vigerende bestemmingsplan, legaal agrarisch in gebruik zijn (figuur 2). De in figuur 2 met rood gearceerde percelen zijn niet meegenomen in de referentiesituatie omdat daarvan niet zeker is of er bemesting plaatsvindt. De overige percelen worden momenteel bemest wat leidt tot ammoniakemissies in de referentiesituatie. De emissies die vrijkomen bij bemesting zijn in de volgende alinea's uitgewerkt.

## RHO ADVISEURS



Figuur 2 Plangebied waarin de gewaspercelen zijn aangegeven (uitgezonderd het rood gearceerde deel)

Op basis van informatie uit boerenbunder zijn de percelen onder nummer 1 (0,2 ha) in gebruik als grasland (figuur 3). Op de percelen vallend onder nummer 2 (14 ha) wordt maïs verbouwd (figuur 4).



Figuur 3 Gebruik van percelen onder nr.1 volgens boerenbunder.nl



Figuur 4 Gebruik van percelen onder nr. 2 volgens boerenbunder.nl



## RHO ADVISEURS

De emissie is berekend op basis van het type mest, het TAN<sup>1</sup>-gehalte van de mest, de mestaanwendingstechniek en de bijbehorende emissiefactor. De gegevens over TAN en emissiefactoren zijn ontleend aan Van Bruggen et al. (2019). In de volgende alinea's zijn de uitgangspunten uitgewerkt en samengevat in tabellen.

### Hoeveelheid mest

De mestwetgeving bepaalt hoeveel mest op gras- en bouwland mag worden gebracht. De huidige normen zijn vastgelegd in het mestbeleid 2019-2021 (RVO 2019). Deze normen geven per teelt aan hoeveel mest (stikstof) per jaar per hectare mag worden opgebracht. Wanneer de bemestingsnorm hoger is dan wat uit dierlijke mest opgebracht mag worden, dient de overige bemesting te worden verkregen uit andere bemestingsbronnen. Over het algemeen is dat kunstmest. De maximale stikstofgift voor de in het plangebied meest voorkomende teelten is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1 Bemestingsnormen mestbeleid 2019-2021 voor de teelten in het plangebied

Teelt	Norm (kg/ha/jr)
Grasland alleen maaien	320
Mais	112

### Emissiefactoren

De emissiefactor wordt bij aanwending van dierlijke mest in sterke mate bepaald door de aanwendingstechniek. In Van Bruggen et al. (2019) is beschreven in welke mate (implementatiegraad) de verschillende aanwendingstechnieken worden toegepast en de bijbehorende emissiefactoren. Op basis van een emissiefactor per aanwendingstechniek is voor dierlijke mest en voor kunstmest een gewogen gemiddelde emissiefactor bepaald.

Tabel 2 Gemiddelde emissiefactoren voor perceelsbemesting

bemesting	emissiefactor
dierlijke mest op grasland	22,3
kunstmest op grasland	3,6
dierlijke mest mais	3,3

### Ammoniakemissie bij mestaanwending

Op basis van de data en aannames die in het voorgaande zijn beschreven is berekend wat de ammoniakemissie ten gevolge van mestaanwending is. Daarbij is er van uitgegaan dat bij grasland de norm voor dierlijke mest van 170 kg N/ha/jaar altijd volledig wordt opgevuld. Bij mais wordt uitgegaan van volledige bemesting met dierlijke mest. Deze emissies zijn vervolgens ingevoerd in de verschilberekening bij de referentiesituatie. Voor de emissie is een omrekenfactor voor moleculaire gewicht toegepast van 1,2. De berekening van de totale emissie is derhalve als volgt: stikstofnorm \* tan \* vervluchtigingspercentage \* oppervlakte \* omrekeningfactor. De totale emissie die is ingevoerd in Aerius is weergegeven in de laatste kolom van tabel 3.

<sup>1</sup> Het deel van de stikstof in de mest dat bestaat uit ammoniakaal stikstof (het overige is mineraal stikstof en draagt niet bij aan de ammoniak-

## RHO ADVISEURS

Tabel 3 Totale emissies NH<sub>3</sub>/ha

perceel	teelt	norm	dierlijke mest	TAN	emissie-factor	emissie	kunstmest	emissie-factor	emissie	Emissie per hectare (kg/NH <sub>3</sub> /ha)	oppervlakte perceel	totale emissie perceel (kg/NH <sub>3</sub> )
1	grasland volledig maaien	320	170	0,66	0,223	25,0206	150	0,036	5,4	30,4	0,2	6,10
2	mais	112	112	0,66	0,033	2,43936	0	0,036	0	2,4	14	34,15

### Beoogde situatie

De toekomstige woningen krijgen geen gasaansluitingen waardoor geen sprake zal zijn van directe emissies door het verwarmen van gebouwen. In de gebruiksfase is er uitsluitend sprake van emissies ten gevolge van het verkeer. De maatgevende verkeersgeneratie van de te ontwikkelen woningen is in tabel 4 bepaald. De verkeersverdeling is weergegeven in figuur 5.

Tabel 4 Verkeersgeneratie

CROW-publicatie 381, tabel A6

Woonmilieutype	Aantal	Kencijfer	Verkeersgeneratie
Centrum-dorps	600 woningen	6,3 per woning	3780 mv/etmaal
Punt van ontsluiting	kruispunt Oosterhoutseweg / Heiackerdreef		
Verkeersverdeling	A: 75% in zuidelijke richting	Rijkswegen	2835 mv/etmaal
	B: 5% in zuidelijke richting	Breda	189 mv/etmaal
	C: 17,5% in noordelijke richting	Rijkswegen	662 mv/etmaal
	D: 2,5% in noordelijke richting	Oosterhout	95 mv/etmaal
	100%		3780 mv/etmaal
Opgaan in heersend verkeersbeeld	5% van huidige verkeersintensiteit op wegvak		
wegvak met ten minste	56700 mv/etmaal in richting A	= bij aansluiting A27 afslag 16 (Breda-Noord)	
wegvak met ten minste	3780 mv/etmaal in richting B	= bij kruispunt Oosterhoutseweg / Nieuwe Kadijk	
wegvak met ten minste	18230 mv/etmaal in richting C	= bij aansluiting A27 afslag 17 (Oosterhout-Zuid)	
wegvak met ten minste	1890 mv/etmaal in richting D	= bij kruispunt Bredaseweg / Burgemeester Materlaan	

Invoer AERIUS	Totaal	Licht	Zwaar (0,02 per woning)
Route A	2835 mv/etmaal	2826	9
Route B	189 mv/etmaal	188	1
Route C	662 mv/etmaal	659	2
Route D	95 mv/etmaal	94	1



Figuur 5 Verkeersverdeling (routes A en B links, routes C en D rechts)



## RHO ADVISEURS

In de Aerius-berekening is er worst-case voor gekozen om de verkeersgeneratie te modelleren tot de rijksweg A27. Bij het uitvoeren van depositieberekeningen worden verkeerseffecten meegenomen tot deze opgaan in 'het heersende verkeersbeeld'. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij-en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer dat door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer. De berekening is uitgevoerd voor het rekenjaar 2022.

### 4. RESULTATEN

In tabel 5 is een overzicht gegeven van de berekende deposities ter plaatse van de stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, ten gevolge van het project Woonakker te Teteringen.

Tabel 5 Resultaten verschilberekening

stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000- gebied	maximum stikstofdepositie voor hectares met hoogste verschil (mol N/ha/jaar)		
	referentiesituatie	toekomstige situatie (gebruiksfasen)	verschil*
Ulvenhoutse Bos	0,00	0,02	+0,02

\* afgerond verschil op basis van Aerius verschilberekening (beoogde situatie min referentiesituatie)

### 5. CONCLUSIE EN AFWEGINGEN

Op basis van de resultaten van uitgevoerde verschilberekening wordt geconcludeerd dat de realisatie van de woningbouwontwikkeling Woonakker Teteringen leidt tot een depositietoename op verzuringsgevoelige habitats binnen Natura 2000. De berekende depositietoename bedraagt in de gebruiksfase 0,02 mol/ha/jaar ten opzichte van de referentiesituatie. Hiermee volstaat intern salderen met agrarische percelen niet voor de beoogde planontwikkeling.

Het 'probleem' zit hem bij het wegverkeer in de gebruiksfase en dan met name de zuidelijke ontsluitingsroute. Een optie zou kunnen zijn om niet te modelleren tot de op-/afrit van de A27. Het laatste weggedeelte, vanaf de Oosterhoutseweg met een bocht naar de A27 (Nieuwe Kadijk), genereert de depositietoename binnen het Ulvenhoutse Bos. Indien gemodelleerd wordt tot de Nieuwe Kadijk en het verkeer aldaar opgaat in het heersende verkeersbeeld, dan zou er sprake kunnen zijn van een sluitende verschilberekening waarbij geen sprake is van een depositietoename als gevolg van het voorgenomen plan.

Op 20 januari 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State echter een uitspraak (AbRS 20 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:105](#)) gedaan omtrent de vraag of het afkappen van de stikstofdepositie op meer dan 5 kilometer afstand van een verkeersweg door het rekenprogramma Aerius Calculator juridisch toelaatbaar is. De Afdeling beantwoordt deze vraag ontkennend. Aerius neemt vooralsnog alleen de verkeersemissies mee binnen een afstand van 5 km van het Ulvenhoutsebos. Een groot deel van de wegvakken die nu zijn gemodelleerd valt daarbuiten. Het voorgenoemde kritieke stukje van de route ligt wel binnen een afstand van 5 km. Bij vrijgave van een nieuwe versie van Aerius waarin het afstands-criterium van 5 km vervalt, dan wordt de berekende depositietoename zeker groter. Indien als het gevolg van deze uitspraak van de Afdeling verkeersemissies op een afstand van meer dan 5 km moeten worden meegenomen, dan blijft externe saldering (bijvoorbeeld met de stikstofrechten van de nabijgelegen veehouderij) als oplossingsrichting over. Daarbij is ook van

## RHO ADVISEURS

belang dat nu alleen is gekeken naar de gebruiksfase. Ook voor de aanlegfase is die externe saldering wellicht nodig. Geadviseerd wordt om de ontwikkelingen in het stikstofdossier nauwlettend te volgen en de mogelijkheden tot externe saldering te verkennen.

Bijlage:

1. Aerius-verschilberekening gebruiksfase

## BIJLAGE 16 - COMMUNICATIE- EN PARTICIPATIEVERSLAG



WOONAKKER TETERINGEN

# Communicatie- en participatieverslag



Versie: 26 november 2021

Connect, Eindhoven

### Inhoudsopgave

<b>Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>Het plan</b>	<b>4</b>
<b>Projectwebsite en Woonakker Update</b>	<b>11</b>
<b>Eerste informatiebijeenkomst</b>	<b>12</b>
<b>Peiling</b>	<b>14</b>
<b>Klankbordgroep</b>	<b>18</b>
<b>Werksessies</b>	<b>21</b>
<b>Wandelommetje</b>	<b>23</b>
<b>Informatiemarkt</b>	<b>24</b>
<b>Gesprekken met omgeving</b>	<b>25</b>
<b>Opgehaalde thema's</b>	<b>28</b>
<b>Bijlagen</b>	<b>30</b>

- Bijlage 1: overzicht van ingezette middelen en activiteiten
- Bijlage 2: overzicht nieuwsberichten
- Bijlage 3: resultaten peiling
- Bijlage 4: notulen vijf bijeenkomsten klankbordgroep
- Bijlage 5: reflectie klankbordgroepleden
- Bijlage 6: overzicht media-aandacht
- Bijlage 7: overzicht en verantwoording inbreng

# Inleiding

Vanaf april 2021 is een intensief communicatie- en participatietraject ingezet voor een nieuwe dorpswijk in Teteringen: Woonakker. In dit verslag leest u over de aanpak, de belanghebbenden, hun ingebrachte meningen en ideeën. En, hoe het plan voor Woonakker mede op basis daarvan is vormgegeven.

## Over Woonakker

Er wordt in de gemeente Breda actief gezocht naar plaatsen waar woningen gebouwd kunnen worden. Om starters en doorstromers een betere kans op de woningmarkt te geven. Zo is de noordrand van Teteringen al langere tijd in beeld als locatie voor een nieuwe dorpswijk. Er is ruimte voor ongeveer 600 woningen in een mix van verschillende typen huur- en koopwoningen: appartementen, rijwoningen, tweekappers, patiowoningen en bouw kavels. Uitgangspunt is dat de dorpswijk bijdraagt aan welzijn. En woonruimte biedt voor mens, én dier.

## Over de fase van de ontwikkeling

Een combinatie van twee ontwikkelaars, BPD en Van Wanrooij, en de gemeente Breda hebben om te beginnen in 2020 een eerste verkenning gedaan voor een dorpswijk in de weilanden tussen de Mortelweg, Heistraat, Hoeveneind en de Bolderweg in Teteringen. Tot december 2021 is vervolgens de haalbaarheid onderzocht. Dit verslag beschrijft de communicatie- en participatieactiviteiten in de haalbaarheidsfase: van begin maart tot december 2021. Uitgevoerd door Connect, in opdracht van en in samenspraak met de initiatiefnemers van Woonakker.



## Over communicatie en participatie

Communicatie en participatie zijn nadrukkelijke onderdelen in de haalbaarheid van de ontwikkeling van Woonakker. Want, 600 nieuwe woningen bieden kansen voor Teteringen, maar we beseffen ons dat de nieuwe dorpswijk ook impact heeft op het dorp. We wilden betrokkenen dan ook gedurende het proces continu informeren en waren benieuwd naar hun mening en ideeën. Welke belangrijke thema's moeten initiatiefnemers in de ontwikkeling uitwerken? En hoe denken toekomstige bewoners over de invulling van de wijk?

## Over dit verslag

In dit verslag wordt het communicatie- en participatieproces beschreven en worden een aantal conclusies getrokken wat betreft de opgehaalde inbreng. De laatste bijlage, bijlage 7, bevat de inbreng op hoofdlijnen. In de overige bijlagen zijn gedetailleerde verslagen te vinden.

# Het plan

Vanaf midden maart 2021 lanceerden we de projectwebsite voor Woonakker. Een communicatie- en participatieplan volgde niet veel later. In dit hoofdstuk leest u wat dat plan inhield.

## De vraag aan Connect

De initiatiefnemers van Woonakker, BPD, Van Wanrooij en de gemeente Breda rondden in 2020 een eerste verkenning voor de gebiedstransformatie af. De volgende stap was het gezamenlijk ontwikkelen van een eerste stedenbouwkundig plan in de haalbaarheidsfase. Connect is gevraagd om de communicatie en participatie in deze fase vorm te geven, zodanig dat de opgehaalde inbreng uit de omgeving zorgvuldig in het plan verwerkt kon worden. Connect werkte dan ook niet alleen nauw samen met de initiatiefnemers, maar ook met het betrokken stedenbouwkundig bureau SVP Architectuur en Stedenbouw. Tevens begeleidde Connect de opgerichte klankbordgroep.

## Drie doelen

Met communicatie en participatie streefden we drie doelen na:

1. Uiteenlopende belanghebbenden op een zorgvuldige en uniforme manier **informeren** over het project, zodat de kaders en verwachtingen over zowel het inhoudelijke proces als de participatie helder zijn.
2. **Inbreng ophalen** en stapsgewijs integreren in het 'tekenproces' zodat het perspectief voor Woonakker onderweg aangepast en verbeterd kan worden.
3. Bouwen aan **vertrouwen en draagvlak** in de omgeving.

## Uitgangspunten

- We 'zeggen wat we doen, en doen wat we zeggen'. Met behulp van **één helder basisverhaal**.
- We **betrekken alle belanghebbenden** om alle wensen goed in beeld te krijgen, dat leidt tot een beter plan.
- We zijn **eerlijk en transparant** over issues die spelen.
- We zijn **helder over de spelregels** van de participatie: Wat ligt er op de participatietafel? Wat wordt er met de inbreng gedaan? En hoe wordt dit teruggekoppeld?
- De **afzender** van de communicatie is Woonakker als label, dat gebruikt wordt door de initiatiefnemers, een combinatie van BPD, Van Wanrooij en de gemeente Breda.
- We richten de communicatie- en participatieactiviteiten in volgens de principes en eisen van de **Bredase Participatieleidraad**.



## Context

- Er is al **veel gebouwd** in Teteringen de afgelopen jaren.
- De locatie aan de noordrand van Teteringen, het plangebied voor Woonakker, was **al langer in beeld** voor woningbouw.
- De **verkeersdrukte**, en dan vooral de doorstroming van verkeer in het dorp, is een bekende uitdaging die leeft in Teteringen.
- **Natuurwaarden** zijn belangrijk in het plangebied Woonakker: steenuilen, vleermuizen, waterwingebied.
- Het plangebied Woonakker ligt binnen de contour van agrarische ondernemingen, waaronder een **geitenhouderij**.
- **Doorstroming** op de woningmarkt, vooral voor senioren, is een belangrijk thema in het dorp.
- **Participatie is niet nieuw** voor de Teteringenaar. Onlangs is een intensief participatietraject afgerond in het kader van de herontwikkeling van het Willem-Alexanderplein in het dorp.
- Teteringen kent een **rijk verenigingsleven**, en is goed georganiseerd.

## Belanghebbenden

Hieronder een opsomming van de belanghebbenden die betrokken zijn bij de ontwikkeling.

### Direct omwonenden

- Aan de Mortelweg, Heistraat, Bolderstraat, Hoeveneind en Heidehof
- Aan de Strijpenlaan, Steenberg, Vossenbergh, Adriaan Oomenstraat, Bollaard, Hertenroep en Oosterhoutseweg

### Mogelijk toekomstige bewoners

- Via inschrijfmogelijkheid op projectwebsite

### Omliggende bedrijven

- Snoeren Orthopedische Schoentechniek
- Snoeren Schoen- en Voetspecialist
- Jumbo Golf Teteringen
- Van Oosterhout Bikes en Sport
- Udb Logistics BV / Van Ham Onroerend Goed BV
- Verschuren Autobanden
- Breda Bouw
- Geitenboerderij de Buikshoeve

### Belangenorganisaties

- Natuurplein De Baronie (Vogelwerkgroep)
- Heemkundekring
- Alwel, huurdersvereniging

### Inwoners Teteringen, via

- Dorpsraad Teteringen
- Vrouwen van Nu
- Senioren Vereniging Teteringen (KBO)
- Dorpshuis 't Web
- Carnavalsvereniging
- Belangenvereniging Om de Haenen

### Voorzieningen: zorg

- Huisartsenpraktijk Teteringen
- Geschikt Wonen voor Iedereen (GWI)

### Voorzieningen: scholen, onderwijs

- Nutsbasisschool Teteringen
- Katholieke basisschool de Wegwijzer
- Katholieke basisschool Helder Camara
- Openbare Jenaplanschool De Springplank
- Middelbare school: Scala

### Winkeliers / ondernemers

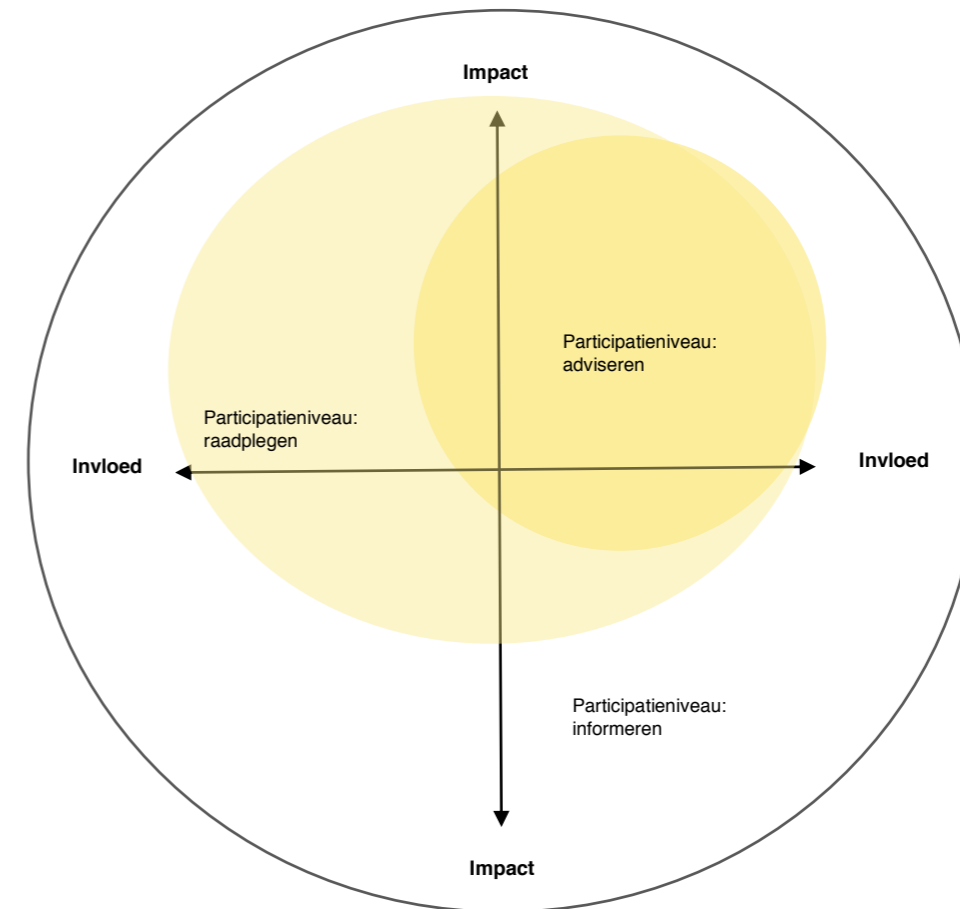
- Teteringse Ondernemersvereniging

### Sportverenigingen

- Golfpark de Haenen
- Voetbalclub DIA

## Analyse van de belanghebbenden

Om het participatieniveau per belanghebbende te bepalen is een impactanalyse gemaakt. De impactanalyse gaf inzicht in de impact van de ontwikkeling op de belanghebbende en de mogelijke invloed van de belanghebbende (positief dan wel negatief) op de ontwikkeling. De impactanalyse bestaat uit verschillende cirkels waarin belanghebbenden ingedeeld kunnen worden.

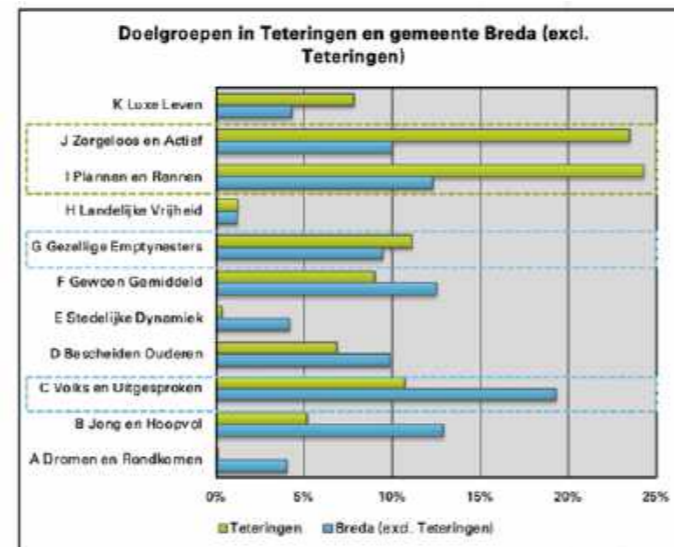




## Typering van belanghebbenden

We zien een diverse bevolkingsopbouw voor Teteringen. Dat vraagt om een passende, dus ook diverse inzet van communicatie- en participatieactiviteiten om iedereen goed mee te nemen.

Om ons bereik te verhogen stemmen we onze activiteiten af op de voorkeuren van de grootste groepen, de 'planners en renners' (26%), 'zorgeloos en actieven' (22%). Dit neemt niet weg dat we communicatie en participatie voor een brede groep mensen toegankelijk maken.



Bron: White, bewerkt door EPD.

### 'Plannen en rennen'

- 30-55 jaar
- Wonen vaak samen met gezin in een koopwoning
- Loondienst, ondernemer, één van beiden vaak in deeltijd
- Hoger of universitair opgeleid
- Ruim bovenmodaal
- Kinderen in alle leeftijdsgroepen
- Druk sociaal leven
- Veel online te vinden
- Voor communicatie belangrijk om te zijn dáár waar zij zijn (in hun digitale tijdslijn, in hun mailbox of direct op de deurmat)

### 'Zorgeloos en actief'

- Ouder dan 50
- Wonen vaak samen in een ruime koopwoning (geen hoge kosten meer)
- Loondienst, ondernemer, (pre)pensioen, vrijwilligerswerk
- Hoger of universitair geschoold
- 2 keer modaal of meer
- Geen kinderen meer thuiswonend
- Actief sociaal leven
- Voor communicatie belangrijk om naast digitaal ook in te zetten op papier en ontmoeting.

## Participatieaanpak Woonakker

Gebaseerd op de ambitie van de initiatiefnemers én de ruimte voor participatie, stelden we het participatieniveau als volgt vast:

- De basis is monitoren en **informer**. Daar heeft iedereen recht op.
- De ontwikkeling van Woonakker heeft een relatief grote impact op veel belanghebbenden, daarom betrekken en **raadplegen** we mensen in de breedte.

Omdat er op verschillende thema's relatief veel ruimte is voor inbreng, laten initiatiefnemers zich op thema's **adviseren** door kleinere groepen belanghebbenden.

De Bredase participatieleidraad beschrijft de volgende vier niveaus van participatie:

Niveau 0: **informer**. De rol van belanghebbenden is luisteren en eventueel reageren.

Niveau 1: **raadplegen**. De rol van belanghebbenden is om hun mening, ervaring of idee over het plan te geven. De initiatiefnemer bepaalt zelf de agenda en luistert naar de inbreng maar hoeft deze niet over te nemen. Wel motiveert de initiatiefnemer waarom de inbreng wel of niet is verwerkt.

Niveau 2: **adviseren**. De rol van belanghebbenden is om mee te denken over het plan. Belanghebbenden kunnen problemen aangeven en oplossingen aandragen. De initiatiefnemer gebruikt de opbrengsten bij de uitwerking van het plan. Als de initiatiefnemer de opbrengsten niet gebruikt, wordt besproken waarom dit niet gebeurt.

Niveau 3: **coproduceren**. De rol van belanghebbenden is om actief mee te ontwikkelen. Samen worden de agenda, de uitgangspunten en de inrichting van het proces bepaald.



### Aanpak in fasen: 6 V's

Gedurende de tijd volgen verschillende participatieniveaus zich op in 6 verschillende fasen, waarbij telkens andere acties en middelen inzetten:



## Inzet van acties en middelen

Hieronder is op hoofdlijnen te vinden welke acties en middelen per fase zijn ingezet. Op de projectwebsite is het communicatie- en participatieplan gedeeld met de omgeving (u vindt het via [deze link](#)). In de bijlagen vindt u een gedetailleerd overzicht. Een drietal strategische keuzes:

- Het participatieniveau **bouwt op** van raadplegen (april) naar adviseren (juli).
- De **klankbordgroep** is een verbindende activiteit op het niveau van adviseren.
- We informeren mensen gedurende het proces **continu** door het versturen van de 'Woonakker Update' (via de projectwebsite kunnen mensen zich hiervoor aanmelden).

Wanneer	Fase	Participatieniveau	Wat
19 maart 2021	Vertellen	Informeren	Projectwebsite live
12 april 2021	Vertellen	Informeren	Publicatie communicatie- en participatieplan
14 april 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 1 verstuurd
22 april 2021	Vertellen	Informeren	Digitale informatiebijeenkomst
23 april - 9 mei 2021	Verkennen	Raadplegen	Digitale peiling via PlanBreda, fysieke peiling via flyers, Woonakker ommetje met oproep voor aanmelding klankbordgroep
30 april 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 2 verstuurd
17 mei 2021	Verbinden	Adviseren	Klankbordgroep: 1e bijeenkomst
26 mei 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 3 verstuurd
10 juni 2021	Verbinden	Adviseren	Klankbordgroep: 2e bijeenkomst
28 juni 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 4 verstuurd
6 juli 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 5 verstuurd
12 juli 2021			<i>Eerste avond over verkeersonderzoek Sweco (afzender: gemeente Breda)</i>
13 juli 2021	Verdiepen	Adviseren	Thema werksessies op locatie in Teteringen
19 juli 2021	Verbinden	Adviseren	Klankbordgroep: 3e bijeenkomst
21 juli 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 6 verstuurd
28 juli 2021	Verdiepen	Adviseren	Wandelommetje over thema natuur
24 sept 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 7
29 sept 2021	Verbinden	Adviseren	Klankbordgroep: 4e bijeenkomst
18 okt 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 8, herinnering aan infomarkt

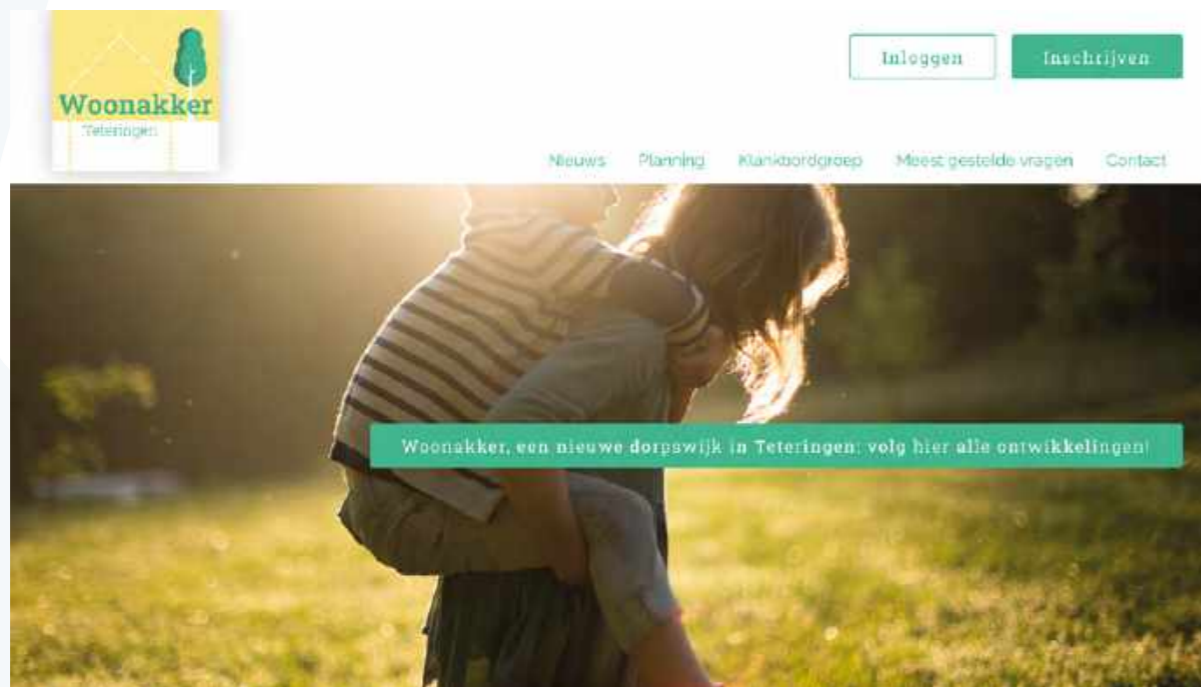
19 okt 2021	Vertrekken	Informeren/ raadplegen	Informatiemarkt
29 okt 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 9
17 nov 2021	Verbinden	Adviseren	Klankbordgroep: 5e bijeenkomst
23 nov 2021			<i>Tweede avond over verkeersonderzoek Sweco (afzender: gemeente Breda)</i>
1 dec 2021	Verslagleggen	Informeren	Participatieverslag afgerond
1 dec 2021	Vertellen	Informeren	Woonakker Update 10

## Projectwebsite en Woonakker Update

Voor vertrouwen is het continu informeren van de omgeving over het project Woonakker én het ontwikkelingsproces minstens zo belangrijk als het bieden van een kans aan de omgeving om mee te denken. Voor Woonakker zetten we twee informerende acties in: een projectwebsite en een digitale nieuwsbrief onder de naam Woonakker Update.

### Projectwebsite

Bij de start van het ontwikkelingsproces is een [projectwebsite](#) ontwikkeld met een **herkenbare stijl** voor het project wat betreft kleurgebruik en logo. De projectwebsite fungeerde als **centrale plaats** voor informatie over Woonakker: de planning, veelgestelde vragen, nieuwsberichten, contactgegevens, maar ook de agenda's en notulen van de klankbordgroep waren hier gedurende het gehele proces te vinden.



### Woonakker Update

Een Woonakker Update werd verstuurd naar iedereen die zich via de projectwebsite inschreef om mensen **proactief** te informeren. Bij het inschrijven konden mensen aangeven of zij geïnteresseerd waren als omwonende, mogelijk toekomstige bewoner of als anders geïnteresseerde in de ontwikkeling. Tussen maart en december 2021 hebben we **10 edities** van de digitale Woonakker Update verstuurd. De laatste editie is naar ongeveer 750 mensen verstuurd.

## Eerste informatiebijeenkomst

Op donderdag 22 april 2021 organiseerden initiatiefnemers BPD, Van Wanrooij en de gemeente Breda een eerste digitale informatiebijeenkomst voor omwonenden en geïnteresseerden over de ontwikkeling van Woonakker. In totaal namen ongeveer 300 mensen deel aan de avond.

### Het programma

De onderdelen van de avond:

- Inleiding en toelichting door **wethouder** Daan Quaars van de gemeente Breda, één van de initiatiefnemers van Woonakker.
- Uitgangspunten voor de ontwikkeling door Leon Hietbrink van SVP, het betrokken **stedenbouwkundig bureau**.
- **Haalbaarheidsfase en de planning** door Roel Klei, projectleider vanuit de gemeente Breda.
- **Verkeer en mobiliteit** door Michael Burm, verkeerskundige van de gemeente Breda.
- **Communicatie en participatie** door Moniek Schoofs, betrokken communicatiebureau.
- Digitale **vragenronde** via de chatfunctie.
- Oproep om **peiling** op PlanBreda.nl in te vullen, of om mening fysiek te geven tijdens Woonakker ommetje.





## Vragen van belanghebbenden

Tijdens de vragenronde zijn ruim 80 vragen gesteld. Het merendeel is tijdens de avond live beantwoord door initiatiefnemers van Woonakker en betrokkenen. Alle vragen zijn na afloop gepubliceerd op de projectwebsite, voorzien van antwoorden.

De vragen die deelnemers stelden tijdens de vragenronde, gingen over de volgende thema's:

- **Verkeer, mobiliteit, bereikbaarheid:** 32 vragen
- **Woningen, doelgroepen en voorrang** toewijzing: 21 vragen
- **Voorzieningen** zoals onderwijs, ondernemers en winkels: 9 vragen
- **Bouw:** 4 vragen
- **Communicatie, participatie, klankbordgroep:** 4 vragen
- **Natuurwaarden:** 3 vragen
- **Dorps karakter:** 3 vragen
- **Opzet en inrichting** wijk: 3 vragen
- **Proces en planning:** 3 vragen
- **Milieu en energie:** 2 vragen

Meer informatie over de avond vindt u via [deze link](#). U vindt daar een kort nieuwsbericht, de link om de avond terug te kijken en alle gestelde vragen voorzien van antwoorden.

## Peiling

Van 21 april tot en met 9 mei konden belanghebbenden en geïnteresseerden hun mening en ideeën geven over de ontwikkeling van Woonakker. Via een digitale peiling op [PlanBreda.nl](#) en via een flyer die mensen tijdens het Woonakker Ommetje konden achterlaten in brievenbussen. In totaal hebben 223 mensen van deze gelegenheid gebruik gemaakt (42% van hen was aanwezig bij de informatiebijeenkomst op 22 april 2021).

### Thema's

De peiling ging in op vier thema's:

- De meerwaarde van Woonakker
- De bijdrage aan welzijn
- De aansluiting van Woonakker bij het dorps karakter van Teteringen
- De mobiliteit in de wijk

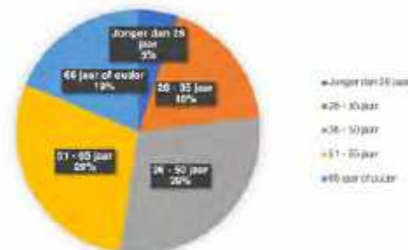




## Resultaten

Hieronder vindt u een **selectie uit de resultaten** van de peiling. Over elk hoofdthema minimaal één vraag met de gegeven antwoorden: meerwaarde, welzijn, dorps karakter, mobiliteit. In de bijlagen is een volledig overzicht van resultaten te vinden. Deze volledige resultaten zijn via de [projectwebsite](#) gecommuniceerd.

### De leeftijden van de invullers



### Ik ben geïnteresseerd als...



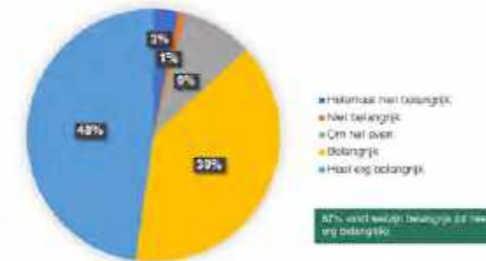
## Vraag 1: Wanneer heeft Woonakker meerwaarde?

### Veelvoorkomende antwoorden:

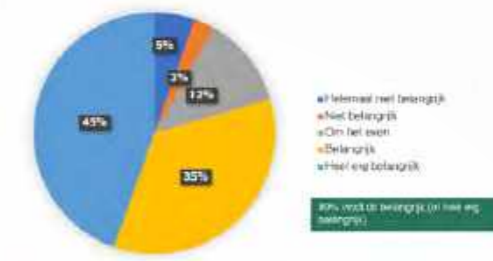
- Thema dorps karakter**
  - Als het aansluit bij het dorps karakter
  - Als de rust bewaard blijft en de wijk ruimtelijk wordt opgezet met voornamelijk grondgebonden woningen
- Thema kansen op woningmarkt**
  - Als het tegemoetkomt aan de behoefte in de woningmarkt
  - Als er gevarieerde bouw/breed aanbod komt: betaalbare starterswoningen, seniorenwoningen, gezinswoningen
  - Als er voorrang voor mensen uit Teteringen georganiseerd kan worden bij de woningtoewijzing
- Thema verkeer en mobiliteit**
  - Als er qua mobiliteit gedacht wordt aan de leefbaarheid van de omwonenden
  - Als de extra verkeersdruk op de Oosterhoutseweg wordt voorkomen/er in de plannen ook rekening wordt gehouden met de ontsluiting van de wijk
- Thema natuur, groen en energie**
  - Als er veel groen komt/geen natuur verloren gaat
  - Als er een duurzame, minstens energieneutrale wijk gerealiseerd wordt
  - Als het een groene, sociale en inclusieve wijk wordt, die klaar is voor de toekomst

En ook wordt genoemd dat Woonakker **geen meerwaarde** heeft, of dat het aantal geplande woningen te hoog is.

### Vraag 6: Vindt u het belangrijk dat Woonakker bijdraagt aan welzijn?



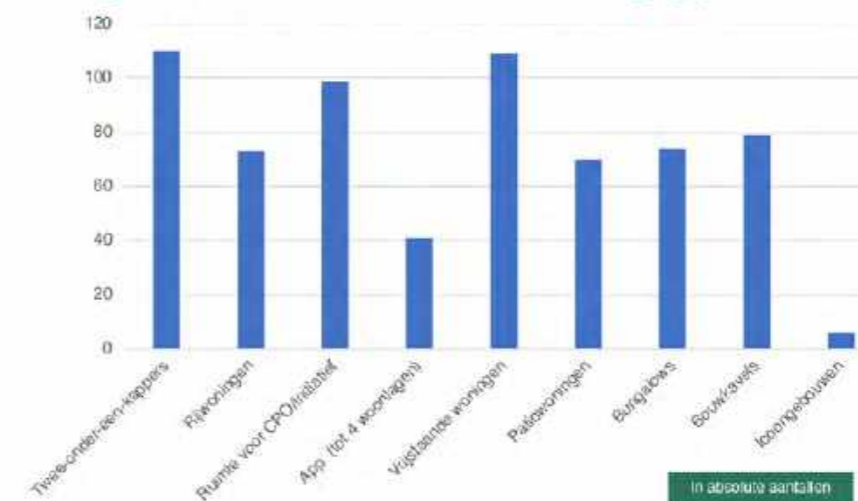
### Vraag 8: Hoe belangrijk vindt u het dat Woonakker aansluit bij het huidige dorps karakter?



De antwoorden op de vraag: Kunt u in één woord aangeven wat het Teteringse dorps karakter voor u betekent?



### Vraag 9: Voorkeur voor woningtypen



## Vraag 10 t/m 13: Wat heeft uw voorkeur?

- Goed bereikbaar voor fietsers en wandelaars: 122
- Goed bereikbaar voor autoverkeer: 89
- Groen voor de deur (parkeren op afstand): 97
- Parkeren voor eigen deur: 112
- Laadpalen gecentreerd op een aantal hubs in de wijk: 94
- Laadpalen voor elektrische auto's op veel plaatsen verspreid beschikbaar: 106
- Deelauto's zijn niet nodig: 116
- Ruimte voor deelauto's: 89

## Vraag 14: Wensen of ideeën over (nieuwe vormen van) mobiliteit in Woonakker?

### Een greep uit de gegeven antwoorden:

- Parkeren buiten de wijk
- Goede, ruime fiets- en wandelvoorzieningen (ook o.a. leenfietsen)
- Voorrang voor fietser en wandelaar
- Elektrische deelvoertuigen (scooters/steps, niet zozeer auto's)
- Wijkvervoer
- Aansluiting openbaar vervoer
- 'Ongezonde' mobiliteit onzichtbaar maken
- Autoluwe wijk
- Kindvriendelijk maken

## Klankbordgroep

Communicatie en participatie zijn nadrukkelijke onderdelen in de haalbaarheid van de ontwikkeling van Woonakker. Want, we beseffen ons dat een nieuwe dorpswijk naast kansen, ook impact heeft op Teteringen als dorp. Daarom organiseerden initiatiefnemers verschillende participatiemomenten. Een belangrijk onderdeel daarvan is de oprichting van een klankbordgroep.

### Aanpak samenstelling klankbordgroep

Via de peiling op PlanBreda.nl konden mensen zich melden voor deelname aan deze klankbordgroep. We ontvingen ruim 60 aanmeldingen. De **betrokkenheid** bij dit project was hoog. Maar dat betekent wel dat we hebben moeten selecteren.

Binnen de klankbordgroep wilden we in ieder geval de volgende groepen **vertegenwoordigd** laten zijn: direct omwonenden, omliggende bedrijven, mogelijk toekomstig bewoners, de Dorpsraad Teteringen, een vertegenwoordiging van huurders- en natuurverenigingen. Waar mogelijk is gestreefd naar een **goede mix** in leeftijd en geslacht.

Binnen groepen waar het aantal aanmeldingen groot bleek, heeft het lot de deelnemers bepaald. In groepen waar slechts 1 of enkele aanmeldingen zijn binnengekomen, was dit niet nodig. Daarnaast hebben wij nog enkele gerichte acties ondernomen om te zorgen dat alle groepen of leeftijdscategorieën die wij vertegenwoordigd wilden laten zijn binnen de klankbordgroep ook daadwerkelijk uitgenodigd konden worden.

### De leden van klankbordgroep

Hieronder een overzicht van leden van de klankbordgroep, die gedurende het proces ietwat gewisseld is.

#### Direct omwonenden:

Lianne van Dongen, Bolderstraat

Oscar Brommer, Hoeveneind (voorzitter)

Hein Antonissen, Mortelweg

Kim van Jongepier (tot en met juli 2021)/ Paul Taalman, Heistraat

#### Eigenaar of werknemer bedrijf in de buurt:

Patricia Titulaer-van Ham

Bianca Houthoofd

#### Inwoner Teteringen:

Renate van Loon

#### Mogelijk toekomstig bewoners:

Ton Beeren

Richard Jansen

#### Belangenorganisaties:

Han Olden, via Dorpsraad Teteringen

Guus van Adrichem, namens Dorpsraad Teteringen

Joost Barendrecht, Natuurplein de Baronie

Johan Weijters, Geschikt Wonen voor Iedereen (GWI) en Seniorenraad

Dick Waage, Centrale Huurdersvereniging Alwel Breda (CHAB)



De klankbordgroep dacht met de initiatiefnemers van Woonakker mee over twee onderwerpen:

1. De **inhoud**: het plan voor Woonakker, op basis van stand van zaken in haalbaarheidsonderzoeken
2. Het communicatie- en participatie**proces**: wat is nodig en wat gebeurt er wanneer?

De **agenda 's** van de klankbordgroepbijeenkomsten zijn in samenspraak met de klankbordgroepleden opgesteld. Tijdens de bijeenkomsten werden agendapunten geïnventariseerd. Aanvullend daarop konden de leden reageren op de conceptagenda en onderwerpen aandragen en/of per agendapunt specifieke besprekpunten aangeven.

Na vaststelling van de agenda werd deze op de [projectwebsite](#) gepubliceerd. Op deze manier konden ook andere betrokkenen en geïnteresseerden vooraf zien waarover gesproken zou gaan worden.

Via het mailadres [klankbordgroep@woonakker-teteringen.nl](mailto:klankbordgroep@woonakker-teteringen.nl) was er voor **iedereen in de omgeving** de mogelijkheid om besprekpunten in te brengen of input te leveren aan de leden van de klankbordgroep. De binnengekomen mails werden zoveel mogelijk voorafgaand aan een klankbordgroepbijeenkomst verspreid en anders aan het begin van de bijeenkomst besproken.

## Bijeenkomsten

Onderstaand staat kort aangegeven welke **onderwerpen** er in de verschillende bijeenkomsten centraal stonden. Een volledig overzicht van besproken onderwerpen per bijeenkomst, is te vinden in de notulen. Deze vindt u in de bijlagen van dit verslag.

- 17 mei 2021: kennismaking, werking en werkafspraken klankbordgroep, uitwisselen motivatie en verwachtingen
- 10 juni 2021: verkeersonderzoek en impact ontwikkeling Woonakker op verkeersafwikkeling in Teteringen, vooruitblik verdiepende gesprekken (werksessies op 13 juli 2021)
- 19 juli 2021: impact agrarische ondernemingen in omgeving op ontwikkeling wijk Woonakker (o.a. geitenhouderij), terugblik op werksessies 13 juli 2021 met aandacht voor woningaanbod, natuurwaarden en energievoorziening wijk
- 29 september: eerste schetsen wijk Woonakker, sociale woningbouw en vraag naar huurwoningen, impact ontwikkeling Woonakker op voorzieningenniveau Teteringen
- 17 november: terugblik op informatiemarkt, Ontwikkelvisie en stand van zaken stedenbouwkundig plan Woonakker, vooruitblik komende periode, afsluiting en evaluatie klankbordgroep haalbaarheidsfase

Nadat de klankbordgroep de notulen van een bijeenkomst had vastgesteld, werden deze via de projectwebsite **openbaar gemaakt**. Op de projectwebsite zijn ze dan ook te vinden, via [deze link](#).

## Belangrijkste ingebrachte punten

Door de leden van de klankbordgroep zijn de volgende thema's als **aandachtspunten** gesignaleerd. In willekeurige volgorde:

- **Leefbaarheid** dorp, waaronder de mogelijke druk op de (sociale) **voorzieningen**
- Impact Woonakker op **verkeersafwikkeling** in Teteringen en meer specifiek op verkeersafwikkeling en **ontsluiting** Oosterhoutseweg
- **Verkeersveiligheid** omliggende straten (met name aan het Hoeveneind)
- **Variatie in woningaanbod**
- Belang **natuurwaarden** en **biodiversiteit**
- **Doorstroommogelijkheden woningmarkt**
- Passend **woningaanbod voor senioren** met aandacht voor combinatie **zorg en wonen**
- **Sociale woningbouw**

Tijdens de bijeenkomsten zijn deze thema's nader aan de orde geweest en besproken met initiatiefnemers. Zie hiervoor ook de notulen van de bijeenkomsten.

NB: Soms is ervoor gekozen om een onderwerp niet in de klankbordgroep maar in een ander overleg of in kleiner verband nader met de initiatiefnemers te bespreken. Denk aan: woonwagenaanbod, passend woningaanbod senioren (combinatie woon-zorg), verdieping verkeersafwikkeling.

## Hoe nu verder?

In deze haalbaarheidsfase hebben we met een vaste groep uit de omgeving gewerkt als klankbordgroep. Zij hebben besprekpunten in de ontwikkeling aangedragen en meegedacht over een aantal concrete onderwerpen. In een volgende fase waarin het plan voor Woonakker verder wordt uitgewerkt is betrokkenheid van de omgeving van **evengroot belang**. Opnieuw wordt dan nagedacht over hoe communicatie en participatie vorm te geven. Ook wordt dan opnieuw nagedacht over het al dan niet werken met een klankbordgroep in deze vorm.

# Werksessies

Op dinsdagavond 13 juli 2021 organiseerden de initiatiefnemers verschillende werksessies over belangrijke thema's voor de ontwikkeling in 't Web in Teteringen. Ongeveer 15 mensen namen deel aan de sessies, in twee rondes. De meerderheid van de deelnemers komt zelf uit Teteringen, en is ook geïnteresseerd in een woning in het plangebied voor Woonakker.

## Thema's

De besproken thema's:

- Woningbouwprogramma
- Mobiliteit in de wijk
- Dorps karakter
- Openbare ruimte
- Energie, duurzaamheid en innovatie.

Mensen uit het projectteam van Woonakker (van de gemeente Breda, ontwikkelaars BPD en Van Wanrooij en stedenbouwkundig bureau SVP) begeleidden de groepen. De meeste animo was er voor het thema **woningbouwprogramma**. Deelnemers hadden huiswerk voorbereid en in alle werksessies was volop ruimte voor vragen, meningen en ideeën.



## De belangrijkste resultaten

In meerdere werksessies is gesproken over de **inrichting** van de nieuwe dorpswijk Woonakker: de wens voor een **diversiteit** aan woningen, voor zelfbouw en bouwkavels, voor appartementen (ook gecombineerd met zorg), voor ruimte voor **ontmoeting**, voor ruimte voor **groen** en **rust**, de wens voor goede **fiets- en wandelpaden**. Ook de **betaalbaarheid** van woningen en hoe de **veiligheid** voor bijvoorbeeld fietsende scholieren geborgd kan worden, is in meerdere werksessies aan bod gekomen. Enkele vernieuwende ideeën die benoemd zijn: de mogelijkheid om een windenergieproject te koppelen aan Woonakker en haar nieuwe bewoners, het gebruik van groene waterstof en een gezamenlijke buurtkamer of buurtuin.

Tot slot is doorgepraat over de schijnbare tegenstelling om te kunnen **parkeren** op eigen terrein ten opzichte van de toch ook groeiende wens voor deelauto's en nieuwe mobiliteitsoplossingen waardoor meer groen voor de deur mogelijk is. Wat betreft dit laatste punt wordt onderzoek gedaan naar succesvolle voorbeelden in andere gemeenten.

Een volledig verslag is te vinden in de bijlagen. Een terugkoppeling van de avond is ook via de [projectwebsite](#) te vinden.



## Wandelometje

De initiatiefnemers organiseerden op woensdag 28 juli 2021 een wandelometje rondom het plangebied van Woonakker. Zo'n 15 omwonenden, inclusief leden van de dorpsraad en de West Brabantse Vogelwerkgroep / IVN, liepen mee.

Vanuit het projectteam Woonakker waren Jeroen Heij, landschapsarchitect Haver Droeze en Wouter Schuitema, adviseur groen en water gemeente Breda, aanwezig. Na een korte introductie over de status van de haalbaarheidsfase voor Woonakker en de bedoeling van de wandeling heeft de groep een ommetje rondom het plangebied gemaakt. Gedurende de avond zijn er diverse vragen gesteld en is er veel inbreng opgehaald over **water**, **dieren** die in de omgeving leven en **bijzondere kenmerken** van het landschap. Zo leven er naast steenuilen nog vele andere diersoorten in de omgeving van Woonakker: huis- en gierwaluwen, buizerds, kerkuilen, spechten, havikken, patrijzen, hermelijnen, vossen en eekhoorns. Ook werd er aandacht gevraagd voor de **verkeersveiligheid** op de Heistraat en het Hoeveneind, de **ontsluiting** van de nieuwe wijk via de Oosterhoutseweg en het voorkomen van de **processierups** in de eikenbomen.

Een terugkoppeling is als nieuwsbericht op de [projectwebsite](#) gepubliceerd.



## Informatiemarkt eerste schetsen

Op 19 oktober 2021 vond er in de Dorpsherberg in Teteringen een informatiemarkt plaats, waar ongeveer 350 bezoekers een toelichting op de eerste schetsen voor Woonakker kregen.

In de eerste schets voor Woonakker is ruimte voorzien voor **mens én dier**. Zo zijn de west- en noordkant (tegen het Hoeveneind en de Bolderstraat) van het plangebied nu ingetekend als leefgebied voor een aantal **steenuilen** die nu daar nu een nest hebben. Het is de bedoeling dat deze zone in stand blijft. En dat betekent ook dat het leefgebied van andere diersoorten behouden blijft. Deze zone is toegankelijk voor rustig recreatief gebruik, denk aan wandelpaden en natuurlijke speelplekken voor kinderen.

In het middengedeelte zijn drie **woonbuurten** voorzien die **compact** worden ingericht met smalle straten en een **mix aan woningtypes**: grondgebonden, maar ook kleine appartementencomplexen. Tegen de Mortelweg is een brede groenstrook ingetekend.

Aan de oostkant (tegen de Heistraat) is ruimte gemaakt voor **erven**. Op de erven wordt het mogelijk om individueel of in groepsverband te bouwen (CPO) en is ruimte voor bijzondere woonvormen. In het conceptplan gaan we er vanuit dat er geen auto's kunnen worden geparkeerd in de woonstraten, en dat de wijk voor autoverkeer ontsloten wordt via de Oosterhoutseweg. Parkeren in de wijk gebeurt niet voor de deur, maar op verschillende **parkeerveldjes** dicht bij de woningen. Het is de bedoeling dat de wijk **groen** wordt ingericht, met ruimte voor **water**. Voorbereid op de **toekomst**.

De schetsen zijn tot stand gekomen op basis van verschillende bronnen:

- Bij de **omgeving** via de informatieavond in april, de digitale peiling in mei, de werksessies en het wandelometje in juli en gedurende het hele voorjaar via verschillende persoonlijke brieven en gesprekken met omwonenden en inwoners van Teteringen.
- Parallel aan de omgevingsdialoog vonden er ook verschillende **onderzoeken** plaats, over onder andere: de doelgroepen voor wie er gebouwd wordt (toekomstig bewoners), mobiliteit en verkeer, milieueffecten, natuur, energie, stikstof, water- en bodem, archeologie en de cultuurhistorie van het gebied.

Deze terugkoppeling is ook als nieuwsbericht op de [projectwebsite](#) gepubliceerd.



# Gesprekken met omgeving

**Geduren het traject zijn op verschillende momenten gesprekken gevoerd met mensen uit de omgeving: omwonenden, organisaties, verenigingen, stichtingen. Hieronder een overzicht van de gevoerde gesprekken, de ingebrachte wensen en ideeën en de besproken punten.**

- 8 juni 2021: Heistraat 1  
Op uitnodiging is de projectleider van de gemeente Breda samen met de projectleider van BPD langs geweest. Besproken: de ligging van het perceel, als onderdeel van plangebied voor Woonakker. Wens om bestaande woning en tuin goed in te passen.
- 17 juni 2021: Hoeveneind 74 en 80  
Hoeveneind 74: bij de aankoop van grond door de gemeente Breda is destijds in het verleden in de overeenkomst ruimte geboden voor het toevoegen van twee woningen. Onder de huidige ruimtelijke ordeningsregels is dat op dit moment echter niet mogelijk. Gesprekken worden voortgezet.  
Hoeveneind 80: de gemeente Breda bespreekt met de eigenaar de mogelijkheid tot natuurontwikkeling, als uilenfoeragegebied.
- 5 juli 2021: Hoeveneind 59  
Op verzoek van de bewoner is een gesprek gevoerd met de Omgevingsdienst West-Brabant de provincie Noord-Brabant over de voortgang van de onderzoeken betreffende geitenhouderijen en de mogelijke relatie met longontstekingen.
- September 2021: Schoenzaak Snoeren  
Telefonisch en per mail contact gehad met eigenaar. De wens is om 8-10 parkeerplaatsen te realiseren in het openbaar gebied tegen de Heistraat aan.
- 12 oktober 2021: Huisartsen  
Teteringen is vergrijsd, ouderen blijven langer thuis wonen. Er is daarom veel behoefte aan woningen gecombineerd met zorg (tussen thuis en tehuis), en een plek voor begeleidde dagbesteding in de buurt. De wens om appartementen met zorg en een plaats voor dagbesteding / ontmoetingsplek te creëren in Woonakker, is dan ook besproken.  
In Teteringen zijn circa 1.000 extra woningen gebouwd / gepland. Dat betekent een bevolkingsgroei van ongeveer 2.100 mensen. En dan is een extra huisarts gewenst. De huidige huisartsenpost verhuist naar het nieuwe huisartsencentrum aan het Willem Alexanderplein waar verschillende zorgfuncties bij elkaar komen. Daar is ruimte voor een extra huisarts.
- 15 oktober 2021: geitenhouderij  
Projectleider van de gemeente Breda heeft bedrijfsbezoek gedaan. De eigenaar heeft in 2017 een uitbreiding van zijn bedrijf gerealiseerd. Hij is van plan nu een bestaande stal te verbouwen, geen uitbreiding van het aantal dieren. Begrijpt dat woningbouw belangrijk en noodzakelijk is.

Overleg afgezegd door BreedSaam

- Hoeveneind 62  
Doorlopend contact in verband met de in het verleden gesloten koopovereenkomst en de nog openstaande verplichtingen (sloop schuur) uit deze overeenkomst.
- 10 november 2021: Overleg Park Zuyderhout, Thebe, Surplus  
Projectleiders gemeente Breda en projectleider BPD hebben gesproken over de mogelijkheden voor Woonakker in relatie tot vergrijzing en zorgwonenconcepten.
- 29 november 2021: Reactie op planvorming Woonakker, Teteringen (Surplus)

Inbreng vanuit: J. Weijters (GWI-overleg Teteringen, Seniorenraad Teteringen), B. de Regt,(Alwel), M. Frijters (Thebe), S T. Jaddoe (Park Zuiderhout), S. Verhoeven (Surplus)

In vervolg op de presentatie van R. Klei, H.J. Schuiling en H. Boelens van de gemeente Breda m.b.t. de planvorming van de nieuwe wijk Woonakker te Teteringen hebben stakeholders uit de VVT (verpleging, Verzorging, Thuiszorg) nog met elkaar gesproken over de invulling van deze wijk.

Dit in het licht van het Pact Wonen & Zorg dat de gemeente Breda heeft gesloten met aanbieders van wonen, zorg en welzijn in de gemeente Breda en de wensen die door het GWI-overleg Teteringen zijn genoemd.

Alwel, Park Zuiderhout, Thebe en Surplus geven de ontwikkelaars van de nieuwe wijk Woonakkers en de gemeente Breda de volgende overwegingen mee, bij het verder vorm geven van dit gebied;

- o Huisvesting met name geschikt voor senioren en (toekomstige) zorgvragers bij voorkeur in de Zuid-Oost kant van de gebiedsontwikkeling (tegenover Park Zuiderhout).
- o Gedifferentieerd bouwen in de koop (waaronder ook goedkope koopwoningen en mogelijk een CPO-initiatief, geïnitieerd door senioren) en huursector (sociale huur en middeldure huur).
- o Levensloopgeschikt bouwen met zo mogelijk een Woonkeur certificaat (WoonKeur is het nationaal kwaliteitscertificaat voor woningen. Het Handboek WoonKeur helpt architecten, bouwers en installateurs om woningen te ontwerpen, bouwen en renoveren met levensloopbestendige kwaliteit. Zodat de bewoner er zo lang mogelijk prettig kan blijven wonen).
- o In deze voor senioren en zorgvragers geschikte woningen (in diverse prijsklassen in de huur en de in koopsector) kan op een min of meer geclusterde wijze zorg worden geleverd (de clustering bevordert de inzetbaarheid van de zorgmedewerker). De fysieke gebouwde en ongebouwde omgeving kan bijdragen aan zelf- en samenredzaamheid, sociale cohesie en community-building.
- o "Gespekkeld Wonen" heeft de voorkeur d.w.z. inwoners met een lichte, matige en zware



- Park Zuiderhout heeft de potentie om zich nog meer als nu, tot ontmoetingsplek voor senioren te ontwikkelen, een veilige oversteek over de Oosterhoutseweg vanuit de gebiedsontwikkeling Woonakker naar Park Zuiderhout is dan een voorwaarde.
- Bestemmingsplan technisch rekening houden met het creëren van mogelijkheden om ontmoeting te faciliteren in WoonAkker Zuid-Oost in of onder de gebouwen welke voor senioren worden gerealiseerd, maar uitsluitend als een veilige oversteek niet kan worden gerealiseerd of Park Zuiderhout haar doelgroep en/of prioriteit verlegt in de toekomst.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte (auto, lopen, fietsen) rekening houden met verminderde mobiliteit en/of psychische gezondheid van bewoners. Het creëren van loopcircels, rustplekken, groen, technologische infrastructuur, herkenbaarheid, oriëntatiepunten en een de-mentievriendelijke inrichting zijn daarbij van belang (voor meer info; <https://bensajetcen-trum.nl/assets/2021/01/Ouderen-langer-zelfstandig-thuis-Maar-hoe-dan-Samenvatting.pdf>).
- (Maatschappelijke) voorzieningen voor senioren met een woon-/zorgvraag dienen ook een verbinding te hebben met voorzieningen in het dorp. Daarbij is te denken aan het gezondheidscentrum op het Willen Alexander plein, dorps huis 't Web, Park Zuiderhout. Deze voorzieningen dienen op een veilige manier bereikbaar te zijn: fiets, auto, lopen. Overigens geldt dat niet alleen voor senioren, maar voor alle inwoners van het dorp.

## Opgehaalde thema's

In dit hoofdstuk geven we de inbreng uit de omgeving weer in een elftal aan thema's. De thema's tekenden zich gedurende het proces steeds zichtbaarder af en zijn tussentijds telkens besproken met de initiatiefnemers en SVP Architectuur & Stedenbouw zodat ze zo goed als mogelijk verwerkt konden worden in de schetsen. In een volgende fase fungeren de thema's als vertrekpunten die verder uitgewerkt worden in het plan voor Woonakker.

Een overzicht van ingebrachte meningen en ideeën is te vinden in bijlage 7. Hierin is ook inbreng te vinden die niet wordt meegenomen, met een verantwoording.

### 1. Dorps karakter

De wens uit de omgeving is om de nieuwe wijk Woonakker aan te laten sluiten bij het huidige karakter van het dorp Teteringen met een gevarieerd aanbod van type woningen.

### 2. Woningen

Er leeft in Teteringen een grote behoefte aan woningen voor starters en senioren, bij voorkeur grondgebonden.

### 3. Doorstroming lokale woningmarkt

Door de huidige grote druk op de woningmarkt, is de wens groot om met Woonaker bij te dragen aan de doorstroming op de lokale woningmarkt.

### 4. Mobiliteit

Veiligheid en leefbaarheid zijn twee veelvuldig genoemde onderwerpen als het gaat over het thema mobiliteit in en ook rond de nieuwe wijk. Er leeft een grote zorg bij mensen in Teteringen als het gaat om de verkeersdruk op de Oosterhoutseweg, de beoogde ontsluitingsweg van Woonakker.

### 5. Openbare ruimte

Algemeen gehoorde wens in de omgeving is om een groene wijk te creëren met ruimte voor recreatie, ontmoeting en voldoende parkeerplaatsen.

### 6. Natuurwaarden

De mogelijkheid dat Woonakker een bijdrage kan leveren aan het behoud van biodiversiteit door huidige leefgebieden en nesten van dieren intact te laten, wordt door de omgeving omarmd als wens.

### 7. Welzijn

Vanaf het begin van de ontwikkeling van Woonakker is ingezet op een woonwijk die bijdraagt aan welzijn van de bewoners in en rond de nieuwe wijk: fysieke en mentale gezondheid en sociale verbondenheid. Deze aspecten worden door de omgeving als belangrijk ervaren.

## **8. Energie en klimaat**

Algemene wens is om een duurzame, toekomstbestendige en energie neutrale nieuwe wijk te ontwikkelen, waarbij aandacht is voor mogelijke vernieuwing.

## **9. Voorzieningen**

Vanuit de omgeving is aandacht gevraagd voor de druk op huidige voorzieningen in Teteringen zoals scholen, kinderopvang, winkels, sport en zorg als Woonakker, naast andere nieuwbouwprojecten in het dorp, verder ontwikkeld wordt.

## **10. Omgeving**

Vanuit verschillende hoeken is de wens aangegeven om Woonakker goed in te passen in de bestaande omgeving.

## **11. Betrokkenheid belanghebbenden**

Communicatie en participatie worden door de omgeving gezien als belangrijke thema's in de ontwikkeling van Woonakker, ook als het plan verder ontwikkeld wordt.

# Bijlagen

- Bijlage 1: overzicht van ingezette middelen en activiteiten
- Bijlage 2: overzicht nieuwsberichten
- Bijlage 3: resultaten peiling
- Bijlage 4: notulen vier bijeenkomsten klankbordgroep
- Bijlage 5: reflectie klankbordgroepleden
- Bijlage 6: overzicht media-aandacht
- Bijlage 7: overzicht en verantwoording inbreng



## Bijlage 1: overzicht van ingezette middelen en activiteiten

Datum	Actie	Opmerkingen/titel
5-11-2020	Bewonersbrief BredaBericht	Niet via Connect verlopen
2-03-2021	Gesprek met wijkmanagers Franky Betonville en Cindy de Bok	
11-03-2021	Kennismakingsgesprek met Dorpsraad Teteringen	
16-03-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Haalbaarheidsonderzoek gestart</a>
19-03-2021	Website live	<a href="https://woonakker-teteringen.nl/nl/home">https://woonakker-teteringen.nl/nl/home</a>
22-03-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Hoe staat de Dorpsraad tegenover Woonakker?</a>
9-04-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Digitale informatieavond nieuwe dorpswijk Woonakker: 22 april 2021</a>
12-4-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Over communicatie en participatie (publieksversie plan)</a>
12-4-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Over de oprichting van een klankbordgroep</a>
14-4-2021	Woonakker Update 1 verstuurd	Over de digitale informatieavond, het communicatie- en participatieplan en de eerste peiling
22-4-2021	Digitale informatieavond	
23-4-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">(Online) peiling nieuwe dorpswijk Woonakker van start</a>
23-4-2021	Vragenlijst PlanBreda live (online participatie)	
24-4-2021	Start uitdelen flyers en in te leveren op diverse plaatsen in het dorp (offline/fysieke participatie)	Bij Jumbo Teteringen (ophalen/inleveren), lid Dorpsraad (inleveren) en 't Web (inleveren)
30-4-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Digitale informatieavond: vragen voorzien van antwoorden en opname</a>

30-4-2021	Woonakker Update 2 verstuurd	Over de digitale peiling via PlanBreda.nl, Woonakker-ommetje en de gestelde vragen met antwoord (digitale informatieavond)
17-5-2021	Eerste bijeenkomst klankbordgroep	
21-5-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">De resultaten van de peiling</a>
21-5-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Oprichting klankbordgroep Woonakker en samenstelling</a>
26-5-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Eindrapportage verkenning verkeersafwikkeling Oosterhoutseweg Teteringen</a>
26-5-2021	Woonakker Update 3 verstuurd	Over de samenstelling klankbordgroep, resultaten peiling en eindrapportage verkenning verkeersafwikkeling
8-6-2021	Initiatiefnemers in gesprek met Paul Taalman, Heistraat 1 Teteringen	Focus gesprek: aansluiting perceel op woonwijk
10-6-2021	Tweede bijeenkomst klankbordgroep	
17-6-2021	Gemeente in gesprek met bewoners Hoeveneind 74	Focus gesprek: verplichting gemeente voor 2 woningen op perceel (wordt nog uitgezocht)
17-6-2021	Gemeente in gesprek met bewoners Hoeveneind 80	Focus gesprek: bewoner meldt dat er een bakhuis op zijn perceel staat, dat hij als woonhuis gebruikt (is niet opgenomen in bestemmingsplan). Hij vraagt om legalisering.
28-6-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Thema's verder uitgewerkt voor Woonakker</a>
28-6-2021	Vragenlijst aanmelden werksessies live (via projectwebsite)	
28-6-2021	Woonakker Update 4 verstuurd	Over uitgewerkte thema's, werksessies en avond over verkeersonderzoek Sweco (door gemeente Breda)
5-7-2021	Gemeente in gesprek met bewoners Hoeveneind 59	Focus gesprek: geitenhouderij, mensen maken zich grote zorgen over gezondheid
6-7-2021	Woonakker Update 5 verstuurd	Over uitnodiging (herinnering) werksessies
9-7-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Werksessies Woonakker dinsdag 13 juli 2021</a>

12-7-2021	Gemeente in gesprek met omgeving over verkeersafwikkeling	
13-7-2021	Werksessies verdiepende fase	
14-7-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Informatiebijeenkomst verkeer georganiseerd door gemeente Breda</a>
19-7-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Thema's besproken met bewoners tijdens werksessies</a>
19-7-2021	Derde bijeenkomst klankbordgroep	
21-7-2021	Woonakker Update 6 verstuurd	Over terugblik werksessies en vervolg Woonakker
28-7-2021	Wandelommetje thema Natuurwaarden en natuurinclusief bouwen	
19-8-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Thema natuur besproken tijdens wandelommetje</a>
23-9-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Toelichting schetsen tijdens informatiemarkt op 19 oktober 2021</a>
24-9-2021	Woonakker Update 7 verstuurd	Over terug- en vooruitblik
29-9-2021	Vierde bijeenkomst klankbordgroep	
18-10-2021	Woonakker Update 8 verstuurd	Herinnering voor informatiemarkt
19-10-2021	Informatiemarkt Woonakker	Schetsen getoond en toegelicht
29-10-2021	Woonakker Update 9 verstuurd	Terugkoppeling informatiemarkt
17-11-2021	Vijfde bijeenkomst klankbordgroep	
18-11-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Antwoorden meest gestelde vragen verkeersonderzoek Sweco</a>
23-11-2021	Gemeente in gesprek met omgeving over verkeersafwikkeling	De tweede avond
30-11-2021	Plaatsing nieuwsbericht website	<a href="#">Conclusies verkeersonderzoeken Oosterhoutseweg Teteringen gedeeld in het dorp</a>
1-12-2021	Woonakker Update 10 verstuurd	

1-12-2021

Participatieverslag afgerond